

Қазақстан Республикасындағы
Біріккен Ұлттар Ұйымы

Қазақстан Республикасы үшін

**БҰҰ 2010-2015 ЖЫЛДАРДА ДАМУ
МАҚСАТТАРЫНДА КӨМЕК КӨРСЕТУ ЖӨНІНДЕГІ
НЕГІЗДЕМЕЛІК БАҒДАРЛАМАСЫ (ЮНДАФ)**

2010-2015

Қазақстан Республикасындағы БҰҰ Резидент-үйлестірушісінің кеңсесі
010000, Астана қаласы
Бөкейхан к-сі, 26
Тел.: +7 (7172) 592 550, Факс: +7 (7172) 592 540
www.un.kz

**БҰҰ 2010-2015 жылдарда Қазақстан
Республикасы үшін даму мақсаттарында
көмек көрсету жөніндегі негіздемелік
бағдарламасы (ЮНДАФ)**

Наурыз 2009 ж.

Мазмұны

Түйін	3
I бөлім. Кіріспе	7
II бөлім. ЮНДАФ нәтижелері	9
ЮНДАФ 1 күтілетін нәтиже: Баршаның экономикалық және әлеуметтік бақуаттылығы	11
ЮНДАФ 2 күтілетін нәтиже: Қоршаған ортаның тұрақтылығы	15
ЮНДАФ 3 күтілетін нәтиже: Мемлекеттік нәтижелі басқару	19
III бөлім. Топшылама қаржыландыру көлемі	22
IV бөлім. Іске асыру	22
V бөлім. Мониторинг және бағалау	23
Қысқартулар мен қысқарған сөздер	24
Қосымша А. ЮНДАФ нәтижелерінің матрицасы	25
Қосымша Б. Мониторинг және бағалау бағдарламасы	43

БҰҰ-ның даму мақсаттарында көмек көрсету жөніндегі негіздемелік бағдарламасы (ЮНДАФ) БҰҰ-ның Қазақстанның ұлттық басымдықтары мен қажеттіліктерін аса тиімді түрде қанағаттандыруына қалай көмектесе алатындығын талдауға бағытталынған үздіксіз ақылдасу процесінің нәтижесі болып табылады. Бұл бағдарлама Үкімет мақұлдаған Мыңжылдық декларациясының мақсаттары мен міндеттерін, сонымен бірге Қазақстанның 2030 жылға дейін даму стратегиясында қойылған даму саласындағы ұлттық мақсаттарды басшылыққа алады. Ол сонымен бірге Үкіметтің даму саласындағы Қазақстан Республикасының тұрақты дамуға өту жөніндегі 2024 жылға дейінгі тұжырымдамасын, орташамерзімдік және ұзақмерзімдік стратегияларын және басқа да тиісті құжаттарды басшылыққа алады. ЮНДАФ даму саласындағы біртұтас негіздемелі бағдарлама болып табылады, ал БҰҰ жеке ұйымдары өздерінің 2010 жылдан 2015 жылға дейінгі аралықтағы жұмыс жоспарларын осының негізінде тұжырымдайтын болады.

ЮНДАФ-тың 2010-2015 жылдардағы жалпы мақсаты – елдің аумағында тұрушы барлық халықтың игілігіне адамның дамуына ерекше көңіл бөле отырып, Қазақстан Республикасына бәсекеге қабілеттілігін арттыру жөніндегі ұлттық стратегиялары мен жоспарларын іске асыруда жәрдемдесу болып табылады. Осы кезеңде халыққа және Үкіметке қолдау көрсетуде аса маңызды болып табылатын үш өзара байланысты басымдық бағыт белгіленді: (1) баршаның экономикалық және әлеуметтік бақуаттылығы, әйелдерді, балаларды, мигранттарды, босқындарды, жастарды, қарттар мен мүгедектерді қоса, халықтың осал топтарына ерекше көңіл бөлу; (2) қоршаған ортаның тұрақтылығы мемлекеттік органдардың қорларды бірлесіп басқару үшін мүмкіндіктерін арттыру мен пайдаланылмаған әлуетін ашуға, оның ішінде қаржыларды климаттың өзгеруіне және оның салдарларын азайтуға байланысты проблемаларды шешуге бағдарлау және тиімдірек пайдалану; бағдарлама сонымен бірге стихиялық табиғи апаттар және басқа да төтенше жағдайлармен күресте және олардың салдарларын жоюда мемлекеттің өзінің және елдің бүкіл халқының әлуетін арттыруға бағытталған; (3) мемлекеттік нәтижелі басқару институционалдық әлуетті күшейтуді, азаматтық қоғам мен бұқаралық ақпарат құралдары үшін құқықтар мен мүмкіндіктерді қамтамасыз ету және адам құқықтарына баса назар аудару.

Осы үш бағытта да БҰҰ жүйесі өзінің көпжылдық тәжірибесіне, ғаламдық білім қорына, озат практикасы мен алған сабақтарына, өзінің күшті мандаты мен Қазақстандағы жұмыс жетістіктеріне, бейтараптығы мен донорлар тарта отырып, нәтижелі үйлестіруді ынталандыруға қабілеттілігіне сүйене отырып, Мыңжылдық даму мақсаттарына қол жеткізуде пәрменді көмек көрсету және елеулі ілгерілеушілікті қамтамасыз ету үшін салыстырмалы артықшылықтарға иелік етеді.

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Біріккен Ұлттар Ұйымының Елдік командасы елдің барлық азаматтары, әсіресе халықтың ең осал топтары үшін қолайлырақ әрі қауіпсіздірек өмір сүру жағдайларын қамтамасыз ету мақсаттарында бір-бірімен және даму саласындағы басқа да әріптестерімен тығыз әріптестікте жұмыс істеуге міндеттенеді. 2010-2015 жылдарда даму мақсаттарында көмек беру жөніндегі осы негіздемелік бағдарламада белгіленген бірлескен соңғы және аралық нәтижелерге сүйеніп, БҰҰ көмек беру бағдарламалары бұрынғысынша адамның құқықтарын сақтау және қоғамның барлық мүшелері үшін саяси, әлеуметтік және экономикалық даму принциптеріне негізделінетін болады.

Елдік команда бұл мақсаттарға саясатты тұжырымдау, ынтымақтастық стратегиялары мен бағдарламаларын жасау кездерінде тиісті білікті қолдау көрсету, сонымен бірге нәтижелі ақпараттық түсіндіру жұмысын жүргізу арқылы қол жеткізуге ұмтылады. Өз кезегінде бұл Мыңжылдық декларациясының ынталарын және БҰҰ конвенциялары мен саммиттерінің шеңберіндегі барлық басқа да міндеттемелерді іске асыру мақсаттарындағы даму саласында қолдаудың, сонымен бірге адамның құқықтарын қорғау жөніндегі құралдардың әсерін күшейтеді.

Нұрлан Дәнісов
Қазақстан Республикасы
Сыртқы істер министрінің
орынбасары

Хаолянь Шу
БҰҰ-ның Қазақстан
Республикасындағы
Резидент-Үйлестірушісі

Хаолянь Шу
БҰҰДБ тұрақты өкілі

Ханаа Сингер
ЮНИСЕФ өкілі

Николай Ботев
Орталық Азияның қосалқы
аймақтық офисінің директоры

Тарья Виртанен
Алматыдағы ЮНЕСКО
кластерлік бюросының
басшысы

Ольга Дюбон
БҰҰ БҰЖБ аймақтық өкілі

Дамира Сартбаева
ЮНИФЕМ ТМД елдеріне
арналған офисінің
бағдарламалардың аймақтық
директоры

Павел Урсу
ДДҰ елдік офисі басшысының
міндетін атқарушысы

Джэймс Каллахэн
Орталық Азиядағы НҚБ
аймақтық өкілі

Мартина Любюва
Шығыс Еуропа және Орталық
Азия бойынша ХЕҰ қосалқы
өңірлік бюросының директоры

Ирина Савченко
Қазақстан, Қырғызстан және
Түркменстан бойынша
ЮНЭЙДС үйлестірушісі

Властимил Самек
БҰҰ ҚАД өкілі

Флавия Панснери
БҰҰЕБ атқарушы үйлестірушісі

Мустафа Синасёр
Орталық Азия бойынша ААШҰ
аймақтық үйлестірушісі

Манаше Питер Салема
МАГАТЭ техникалық
ынтымақтастық департаментінің
Еуропа бөлімінің директоры

Димитер Шалев
Орталық Азия бойынша БҰҰ
УВКПЧ офисінің аймақтық
өкілінің міндетін атқарушысы

Замира Ешмамбетова
БҰҰ ЕЭК техникалық
ынтымақтастық бөлімінің
директоры

Янг-Ву Парк
Азия және Тынық мұхиты
бойынша
ЮНЕП аймақтық директоры

Гжегож Доночик
Еуропа және ТМД бойынша
ЮНИДО бағдарламасының
басшысы

Қазақстан туралы негізгі мәліметтер

Халқы:	15.73 млн. адам.
IЖӨ жан басына есептегенде:	8 450 АҚШ долл.
Адам даму индексі:	0,807;179 елдің арасында 71-орында
Күтілетін орташа өмір сүру ұзақтығы:	66,38 жас
Табыстары күнкөріс минимумынан төмен халықтың үлесі:	18,2% (қалалық жерлерде – 13,6%, ауылдық жерлерде – 24,4%)
Джини индексі (табыстардың шоғырлану коэффициенті):	0,312
Әйелдердің орташа еңбек ақысының ерлердің орташа еңбек ақысына қатынасы:	62,3%
Жұмыссыздық деңгейі:	7,8%
Өзін-өзі жұмыспен қамтамасыз еткендердің үлесі:	35,5%
Ересек халықтың сауаттылық пайызы:	99,5%
1000 тірі туғандарға есептегендегі нәрестелер өлімі:	13,91
1000 тірі туғанға есептегендегі балалар өлімі:	17,54
100 000 тірі туғанға есептегендегі аналар өлімі:	45,6
Теміржетімсіздігі анемиясымен зардап шегуші бала көтеру жасындағы әйелдердің үлесі:	45,7%
АИВ жаңа тіркелген оқиғаларының саны:	1 700
100 мың халыққа есептегендегі туберкулезбен науқастанушылық:	132,1
Мемлекеттің денсаулық сақтауға шығындары (ЖІӨ пайызы):	2,3%
Мемлекеттің білім беруге шығындары (ЖІӨ пайызы):	3,64%
Парламенттегі әйелдердің үлесі:	жоғарғы палатада -4,3%; төменгі палатада- 15,9%
Халықтың таза ауыз суға қол жетімділігі:	жалпы – 76,8%; ауылдық жерлерде – 57,2%
Халықтың жақсартылған санитарлық-техникалық құрал-жабдықтарға қол жетімділігі:	64,2% – тек қалалық жерлерде

Дерек көзі: «Мыңжылдықтың Қазақстандағы даму мақсаттары», 2007 ж. есеп, ҚР статистика жөніндегі агентігінің мәліметтері.

I. Кіріспе

1991 жылы Кеңес Одағының ыдырағанынан кейін тәуелсіздік алғаннан бері Қазақстан ТМД мемлекеттерінің арасынан алғашқылардың бірі болып реформалау, әсіресе қаржы саласында, бағдарламасын іске асырды. Қазақстан Мыңжылдық даму мақсаттарының (МДМ) көпшілігіне қол жеткізу жолында және қазір бұрынғыдан гөрі көтеріңкі МДМ+ мақсаттарына, яғни ауылдық жерлердегі кедейлік деңгейін екі есе қысқартуға, жалпыға бірдей ортақ білім беруді қамтамасыз етуге және гендерлік мәселелерді ұлттық жоспарлар мен бюджеттерге кіріктіру, сонымен бірге заң шығарушы және атқарушы органдардағы әйелдердің өкілдіктерін арттыруға бел байлап отыр.

Өзінің дамуының күн тәртібінде орын алып отырған шақыруларды мойындай отырып, Қазақстан әлемнің ең бәсекеге қабілетті 50 елінің бірі болуға және Еуразия құрылығында біріктіруші күшке айналуға ұмтылуда. Халықтың ең осал топтарына ерекше назар аудара отырып, халықтың өмір сүру сапасы мен деңгейінің тұрақты артуының жалғасуының мемлекеттің дамуындағы экономиканы жаңарту мен жеделдету сияқты маңызының бар екендігін атап кету қажет.

Бірақ ІЖӨ әлеуметтік саланың үлесінің төмендігі, материалдық әл-ауқаттылықты бөлісудегі аймақтық теңсіздіктің артуы, мемлекеттік басқару мен заңдардың орындалуының нәтижелілігінің төмендігі, ғаламдық экономикалық дағдарыстың жағымсыз әсерімен қосылған қызметтердің сапасыздығына алып келетін

жүйелі кемістіктер Үкімет пен мемлекеттік органдар тарапынан адамның дамуы мен қауіпсіздігі проблемаларына көңіл бөлуді күшейтуді талап етеді.

МДМ жөніндегі 2007 жылғы Ұлттық есепке сәйкес халықтың 18,2% кедейлік өмір сүруде; тағы 40% экономикалық тұрақсыздық жағдайында кедейлік шегінен төмен түсу қаупін бастарынан кешуде. Оның үстіне, қоршаған ортаның тозу процесінің жалғасуы әсіресе кедейленген халық, оның ішінде әйелдер басқаратын кедей ұйықарушылықтары үшін өмір сүру деңгейін ұстап тұру мен мүмкін болатын арттыруға үлкен қатер болып табылады. Әділ сот құруға, адам құқықтарын қорғау мен сақтауға қол жеткізу тұрғысында кемістіктер орын алып келеді. Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық ілгерілеуіне сыбайлас жемқорлық пен азаматтық қоғамның саяси процестерге енжар қатысуы әлі күнге дейін кедергі жасап келеді.

Ашылған кемістіктерді ескеріп, және БҰҰ-ның салыстырмалы артықшылықтарына сүйене отырып, ЮНДАФ-тың 2010-2015 жылдарға бағдарламасы жасалынды, ол мемлекеттің ұлттық басымдылық бағыттардағы әрекетіне – халықтың экономикалық және әлеуметтік бақуаттылығын жақсартуға, мемлекеттік сектордың тиімділігі мен нәтижелілігінің артуына, адам құқықтарының халықаралық стандарттарын сақтау мен экологиялық тұрақтылықтың күшеюіне өз үлесін қосатын болады.

ЮНДАФ-ты жасау жөніндегі

кеңесу процесі 2008 жылы стратегиялық басымдықтарды белгілей отырып, орташа мерзімдік шолудан басталып, техникалық консультациялармен, сонымен бірге жоғарғы деңгейдегі Үкіметпен, Парламентпен, ғылыми қауымдастықпен, азаматтық қоғам және мемлекеттік сектор ұйымдарымен, халықаралық ұйымдар және донорлармен жүргізілген кеңестермен жалғастырылып, олар дамудың ұлттық басымдықтарына негізденген ынтымақтастық бағыттарын анықтауға көмектеседі. ЮНДАФ-ты жасау барысында адамның құқықтарын сақтау принциптері мен нәтижелілікке бағдарланғандық ескерілді. Жұмыс кезеңдері стратегиялық бағыттарды анықтау жөніндегі Үкіметпен семинар-кеңесті, сонымен бірге 2008 жылы өткізілген ЮНДАФ-ты жасау мен келісу жөніндегі семинарларды қамтыды.

2005-2009 жылдардағы ЮНДАФ-тың сабақтары БҰҰ тарапынан әрекеттің бірлескен стратегиялық бағыттарын таңдауға және БҰҰ-ның дамудың басымдықты проблемаларын шешудегі әлуетін арттыру үшін ресурстар бөлуде, сонымен бірге БҰҰ қызметінің ықпалын арттыруда көбірек үйлестірушілікті талап етеді. Осыған байланысты ЮНДАФ-тың бұл бағдарламасы адамның құқықтарын сақтау және мәдени, жас, гендерлік, сонымен бірге этномәдени алуантүрлілік тұрғыларынан ұлттық әлуетті нығайту мен халықтың ең осал топтарының әлеуметтік қызметтерге қол жеткізуін жақсартуды негізгі басымдықтар ретінде белгіледі.

II. ЮНДАФ нәтижелері

ЮНДАФ осы бағдарламасы Қазақстанның 2030 жылға дейінгі даму стратегиясында, Қазақстанның 2024 жылға дейін тұрақты дамуға өту тұжырымдамасында және басқа да үкімет құжаттарында баяндалған ұлттық басымдықтарына Біріккен Ұлттар Ұйымының 2010-2015 жылдардағы ұжымдық, дәйекті және бірлескен жауабы болып табылады. Осымен бізмезгілде ол Қазақстанның Мыңжылдық декларациясының, МДМ қоса, шеңберінде, сонымен бірге басқа да халықаралық деңгейде келісілген даму мақсаттарындағы (IADG), шарттардағы, конвенциялар мен БҰҰ-ның адам құқықтары жөніндегі құжаттарындағы міндеттемелерін бейнелейді.

ЮНДАФ мақсаты екі шешуші мақсатты көздейтін Қазақстанның дамуының ұлттық күн тәртібіне:

- ◆ өндірістік, қаржы және мемлекеттік секторлар үшін халықаралық стандарттар қабылдау жолымен әлемдік экономиканың толық құқықты мүшесі ретінде қалыптасуға;
- ◆ сонымен бірге экономиканы әртараптандыру мен шикізатқа бағдарланудан бас тартуға үлес қосу болып табылады.

Бұл мақсаттарға жету үшін Қазақстан мемлекеттік сектордың нәтижелігін арттыруды, бәсекеге қабілеттілікті дамытуды, келешек бәсекеге қабілеттілік негізін қалауды, адам капиталы мен негізгі инфрақұрылымға инвестиция салуды, келешек экономикалық

дамудың қоршаған ортаға зиян тигізбеуін, ал бұрын тигізілген зияндардың азайтылуын қамтамасыз етуді басымдықтар ретінде белгілейтін болады.

Өз кезегінде БҰҰ мемлекеттік сектордың нәтижелігін арттыру, адам капиталын түзу, денсаулық сақтау секторын реформалау және ЖИТС-пен күресте Дүниежүзілік Банкпен ынтымақтастықты іске асыратын болады. Еуропалық Одақ пен ЮСАИД өмір сүру деңгейін арттыру, лайықты басқару, білім беру мен денсаулық сақтау секторларын реформалау мен демократияны нығайту істерінде маңызды әріптестер болады. Азаматтық қоғам ұйымдарымен әріптестік бастамалар құру, тетіктерді іске қосу мен зерттеулер жүргізу саласында олардың ұсынатын білімдері мен тәжірибесін қолдану арқылы кеңейтіліп, нығайтылатын болады.

Халықаралық ұйымдар және ҰЕҰ-мен әріптестік БҰҰ үшін маңызды болып табылады, өйткені ол басқа көптеген тараптардың білімін, дағдылары мен қабілеттіліктерін пайдалануға, сол арқылы ЮНДАФ-тың жалпы ықпалын арттыруға мүмкіндік береді.

БҰҰ-ның Қазақстандағы адам және қаржы қорлары шектеулі, сондықтан олар стратегиялық, тиімді және нәтижелі пайдалануды қажет етеді. Осыған байланысты ЮНДАФ белгілі болған осал жерлерді атаулау және әлует проблемаларын тиісті құрылымдарды нығайту жөніндегі тәсілдемені қолдану жолымен шешу үшін шаралар ұсынады. Мұндай тәсілдеме

заң шығарушы және атқарушы құрылымдарды, қаржы басқаруды, салалық басқаруды, мониторинг пен бағалауды жетілдіру жөнінде бірсыпыра шараларды қарастырады.

Мемлекеттік институттардың әлуетін дамыту және мүмкіндіктерін арттыру адам ресурстарын лайықты басқару мен тиісті қаржы ресурстарын және құралдарын пайдалану арқылы нәтижелілікке бағдарланған ынтымақтастық үшін басымдық ретінде қарастырылатын болады.

Әлуетті арттыру мәселелеріне БҰҰ даму жүйесінің 2007 жылғы жедел қызметінің саласындағы саясатының үшжылдық егжей-тегжейлік шолуында ерекше маңыз берілген. Құжатта ұйымдастырушылық деңгейде де, жеке дара деңгейде де кеңірек ақпараттық таңдау жасауға және нәтижелі шешім қабылдауға мүмкіндік беретін «ұлттық жауапкершілік» тұжырымдамасы талқыланды, осымен бізмезгілде өзгерістердің негізгі қозғаушы күші ретінде үждеменің маңыздылығы атап көрсетілген. Осымен бізмезгілде ұлттық әлуетті арттыру мемлекеттік қызметті реформалауды, денсаулық сақтау саласын реформалауды, экономикалық реформаны қамтитын реформалардың ауқымды кешенін білдіреді және «озат тәжірибе» мен деректерді талдау индикаторларын қолданып, жағдайды үнемі бағалап отыруды қарастырды.

Әлуетті дамыту Қазақстанның тек саяси ғана емес, сонымен бірге институционалдық және бюрократиялық тұстарына ықпал

жасайтын жергілікті жерлердегі нәтижелі мемлекеттік басқару қажеттіліктерінің келешегінде қарастырылатын болады. Жергілікті жерлердегі нәтижелі басқару бүкіл мемлекеттік басқару жүйесіндегі ең маңызды буын болып табылады, өйткені елдің ең өзекті мәселелері нақ осы аймақтарда айқын көрініс табады. Жұмыстағы бір бірлерін өзара толықтырушылық, бастамаларды жылжытуға қабілеттілік пен экономикалық нәтижелілік есепке алынатын болады.

Игіліктерді халықтың әртүрлі санаттарының араларында әділетті және теңдей бөлісуге жәрдемдесу де шұғыл қажеттілікке айналып отыр, өйткені сапалы қызметтерге қол жеткізудегі теңсіздік мемлекеттің бәсекеге қабілеттілігін арттыру жолында пайда болатын негізгі проблемалардың бірі болып отыр.

Және, ақыр соңында, сапалы деректер жинау, оларды деректердің біртұтас базасында талдау жөніндегі әлуетті арттыру қажет, бұл Үкіметке сындарлы, деректерге негізделінген саяси шешімдерді қабылдауға көмектеседі және жалпы даму жоспарларының нәтижелілігін арттырады.

Бұл шешуші бағыттар ЮНДАФ бағдарламасын іске асыру процесінде үйлестіру механизмдерінің көмегімен анықталынады. Кейбір бағыттар бойынша бірлескен бағдарламалар жасалынады немесе бірлесіп қаржыландыру іске асырылады.

Жалпы алғанда олар:

- ◆ саясатты тұжырымдау мен оның тиімді іске асырылуының араларында тепе-теңдік орнатуға;
- ◆ орталық деңгейдегі (әртүрлі институттарды қоса) және аймақтардағы даму араларында теңдік орнатуға;
- ◆ ауыл проблемаларына көңіл бөлуге;
- ◆ Қазақстан қоғамының мүшелері, оның ішінде үкіметтік емес және қоғамдық ұйымдар, әйелдер мен жастар үшін процесті басқару мүмкіндіктерін туғызуға;
- ◆ әсіресе әйелдердің, жастар мен балалардың, қарттардың, мүгедектердің, босқындардың және халықтың басқа да осал топтарының жақсырақ әлеуметтік топтасуларына;
- ◆ ЮНДАФ-тың мониторинг және бағалау механизмдерінің нәтижелілеу пайдаланылуына алып келеді деп күтілуде.

Бұдан әрі БҰҰ-ның 2010-2015 жылдардағы ЮНДАФ шеңберінде қол жеткізетін күтілуші даму нәтижелері келтірілген. Нәтижелері мен ресурстардың толық кестесі А қосымшада берілген.

ЮНДАФ 1 күтілетін нәтижесі:

БАРШАНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК БАҚУАТТЫЛЫҒЫ

2015 жылға Қазақстан халқының, оның ішінде халықтың осал топтарының әлеуметтік, экономикалық жағдайлары мен денсаулығы жақсаратын болады.

Ұлттық басымдық: Қазақстан азаматтарының өмір сүру жағдайларын, денсаулығын, білім алуын, әлеуметтік қорғау мен адам құқықтарын қамтамасыз етуді қоса, үнемі жақсартып отыру («2030 стратегиясына» сәйкес №4 ұлттық басымдық «Қазақстан азаматтарының денсаулығы, білім алуы және бақуаттылығы»).

Экономикалық өсу Қазақстан үшін тек маңызды басымдық қана емес, сонымен бірге мұндай өсу үлгісі оның тұрақтылығын анықтайды. Барлық азаматтардың өмір сүру деңгейін арттыру Қазақстан үшін негізгі қам-қаракет болып табылады. Проблема әсіресе ауыл үшін және кедейлік шегінен тыс өмір сүруші немесе табыстары кедейлік шегіне жақын қазақстандықтардың 3/5 үшін өзекті болып тұр. Халықтың осы үлкен тобының табыстарының төмендігі мен тұрақсыздық жағдайы еңбекпен қамтылудың тұрақсыздығына, жұмысқа орналасу мен тұрғын үйге, таза ауыз суға, канализация мен әлеуметтік қызметтерге қол жеткізу мүмкіндіктері жөніндегі осалдық пен тәуекелдерге байланысты қиындай түсуде. 2007 жылдың екінші жартысы мен 2008 жылы бірінші қажеттілікті кейбір азық-түлік тауарларына бағалардың 80% дейін өсуінің нәтижесінде байқалған жағдай үйшаруашылықтарының бюджетіне қысымды күшейте түсуде және халықтың қалың тобының осалдығының күшеюіне алып келуде.

2007 жылы кедейлік шегінен төмен өмір сүретін халықтың үлесі 13,8% құраған. Кедейлік пен осалдық әсіресе көпшілігін әйелдер құрайтын бейресми секторда жұмыс істейтіндерге тән. Бүкілдүниежүзілік банктің бағаламына сай, кедейлік табалдырығынан төмен өмір сүруші балалардың саны 2002-2003 жылдары 28% құраған¹, бұл табыстардағы аса үлкен теңсіздікке байланысты ІЖӨ/ППС деңгейі ұқсас елдердегіден артық. Аймақтар бойынша айырмашылықтар бұдан жоғары, өйткені елдің батысы мен оңтүстігінде ауылдық елді мекендер мен кішігірім қалалар салыстырмалы өмір сүру деңгейлері жағынан едәуір арта қалып отыр. Үкімет, сонымен

бірге көпжақты және екіжақты институттар кәсіпкерлік секторында өсу үшін үш негізгі кедергіні атап көрсетеді: бизнес жүргізу үшін нормативтік-құқықтық жағдайлардың жетілмегендігі, кәсіпкерлер араларындағы базалық іскерлік білімдердің жетімсіздігі және бастапқы қаржыландыруға, әсіресе жағдайлары нашар аймақтар мен қолайсыз экономикалық жағдайлардағы халықтың қолдарының жетімсіздіктері. Қазақстанда кәсіпкерлікті ынталандыру үшін Үкімет экономиканың мұнайдан тыс секторларында шағын және орта кәсіпорындар құруға деген жан-жақты бағдарламаны іске асыруға кірісті. Шетелдік инвестициялар мен технологияларды тарту бұл бағдарламаны іске асырудың маңызды бөлігі болып табылады.

ІЖӨ-нен әлеуметтік сактордың үлесі салыстырмалы төмен әрі бірқалыпты; дегенмен, 2007 жылғы денсаулық сақтау, білім беру және әлеуметтік қорғауға шығындар бюджеттің жалпы өсіміне байланысты едәуір артқандығын атап кетуге болады. 2003 жылы денсаулық сақтау мен білім беру салаларын қаржыландыру тиісінше ІЖӨ-нің 1,9 дан 2,3% дейін және ІЖӨ-нің 3,2% ден 3,6% дейін артқан. Әлемдік экономикалық дағдырыс пен мұнай бағасының кемуі соңғы 7-8 жылдардың ішінде елдің ІЖӨ екі мәрте өсіріп, 120 млрд. АҚШ долларына дейін көбейтуге кедергі жасады. 2008 ж. ІЖӨ өсімі бар болғаны 2,5% болды, ал 2009 жылға 1% өсім жоспарланып отыр. Елдің экономикасы қызыну белгілерін анық көрсете бастады. Инфляция мен отынға, азық-түлік өнімдері мен тұрғын үйлерге бағалардың өсуі халық арасында қатты алаңдатушылық туызууда, теңсіздіктің артуы мен қоғамның кедей тобының көп бөлігінің өмір жолының жиегі-

не шығып қалу қаупін күшейте түсуде.

Қазақстанда денсаулық сақтау секторындағы ілгерілеушілік аса баяу болып, өмір сүру деңгейін арттыру мен экономикалық өсімге, сонымен бірге сапалы медициналық жәрдем, тамақтану және білім алуға кедергі келтіреді. Елдің денсаулық сақтау секторындағы басымдық қажеттіліктері жалпы медицина жүйесін күшейту қажеттігін, балалардың тірі қалуы мен мектепке дейінгі жастардағы балалардың дамуына, жаңғырту денсаулығына, аналарды қорғауға, жұқпалы емес аурулар мен салауатты өмір сүру салтына, АИВ пен ЖИТС-ке, туберкулезге ерекше назар аударуды біріктіреді. Ішінара азық-түлік қауіпсіздігіне байланысты теңгерімсіз тамақтану мен құнарлы тағамдық заттардың жетімсіздігі халықтың денсаулығы үшін аса қауіпті құбылыстар болып табылады. Балалар мен аналар өлімін азайту жөніндегі МДМ орындалуы күмәнді, ал АИВ және туберкулез секілді негізгі дерттермен күрес жөніндегі МДМ елеулі қатерлерге ұшырап отыр.

Денсаулыққа байланысты көптеген проблемалардың қауіпсіз су мен санитарлық-техникалық құралдарға қол жетімділіктің тапшылығына байланысты туындайтындығын ескерер болсақ, қоршаған ортаны қорғау саласындағы МДМ-ға қол жеткізу ықтималы да күмәнді болып тұр.

Мысал ретінде алсақ, сәбилер мен аналардың өлім деңгейі табыс деңгейі орташа елдер үшін өте жоғары болып қалуда. Ресми деректер бойынша, аналар өлімінің деңгейі 100 000 адамға есептегенде орташа есеппен 45 оқиға; ал мультииндикаторлық кластерлік зерттеудің (МИКЗ) деректеріне сай (2006 ж. ЮНИСЕФ-тің қолдауымен жүргізілген)

¹ Бүкілдүниежүзілік банктің күніне бір адамға 2,15 АҚШ долларынан кем тұтынатын отбасыларында тұратын 15 жасқа дейінгі балалар туралы 2005 жылғы деректері.

бұл көрсеткіш 100 000 адамға есептегенде 70 оқиғадан келіп отыр. Негізінен аналар өлімінің деңгейінің мұндай жоғарылығы әйелдердің екіқабаттылық кезінде, әсіресе ауылдық жерлерде тұратындарының, екінші және үшінші деңгейлеріндегі медицина мекемелеріне қолдарын жеткізулерінің жетімсіздігінің салдары болып отыр. Осымен бізмезгілде Қазақстандағы тіркелген АИВ-жұқпалы науқастардың 4-тен 3-і көбісінің жасы 30 жетпеген, екпе есірткілерді тұтынушылар (ЕЕТ) болып табылады, ЕЕТ және басқа да осал топтардың негізгі тәуекел тобы екендіктеріне қарамастан, індеттің халықтың басқа да топтарының араларына таралу ықтималы бар.

15-29 жастағылар тобындағы өлім Еуропа бойынша орташа өлім деңгейінен төрттен біріне артық (ДДҰ, 2003ж.). Бұл жас тобындағы артық өлім негізінен ішкі себептерге, атап айтқанда, өзін өзі өлтіруге және кездейсоқ улануларға, сонымен бірге жұқпалы дерттерге байланысты. Жүрек-қантамырлары науқастарынан өлімдердің жоғарғы деңгейі осы жас тобы үшін проблема болып табылады.

Қазақстан 15-19 жастар мен 20-24 жас араларындағы ерлердің араларындағы балалар мен жасөспірімдердің сыртқы себептерден өлу және өздерін өздері өлтіру жөнінен ОШЕ/ТМД аймағында екінші орында. 2003 ж. жұқпайтын аурулар Қазақстандағы барлық өлімнің 85%, сыртқы себептер – 11%, жұқпалы науқастар – шамамен 2% себептері болды, қалғандары толық анықталынбаған науқастарға байланысты. Денсаулық сақтау секторындағы кемшіліктер қызметтердің сапасының сәйкессіздігімен және есеп берушіліктің шектелулігімен; тиісті заңдарға, нормативтік-құқықтық актілерге немесе стандарттарға өзгерістер енгізу қажеттілігімен, олар-

ды жергілікті жерлерде түсіну және іске асыру қажеттілігімен, алдын алуға көңіл бөлуді күшейту қажеттілігімен; жалпы, әсіресе ауылдық және шалғай аудандарда қолжетушіліктің тапшылығымен, жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың берілу, алдын алу және емдеу жолдары, сонымен бірге баланы күтудің әсерлі тәжірибелері жөнінде хабардарлықтың төменгі деңгейімен және мониторинг пен бағалау механизмдерін күшейту қажеттілігімен тікелей байланысты.

Білім беруге келсек, орын алып отырған проблемалар негізінен мектептер мен оқытушылардың жетіспеушілігіне, әсіресе шалғай ауылдық жерлердегі, және білімнің сапасы мәселелеріне, оның ішінде оқу бағдарламаларына, оқу материалдарына, оқытушылар құрамының біліктілігіне, сонымен бірге үлгерімге байланысты. Сонымен қатар, білім беру процесі өмірлік дағдыларды үйретуді қамтуы және еңбек рыногінің қажеттіліктерін ескеруі керек.

БҰҰ жүйесінің ЮНДАФ дамуының бұл басымдықты бағытының шеңберіндегі жұмысы ең алдымен саясатты нақтылы іс арна-

сына – халықтың осал топтары, әсіресе ауылдық жердегілері (аудандар, қауымдастықтар және отбасылар деңгейінде) үшін сапалы білім беру, денсаулық сақтау, құнарлы тамақтану, сумен жабдықтау мен канализация және әлеуметтік қызметтермен қамтамасыз ету жөніндегі нақтылы бағдарламаларды іске асыруға бағытталынатын болады. Бұған бұрынғы Семей ядролық полигонының айналасындағы аумақтың әлеуметтік-экономикалық қайта түлеуіне қолдау көрсету жөніндегі жұмыстар да енеді. БҰҰ-ның бірыңғай тәсілдемесінің шеңберінде әлеуметтік қызметтерге байланысты қол жетімділігі, сапасы, пайдалану мен теңдік, сонымен бірге салааралық ынтамақтастық мәселелеріне ерекше көңіл бөлінетін болды.

БҰҰ жүйесінің салыстырмалы артықшылықтары негізінен БҰҰ-ның жан-жақты даму мен тұрақты өмір сүруге бағытталынған мәселелердің кең шоғыры бойынша жүргізіліп отырылған санқырлы қызметіне, сонымен бірге БҰҰ-ның елдегі МДМ мақсаттарын іске асыруды қолдау мен жетістіктерінің мониторингіне мандатына байланысты. Бұл Қазақстандағы

халықтың осал топтарымен, сонымен бірге институционалдық және адам әлуетін дамыту мәселелері бойынша бай жұмыс тәжірибесімен толықтырыла түседі. Дүниежүзілік сауда ұйымына қатысу арқылы халықаралық сауданың дүниежүзілік біртұтас алаңына қол жеткізу Қазақстанға кеден баждарын, ішкі салықтарды, акциздер мен техникалық кедергілерді кемсітушілікпен қолданудан халықаралық құқықтық қорғаудың жоғарғы дәрежесін қамтамасыз етеді.

БҰҰ жеткізіп беру саласында бәсекелестік әлуетін дамыту үшін қолайлы орта күшейтуде, тауарлар мен кәсіпорындардың халықаралық рыноктардың талаптарына сәйкестілігін қамтамасыз етуде, өндірілетін тауарларды шетке шығару көлемін арттыру мақсатында халықаралық сату рыноктарымен байланыстарын күшейту үшін қолайлы ортаны дамытуда жәрдемдесе алады. Жұмыспен қамтамасыз етілу мәселесіне келсек, БҰҰ халықаралық тәжірибені қолдана отырып, талдаушылық және сараптамашылық жұмыс жүргізуді ұсына алады, сонымен бірге заңнамалық базаны жетілдіру жөнінде техникалық көмек көрсете алады. Сонымен бірге

саланың өзін өзі қамтамасыз ету мен бәсекеге қабілеттілікке қол жеткізуі үшін инновациялық тәсілдемелерді қолдануды ынталандыру және халықаралық рынокке шығуды қамтамасыз ету арқылы дәстүрлі кәсіптермен айналысатындардың әлуеті де дамытылады. Корпоративтік әлеуметтік жауапкершілікті күшейту мақсатында жекеше сектормен әріптестік дамытылады. Оның үстіне аймақтың ынтымақтастық пен бірігуге, сонымен бірге экономикалық реформалау мен аймақ елдерінің араларындағы сауда келіссөздері айналасындағы реформалау мен білім алмасуға жәрдемдесетін бастамаларға қолдау көрсетіледі.

Бұл салада, күткеніміздей, біздің әріптестеріміз: ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі; ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі; ҚР Денсаулық сақтау министрлігі; ҚР Білім және ғылым министрлігі; ҚР Ішкі істер министрлігі; ҚР Әділет министрлігі; ҚР Индустрия және сауда министрлігі; ҚР Қаржы министрлігі; ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігі; ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігі; ҚР Қорғаныс министрлігі; ҚР Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігі; ҚР

Статистика жөніндегі агенттігі; ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі мен отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия; Мемлекеттік стандарттау, метрология және сертификациялау жөніндегі комитет; ҚР Парламенті; ҚР Бас прокуратурасы; ҰЕҰ; жұмыс берушілер мен қызметкерлер ұйымдары мен мигранттардың қауымдастықтары; жергілікті атқарушы органдар; ЖИТС пен АЖӨА мәселелері жөніндегі орталық және облыстық орталықтар; медициналық ЖОО, медицина колледжері мен салауатты өмір салтын қалыптастыру проблемалары жөніндегі ұлттық орталық; Республикалық білім беру саласының басшы және ғылыми-педагогикалық кадрларының біліктілігін арттыру институты мен халықты оқыту орталықтары (жергілікті қауымдастықты оқыту орталықтары); ҚР ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі ұлттық комиссиясы; Орта Азиялық қолөнерге қолдау көрсету қауымдастығы мен аймақтық қолөнер ресурстық орталықтары. Халықаралық әріптестер Дүниежүзілік банкті, ЮСАИД, Еуропалық комиссияны және басқа да мүдделі екіжақты донорларды біріктіреді.

БҰДАН ӘРІ ҚАРАЙ АГЕНТТІКТЕРДІҢ АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕЛЕРІ КЕЛТІРІЛГЕН:

1 ақырғы нәтиже

Осал топтардың, әсіресе әйелдердің, балалардың, мигранттардың, босқындардың, жастардың, мүмкіндіктері шектеулі адамдардың, қарттардың рыноктерге, тауарларға, қызметтерге және сапалы әлеуметтік қамтамасыз ету жүйесіне қол жеткізулерінің жақсаруы.

2 ақырғы нәтиже

Денсаулық сақтау жүйесінің жетілдірілуінің нәтижесінде әйелдердің, балалардың және жастардың, әсіресе ауылдық жерлердегілердің және тәуекел топтарының медициналық қызметтерге қол жетімділіктері жақсарды.

3 ақырғы нәтиже

АИВ/ТБ/ЖЖЖЖ жөніндегі қызметтерге (алдын алу, емдеу және қолдауды қоса) жыныс және ұрпақ әкелу денсаулығына мұқтаждардың барлықтарының қолдары жетті, әсіресе халықтың осал топтарына ерекше көңіл бөлінуде.

4 ақырғы нәтиже

Жұқпалы емес науқастардың алдын алу мен жүргізуді жақсарту және Қазақстан халқының арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру.

ЮНДАФ 2 күтілетін нәтижесі:

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ

2015 жылға экологиялық тұрақтылыққа қол жеткізу, табиғи және адам қызметінің нәтижесінде туындайтын апаттарға дайындықты, қарсы тұру мен салдарларын жоюды қамтамасыз ету мақсаттарында халық пен орталық және жергілікті мемлекеттік органдар араларындағы қарым-қатынасты қамтамасыз етудің нәтижелі механизмдерінің болуы.

Ұлттық басымдық: антропогендік және табиғи апаттар туындаған жағдайларда табиғи экожүйелерді, адам құқықтарын және қоғамның мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету.

Қазақстан Республикасының қазіргі кездегі экологиялық проблемалары күрделі әрі алуантүрлі. Арал теңізінің аумағының тарылуы, жердің және судың тұздана түсуі, орман алқаптарының жоғалуы мен топырақтың тозуы экономикалық жағдай мен адамдардың денсаулығының нашарлауына өз үлестерін қосуда. Құрғақ және шөл далалар қазіргі Қазақстан жерінің үштен екісін алып жатыр. Семей полигонында 40 жылдай уақыт барысында жүргізілген жер үсті және жерасты ядролық сынақтарына байланысты қалыптасқан әлеуметтік және экономикалық жағдай, сонымен бірге адамдардың денсаулығы проблемаларына байланысты алаңдаушылық одан әрі жалғаса түсуде.

Сонымен бірге Қазақстан аумағы басқа аумақтарға қарағанда болжамдалушы климат өзгерістеріне аса осал. Климаттың өзгеруі тау мұздықтарының шегінулеріне алып келеді деп күтілуде, ал бұл елдегі ерінді судың басты көздерінің бірі болып табылады. Орталық Азия елдерінің арасында Қазақстан парник газдарын шығару жағынан жан басына бөлгенде де және ІЖӨ жөнінен де ең жоғарғы деңгейімен сипатталады. Энергетика секторы елдегі газ тастандыларының ең басты көзі ретінде қалып отыр (80,4%). Көлемі жөнінен екінші көз экстенсивтік ауыл шаруашылығы (9,2%), үшінші орында (7,7%) өнеркәсіп өндірісі алады. Қазақстан Орталық Азиядағы антропогендік парник газдарын аса ірі өндіруші болып табылады және бұл жөнінен бұрынғы Кеңестік Республикалар араларында Ресей мен Украинадан кейін үшінші орында. Оның үстіне энергияның шығасыларының көлемінің көптігінен Қазақстан энергетика секторы жоғарғы дәрежеде тиімсіз. Мұның негізгі себептері өндіріс құрал-жабдықтарының тозуы мен ескірген технология-

ларды қолдануда, кешенді және салалық энергия үнемдеуші әдістемелердің жоқтығында, және «ақыр соңында», энергия тұтынуы төмен өндірісті ынталандыратын инвестициялық және қаржы механизмдерінің барабар еместіктерінде жатыр.

Қазақстанның географиялық жағдайы оның жерсілкіну, су тасқыны, құрғақшылық және су басу сияқты әртүрлі табиғат апаттарына жиі ұшырауына себеп болып келеді, олар адамдардың экономикалық жағдайын нашарлатып, дұрыс тамақтану мен ауыз суға қол жеткізуін қиындатады. Елдің аумағының шамамен алғанда, 75% осы санатқа жатады. Температураның және буланудың күшеюімен қосарланған климаттың жағымсыз өзгерістері экономиканың ауыл шаруашылығы сияқты саласының мүмкіншіліктерін азайтады да, шектеулі табиғат ресурстарына жүктемені арттырады.

Қазақстан өзендерінің көпшілігі бастарын көрші мемлекеттерден алады, соған байланысты Республика басқа мемлекеттердің су ресурстарынан күшті тәуелділікте. Міне, сондықтан да су ресурстарына байланысты ынтымақтастық пен оларды бірлесіп басқару мәселелері Үкіметтің алдында тұрған жоғарғы басымдықты мәселелер болып табылады. Аймақтық проблемалар, әсіресе Сырдария өзенінің алабындағы Кеңес дәуірінде пайда болған гидроэнергия көздерінен тәуелділіктен тереңдей түсуде. Басы көрші мемлекеттердің аумақтарында орналасқан өзенде судың тапшылығына байланысты өткір проблеманы шешу үшін бір ғана ұлттық әрекеттер жеткіліксіз.

Ішкі су ресурстарын басқаруға байланысты Қазақстан инфрақұрылым саласында да, басқаруға байланысты да бірнеше күрделі проблемалардан зардап шегуде. Осы

проблемалардың кейбіреулері мыналарды қамтиды: ұйымдық құрылымның дамымағандығы мен салалық бытыраңқылық, мемлекеттік агенттіктер мен азаматтық қоғамның әлуетінің жетімсіздігі, елдегі су ресурстарын бірлесіп басқару саясатын нәтижелі ілгерілету үшін Су ресурстары комитеті мен оның алаптық бөлімдерінің (өзен алаптық ұйымдар, ӨАҰ) мәртебесінің сәйкессіздігі.

Елдегі сумен жабдықтау және канализацияға қол жетімділіктің ағымдағы деңгейін соңғы (2006 ж. БҰҰДБ) кеңауқымды шолу елдің халқының 39 пайызынан астамының су көздерінің лас тануы және сумен жабдықтау жүйелерінің техникалық жағдайының қанағаттанғысыздықтарынан қауіпсіз ауыз суға қолдары жетпейтіндігін көрсетті. Бұл мәселе әсіресе орталықтан сумен жабдықталмайтын және сенімсіз ауыз су көздерін пайдаланатын және тұрғындардың үштен екісінің суға қолдары жетпейтін ауылдық жерлер үшін аса өзекті болып тұр. Соңғы жылдары сумен қамтамасыз ету жүйелерін жөндеу мен салуға инвестициялар 1990 жылдармен салыстырғанда едәуір ұлғайтылды, бұл мәселеде ауылдық жерлерде ерекше көңіл бөлінуде. Қазақстандағы Мыңжылдық даму мақсаттары туралы есепте (2007 жыл) 10² міндетке қол жеткізу ықтималы «мүмкін» деп бағаланды, бұл міндетке қосымша күш жұмсап, жеткілікті мөлшерде қаржылай және ұйымдық қолдау көрсеткенде ғана қол жеткізуге болады дегенді білдіреді.

Экологиялық тұрақтылық саласында заңнамалық негіздің бар екендігіне қарамастан, заңдардың, әсіресе жергілікті деңгейде, орындалуының төмендігі және заңнамалық құжаттардың ережелерінің қосарланушылығы үлкен қиындықтар туғызуда. Халықаралық экологиялық конвенциялардың

² Таза ауыз суға қолдары жетпейтін адамдардың үлесін 2015 жылға екі есе қысқарту

сақталмауы табиғат апаттары туындай қалған жағдайларда тәуекелдерді басқару жөнінен елеулі кемшілік болып табылады, бұған жергілікті жерлердегі білікті кадрлардың тапшылығы мәселесі де қосылады.

Ұлттық саясат пен мемлекеттік даму стратегияларына колдау ретінде БҰҰ қоршаған ортаны қорғау, энергетика, табиғи апаттар тәуекелдерін азайту мен басқаруды кедейлік деңгейіне ықпал жасаушы шешуші факторлар есебінде мойындай отырып, кедейлік тұжырымдамасына өз анықтамасын ұсынады және барлық деңгейлердегі қоғамдық процестерге қатысу мәдениетін дамытатын болады. Бұл нәтижеге жету үшін БҰҰ республикалық және аймақтық агенттіктердің, жеке меншік сектордың, ҰЕҰ және фермерлердің әлуетін артыруға күш жұмсайды, сонымен бізмезгілде, мүмкіндігінше, биоәртүрлілікті сақтап қалу мен сумен жабдықтаудың тұрақтылығын қамтамасыз етуге мемлекет шығындарын ұлғайтуға тұрақты аспаптар мен механизмдер қалыптастыруға ерекше назар аударатын болады. Қазақстанның ұлттық және трансшекаралық табиғат және мәдени мұрасын мойындату, сонымен бірге жер пайдалануды жоспарлау мен басқару үлгілерін біріктіру мен іске асыру, далалық және мал жайылым аймақтарының ландшафтын сақтауды қолдау жалғастырылады.

БҰҰ ғаламдық тәжірибесі Қазақстандағы экологиялық тұрақтылықты қамтамасыз етуге үлес қосуға мүмкіндік береді. БҰҰ Қазақстанға БҰҰ-ның климаттық өзгеруі туралы негіздемелік конвенциясына Киото хаттамасы, Биологиялық алуантүрлілік жөніндегі конвенция мен Төзімді органикалық ластағыштар туралы Стокгольм конвенциясы сияқты қоршаған ортаны қорғау жөніндегі халықаралық конвенциялар мен келісімдердің шеңберінде қабылдаған міндеттемелерін орындауға жәрдем-

десуде едәуір рөл атқара алады. Өз қызметінің шеңберінде БҰҰ экологиялық азудың негізгі себептерін, атап айтқанда, теңсіздікті даму мен әлеуметтік оқшаулану сияқты құбылыстарды, шешуде едәуір тәжірибе жинақтады. БҰҰ мандаты да оған мың құбылған дүние жағдайында, мемлекеттердің «шекарасыз проблемаларымен», мысалы, Орталық Азия аумағында тұрақтылыққа қауіп туғызатын су қорлары үшін жаңжалдарға алып келуі мүмкіндерімен де, күресу үшін жан-жақты әріптестікке ұмтылыстарының күн санап артуы жағдайында күшті рөл атқаруға мүмкіндік береді.

БҰҰ тек ауылдық жерлердегі су қорларын басқару мен табиғи апаттар қатерлерін басқару мәселелерінде ғана емес, сонымен бірге табиғат қорларын қалпына келтіру мен қорғауда; технологияларды дамыту мен беруде, экологиялық мәселелерді жергілікті деңгейде шешуде; мәдени мұраны сақтау мен өнеркәсіпті дамытуда да жәрдемдесе алады. Сонымен

қатар төтенше жағдайлар туа қалғанда экологиялық басқару, жоспарлау және тиісті білім беру жөніндегі әрекеттерді үйлестірудің де маңызы зор.

БҰҰ сонымен бірге басымдықты аумақтардағы табиғи ресурстарды тиімді пайдалану мен қайта жаңғыртуға бағытталған әрекеттерге қолдау көрсетеді және тұрақты даму мәселелері бойынша ағартушылық материалдар мен мақалаларды БАҚ-те жариялау үшін даярлауға көмектеседі. Климаттың өзгеруіне бейімделу және оның салдарларын азайту жөніндегі жан-жақты ұлттық стратегиялардың экономикалық ең осал секторларына бағдарланған даму саласындағы ұлттық жоспарлаумен бірігуі қолдау табады, сонымен бірге белсенді дамып келе жатқан өнеркәсіп өндірісінің қоршаған ортаны ластамауы мен елдегі экологиялық жағдайды нашарлатпауына көмектесетін кешенді шаралар жасалатын болады. Сонымен қоса, энергия тиімділігін арттыру мен қатерлі қалдықтарды өңдеуді жақсарту

жөнінде шаралар жасалынады және жұртшылыққа көрсетіледі. Ең соңында БҰҰ мамандарының әрекеті Үкіметте, жергілікті қауымдастықтар мен арнайы ведомствалардың шенеуніктерін де стихиялық апаттардың туындау тәуекеліне байланысты проблемалардың қауіптілігін анық түсінушілік пен төтенше жағдайларда өздерін дұрыс ұстау дағдыларын қалыптастыруға, сонымен бірге бұл салада халықты көшіруге тура келетін жағдайда қорғау механизмдерін қоса, халықаралық ынтымақтастықты дамытуға бағытталынады.

Орталық Азия табиғи апаттар тұрғысынан ең қауіпті аймақтардың бірі болып табылады, ал бұл жағдайдың Қазақстанға толық қатысы бар. Халықтың 40% сейсмикалық белсенді аудандарда тұрады, мұндағы жерсілкіну ықтималы Рихтер шкаласы бойынша 6-10 балл аралығында. Сейсмикалық белсенді аймақтарда тұрғын үйлердің 38%, өнеркәсіп орындарының 40% орналасқан. 732 елді мекеннің 1 миллиондай тұрғындары су тасқыны қаупінде өмір сүруде.

Климатқа байланысты шөгулер, құрғақшылық және басқа да апаттар соңғы кезде жиілей түсіп, едәуір адам және экономикалық шығыстарға алып келді. 2008 жылы табиғи және антропогендік апаттардан келген экономикалық шығыстар 20,533 млн. теңгеге (\$171 млн.) бағаланды. Қазақстанның табиғи

және антропогендік апаттардың алдын алу, даярлану және жауап қатудағы әлуеті мақсатты аймақтарда жұмыс істеу және жергілікті басқару органдары мен мемлекеттік агенттіктердің араларындағы жақсы үйлесім үшін жаңа әдістерді қажет етеді. Оның үстіне, Қазақстан бетпе-бет келіп отырған көптеген проблемалар аймақтық ынтымақтастықты жақсартуды және бірыңғай көзқарасты қажет етеді.

ҚР Үкіметімен стихиялық апаттарға даярлану және қарсы тұру саласындағы ынтымақтастықтың бұрынғы тәжірибесіне, сонымен бірге Қазақстан мен Орталық Азия аумағында стихиялық апаттарға қарсы тұру мен қауіпін азайтудың салааралық бағдарламаларын іске асыру мен үйлестірудегі елеулі тәжірибесі мен біліктілігіне байланысты БҰҰ-ның осы саладағы жемісті ынтымақтастықты одан әрі жалғастыру жөнінде өзінің белгілі көзқарасы бар. БҰҰ өзінің іздестіру мен құтқару жөніндегі халықаралық консультативтік топ (INSARAG) және БҰҰ-ның табиғи апаттарды бағалаумен үйлестіру жөніндегі топтары (UNDAC) сияқты ғаламдық және аймақтық желілері арқылы саяси және техникалық қолдауға қол жетімділігіне байланысты қосымша салыстырмалы басымдыққа иелік етеді. Оның үстіне, БҰҰ-ның табиғи апаттардың қауіп-қатерлерін қысқарту мен басқару және қарсы тұруды реттестіру

жөніндегі аймақтық бастамаларды қолдауға мүмкіндіктері мол.

Күткеніміздей, бұл саладағы БҰҰ-ның ұлттық әріптестері болатындар: ҚР Қоршаған ортаны қорғау министрлігі; ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігі (Су ресурстары жөніндегі комитет, Орман және аңшылық шаруашылығы комитеті, Балық шаруашылығы комитеті); ҚР Төтенші жағдайлар министрлігі; ҚР Энергетика және минералдық қорлар министрлігі; ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігі; ҚР Индустрия және сауда министрлігі; ҚР Білім және ғылым министрлігі; Қазақстанның биологиялық алуантүрлілікті сақтау қауымдастығы; ҚР Ұлттық ғылым академиясының археология институты; Геологиялық ғылымдар институты; ҚР Жер ресурстарын басқару агенттігі; ҚР ЮНЕСКО мен ИСЕСКО істері жөніндегі ұлттық комиссиясы; Көшпелілердің мәдени мұрасының проблемалары жөніндегі қазақ ғылыми-зерттеу институты; жергілікті атқару органдары; ҰЕҰ мен қоғамдық ұйымдар; жекеше сектор ұйымдары; бұқаралық ақпарат құралдары; мұғалімдердің біліктіліктерін арттыру институттары мен тұрғындарды оқыту орталықтары (жергілікті жұртшылықты оқыту орталықтары). Халықаралық әріптестерекіжақты донорларды, Дүниежүзілік банкті, ЮНЕП және Халықаралық табиғат қорғау одағын (ХТҚО) біріктіреді.

БҰДАН ӘРІ ҚАРАЙ АГЕНТТІКТЕРДІҢ АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕЛЕРІ КЕЛТІРІЛГЕН:

1 ақырғы нәтиже

Үкіметтің, оқытушылардың, қауымдастықтардың, азаматтық қоғам және ғылыми топтардың ұлттық және трансшекаралық келешекте табиғи ресурстарды басқаруға ортақ көзқарасты қолдануы.

2 ақырғы нәтиже

Үкіметтің, әртүрлі салалық кәсіпорындардың және азаматтық қоғамның энергия тиімділігін арттыру жөніндегі шаралар қабылдау арқылы климат өзгеруіне бейімдеу және олардың әсерін жұмсарту жөніндегі шараларды қабылдауы.

3 ақырғы нәтиже

Мемлекеттік органдар мен халықтың табиғи және антропогендік апаттарға қарсы тұруына нәтижелірек даярлануы.

ЮНДАФ 3 күтілетін нәтижесі:

МЕМЛЕКЕТТІК НӘТИЖЕЛІ БАСҚАРУ

2015 жылға барлық деңгейлердегі мемлекеттік органдар мен азаматтық қоғамның халықтың, әсіресе осал топтардың, құқықтары мен мұқтаждарын қамтамасыз ету жөніндегі әлуетін арттыру және есеп берушілігін күшейту.

Ұлттық басымдық: біздің басымдықты мақсаттарға қол жеткізуімізде іске берілген және халықтың өкілдері ретінде әрекет етуге қабілетті Қазақстанның мемлекеттік қызметкерлердің қазіргі әрі нәтижелі корпусы мен құрылымдарын құру («Қазақстан-2030»).

Қазақстанның 2030 жылға дейінгі даму стратегиясы, салалық стратегиялар мен орташа мерзімдік жоспарлар, сонымен бірге Президенттің жылсайынғы Қазақстан халқына жолдаулары Қазақстандағы нәтижелі және сындарлы демократиялық басқарудың жетекші рөлін атап көрсетеді. Мемлекеттік сектордың қызметінің нәтижелігін арттыру мен сыбайлас жемқорлықпен күрес ұлттық дамудың басымдықтары ретінде белгіленген.

Мемлекеттік басқару саласын кешенді реформалау Қазақстанда 1997 жылдан бері жүргізіліп келеді, барлық деңгейлердегі басқарудың тиімділігі мен нәтижелігін жақсарту жөніндегі жұмыстардың осы кезге дейін жалғасып келе жатқандығына қарамастан, әлі де болса да, нәтижелі қызметтер көрсетуге кедергі келтіруші кейбір институционалдық кедергілер орын алып келеді. Адамдардың пікірлерін әлеуметтік диалог арқылы білдіру мүмкіндігіне байланысты жүйенің кемелденуі одан әрі жетілдіруді қажет етеді. Жергілікті басқару органдарының міндеттері мен олардың қызметтер көрсету жөніндегі мүмкіндіктерінің

араларындағы сәйкессіздіктерді жою және әлеуметтік бірігу мен Республика азаматтарының барлық санаттарының қызметтерге бірдей қол жеткізу мақсаттарында азаматтық қоғамды дамыту үшін шаралар қабылдау қажет. Орын алып отырған сыбайлас жемқорлық көп жағдайларда адамдардың мемлекеттік құрылымдардың өздерінің уәделерін орындау ниеті мен мүмкіндіктеріне сенімін мұқалтады.

Ұлттық заңнама мен оны сақтау механизмдерін Қазақстан қосылған адам құқықтары жөніндегі халықаралық құжаттармен сәйкестілікке келтіру ЮНДАФ бағдарламасы әрекет етіп тұрған кезеңдегі шешуші міндет болып табылады. Бұл арада басты шарт адамның құқықтарын қорғау мен оларды сақтауға (атап айтқанда, сот жүйесі мен БАҚ тәуелсіздігін нығайту мен азаматтық қоғамның саяси процестерге қатысуы арқылы әділ сотқа және ақпаратқа қол жеткізу) аударылады. БҰҰ Адам құқықтары жөніндегі жоғарғы комиссары Қазақстанда биліктің атқарушы, заңшығарушы және сот тармақтарының арасында тепе-теңдік орнату мен адам құқықтары жөніндегі

халықаралық стандарттарға сәйкестену мақсатында адам құқықтары жөніндегі тәуелсіз ұлттық институтын құру қажеттілігін атап көрсетті. Бұл тұрғыдан Адам құқықтары саласындағы әрекеттер жоспары мен Гендерлік теңдік стратегиясын тиімдірек іске асыру мен мониторинг маңызды болып табылады. Барлық саяси партиялардың, ҰЕҰ, кәсіподақтардың және басқа да тараптардың заңшығару процесіне қатысу мен өкілділік ету механизмдері мен процестері күшейтіледі. Оның үстіне, ақпараттық қамтамасыз ету, оның ішінде бұқаралық ақпарат құралдары, халықаралық-мойындалған кәсіби стандарттарға сәйкес үлкен әлуетке иелік ететін болады.

Адам құқықтарын сақтауды қамтамасыз етуші институционалдық құрылымы берік орталықсыздандырылған мемлекеттік жүйе көп мөлшерде елдің бәсекеге қабілеттілігін арттыра алады. БҰҰ агенттіктерді жергілікті басқару органдарының әлеуметтік-экономикалық бағдарламаларды жоспарлау, қаржыландыру және әкімшілік ету саласында (әсіресе балаларға қатыстыларына) бірлесіп жұмыс жүргізеді – тек дағдыларды қалыптастыруға ғана емес, сонымен бірге демократиялық институттардың құндылықтары мен принциптерін атап көрсету үшін қызметкерлердің көзқарастары мен мінез-құлықтарын өзгертуге де ерекше маңыз берілетін болады. Даму саласындағы ынтымақтстықтың маңызды бөлігінің бірі азаматтардың мемлекеттік шешімдер қабылдау, жұртшылықты жұмылдыру және қызметтер көрсету процестеріне белсенді қатысуы болып табылады.

БҰҰ тек «деңгейлес», яғни әртүрлі әлеуметтік топтардың араларындағы әлеуметтік топтасуда ғана емес, сонымен бірге «жоғарыдан төмен», яғни мемлекет пен халық арасындағы топтасуға да көмек

береді, сөйтіп, мемлекеттік биліктің көбірек әлеуметтік бағдарлануын қамтамасыз етеді. Мұндайда халықтың осал топтарының, оның ішінде ауыл тұрғындарының, әйелдердің, балалардың, мүгедектердің, қарттар мен әлеуметтік-мәдени азшылықтардың құқықтарына айрықша назар аударылады.

БҰҰ агенттіктері өздерінің күшін мемлекеттік басқарудың түрліше, оның ішінде әділ сот пен қауіпсіздік аяларындағы тұрақты дамуды қамтамасыз ету мен әлуэтін дамытуға жұмсайтын болады. Есірткілердің заңсыз айналымы және онымен байланысты қылмыстармен күрес және шекараны күзету, шекаралық және кеден бақылауын күшейтуден басқа БҰҰ Үкіметтің өтініші бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі мемлекеттік стратегияны жылжыту, аймақтық сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламаларды жасау және азаматтық қоғамның осы процестерге қатысуын қамтамасыз ету сияқты бастамаларды қолдайтын болады.

Аймақтық ынтымақтастық пен бірлесуді қолдау мәселелеріне де көңіл бөлу қажет. Бұрын осындай өтпелі экономикалы болған, кейіннен табысқа жеткен басқа елдердегі осындай бастамаларға қолдау көрсету жөніндегі мол тәжірибесіне сүйене отырып, БҰҰ Қазақстанның жаңа донор ретіндегі рөліне белсенді қолдау көрсететін болады.

БҰҰ жүйесі Қазақстанның нәтижелі басқару мен демократияландыру жөніндегі әрекетін қолдау үшін бірнеше салыстырмалы артықшылықтарға иелік етеді. Атап айтқанда, БҰҰ-ның адам құқықтары аясындағы тәжірибесі Қазақстанның тәжірибесін толықтырып, байыта алады және кемсітпеушілік пен теңдік принциптерін жылжыту мен шектеулі ресурстарды тиімді бөлісуді талдау құралдары мен бағалау критерийлерін қолдану арқылы адам дамуы мәселесінің

басымдыққа айналуына жәрдемдесе алады.

БҰҰ сонымен бірге Қазақстанға заңшығарушылық және нормативтік қызметті жетілдіруде, заңдардың мониторингі мен іске асырылуында, ұлттық Парламент пен жергілікті өкілетті органдардың (мәслихаттардың) бақылаушылық және заңшығарушылық қызметтерін күшейтуде және парламенттік процестер пен рәсімдердің нәтижелігін арттыруда көмек берудің көп жылдық тәжірибесі бар. Соңғы жылдары БҰҰ әртүрлі агенттіктері техникалық көмек пен консультативтік қолдау көрсету жолымен әкімшілік реформаларын жылжытуда және оларды іске асыру жөніндегі әлуэтті дамытуға, сонымен бірге БҰҰ-ның есірткілердің заңсыз айналымы мен ұйымдасқан қылмыс сияқты трансшекаралық проблемалармен күрес үшін халықаралық әріптестікті ынталандыру жөніндегі мандатын іске асыруға үлес қосты. Жалпы атап өтетін мәселе, БҰҰ Қазақстанда салалық министрліктермен және Президент әкімшілігінің жанындағы түрліше комиссиялармен сындарлы ынтымақтастық орнатқан; осындай нәтижелі ынтымақтастықтың арқасында БҰҰ жүйесі ғаламдық деңгейдегі сенімді және бейтарап әріптеске айналды.

Күткеніміздей, бұл саладағы ұлттық әріптестеріміз: ҚР Әділет министрлігі; ҚР Ішкі істер министрлігі; ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігі; ҚР Білім және ғылым министрлігі; ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі; ҚР Президентінің жанындағы Адам құқықтары жөніндегі комиссия; ҚР Құқық академиясы мен ИМ академиясы; Парламентаризм институты мен Парламент; Мемлекеттік басқару академиясы; Жоғарғы сот; Кеден бақылау комитеті; шекара қызметі; ҚР Адам құқықтары жөніндегі Үкіл; ҚР Бас прокуратурасы; Қылмыстық атқару жүйесі комитетінің ака-

демиясы; ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі мен отбасы –демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия; ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитеті; Есірткі бизнесімен күрес және есірткі айналымын бақылау жөніндегі комитет; Қылмыстық атқару жүйесі комитеті; жергілікті атқару органдары; азаматтық қоғам ҰЕҰ/ұйымдары және бұқаралық ақпарат құралдары болмақшы. Халықаралық әріптестер – екіжақты донорлар, ЕҚЫҰ, Еуропалық комиссия, Интерпол, Бүкілдүниежүзілік кеден ұйымы мен адам құқықтарын қорғау жөніндегі халықаралық ҰЕҰ мен сарапшылар.

БҰДАН ӘРІ ҚАРАЙ АГЕНТТІКТЕРДІҢ АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕЛЕРІ КЕЛТІРІЛГЕН:

1 ақырғы нәтиже.

Мемлекеттік институттардың адамның құқықтарын қорғау және баршаның әділ сотқа қол жеткізулерін қамтамасыз ету әлуэтін арттыру.

2 ақырғы нәтиже.

Парламенттің, жергілікті өкілетті органдардың және азаматтық қоғам ұйымдарының саясатты тұжырымдауда, сайлау және заңшығарушылық процестерде диалог пен ынтымақтастық үшін әсерлі механизмдерді қолдануы.

3 ақырғы нәтиже.

Биліктің орталық және жергілікті органдарының нәтижелілігінің, ашықтығы мен есеп берушіліктерінің артуы.

III. Топшылама қаржыландыру көлемі

БҰҰ жүйесіне ЮНДАФ-тың күтілуші нәтижелерінің әрқайсысына қол жеткізуге үлес қосу үшін қажетті қаржы қорларының топшылама көлемі А қосымшасындағы нәтижелер кестесінде келтірілген.

2010 жылдан 2015 жылға дейінгі аралықтағы ЮНДАФ мақсаттарына қолдау көрсету үшін қажетті ресурстардың жалпы көлемі 79,64 млн. АҚШ долларын құрайды деп күтілуде. Жалпы соманың 30% баршаның экономикалық және әлеуметтік бақуаттылығы аясына (23,90 млн. АҚШ доллары); 41% – экологиялық тұрақтылық (32,23 млн. АҚШ доллары) және 29% – нәтижелі мемлекеттік басқару аясына (23,26 млн. АҚШ доллары) жұмсалынбақшы.

Бұл қаржы ресурстарының көздері (1) БҰҰ әрбір тартылған ұйымның тарапынан қаржы ресурстары немесе тікелей ресурстар және (2) БҰҰ-ның ЮНДАФ-

ты іске асыру барысында өзінің тікелей ресурстарына қосымша жұмылдыруды ойластырған ресурстары немесе басқа да ресурстар болады деп күтілуде. Қаржыландыру мөлшері туралы деректер индикативтік болып табылады және ЮНДАФ-ты жасау кезіндегі мүмкін болған дәлдікпен келтірілген. Қаржыландырудың ақырғы көлемі БҰҰ агенттіктерінің әрқайсысының рәсімдері мен механизмдеріне сәйкес бағдарламалық және жобалық құжаттарда алдағы уақыттарда анықталынатын болады. ЮНДАФ бюджеті Қазақстанда өздерінің тұрақты өкілдіктері жоқ агенттіктер мен арнайы агенттіктердің әртүрлі циклдерін бейнелеу мақсаттарында жыл сайынғы негізде қаралып әрі жаңартылып отырылады.

Қазақстанның экономикалық өсуін ескере отырып, БҰҰ агенттіктерінің Қазақстанға ті-

келей ресурстарды бөлудің ағымдағы формуласына сәйкес біртіндеп шектеліне бастайды. Нәтижесінде БҰҰ ЮНДАФ-тың іске асырылуына қолдау көрсетуге қосымша ресурстар тарту үшін, алғашқы қаржыландыру ретіндегі тікелей ресурстарын қоса, өзінің салыстырмалы артықшылықтарына сүйенетін болады. Осыған байланысты кемелді әріптестік мәселесінің маңыздылығы арта түспекші. БҰҰ агенттіктері үшінші жақтардың, ғаламдық трастық қорлардың, басқа да қорлардың, жеке меншіктік компаниялардың және дамудағы теңқұқықты әріптес ретінде елдің үкіметінің тараптарынан қосарлай қаржыландыруларының есебінен ресурстарды жұмылдыруға бар күштерін жұмсайтын болады, мұндайда қосарлай қаржыландырудың маңызы арта түспекші.

IV. Іске асыру

ЮНДАФ-ты іске асыру барысында БҰҰ Қазақстан халқының ең осал топтарының проблемаларын шешуге ерекше назар аудартатын болады, бұл, бағдарлама осы топтардың өкілдерін мемлекеттік шешімдер қабылдау процестеріне белсенді және нәтижелі қатысуларын қамтамасыз ету жөніндегі ережелерді қамтыған. Оның үстіне, бұрын айтып кеткеніміздей, қала мен ауыл араларындағы сәйкессіздіктер және Қазақстандағы көптеген даму проблемаларының негізінде жатқан аймақаралық айырмашылықтарды қысқарту мақсатында БҰҰ ең қолайсыз

жағдайлардағы және ең осал болып табылатын кедей ауылдық аудандар мен халық топтарына бағдарланатын болады. Мемлекет пен азаматтық қоғам араларындағы нәтижелі байланыстарға ерекше маңыз беріледі.

ЮНДАФ БҰҰ агенттіктерінің ынтымақтастығы мен жеке бағдарламаларының шектерінде Үкіметпен келісіле отырып іске асырылады. Елдік бағдарламалар мен жобалық құжаттарда ЮНДАФ мақсаттарына қосылатын үлес пен ынтымақтастық стратегия-

лары нақтылана түсірілмекші, нақтылы мақсаттарды, күтілетін нәтижелерді және БҰҰ жеке агенттіктерін таңдау мен белгілеу ЮНДАФ-ке сәйкес келетін болады.

Даму реформалары мен стратегияларын іске асыру әлуеті мен БҰҰ үшін Үкіметке нәтижелі қызмет көрсетудің маңыздылығы тұрғысынан БҰҰ агенттіктері бірлескен бағдарламаларды орындау жолымен агенттіктер араларындағы өзара әрекеттерді күшейту үшін барлық мүмкіндіктерді пайдалануға ұмтылады. БҰҰ Елдік Командасы

бірлескен бағдарламалар шегінде қандай аралық нәтижелерге қол жеткізуге болатындығын талқылап, анықтайтын болады.

ЮНДАФ-тың нәтижелі іске асырылуы жөніндегі жауапкершілік БҰҰ Елдік командасы мен Резидент-үйлестірушіге жүктелген. 2005-2009 жылдарға арналған ЮНДАФ барысындағы жинақталған тәжірибенің негізінде ЮНДАФ іске асырылуы

мен мониторингі мақсатында әртүрлі агенттіктердің өкілдерінен біріккен тақырыптық жұмыс тобы құрылады. Сонымен бірге әртүрлі мәселелерді, олардың ішінде халықаралық келісімдер мен БҰҰ құралдары шегіндегі міндеттемелерді талқылау кезінде ріндегі аймақтық ынтымақтастық жалғастырылады.

БҰҰ-ның ұлттық басқару мен бағдарламаларды ынталандыру

жөніндегі кешенді міндеттемелерінің бір бөлігі ретінде БҰҰ тиісті агенттіктері қаржыларды игеру мен атқарушы әріптестері арқылы есеп беруде, сонымен бірге әкімшілік шығындарды қысқарту мақсатында мемлекеттік жүйелерді пайдалануды біртіндеп кеңейту үшін қаржы ресурстарын басқарудың жалпы механизмі (НАСТ) қолданылатын болады.

V. Мониторинг және бағалау

Қол жеткен жетістіктердің мониторингі, бақылауы мен есеп берушілігі үшін объективтік тексеруге болатын және нәтижеліліктің жаңғыртылатын шешуші көрсеткіштерінің кешенінің міндеттілігіне байланысты Қазақстандағы ынтымақтастықтың барлық үш басымдықты бағдарының шеңберлерінде базалық және мақсатты деңгейлері көрсетіліп, шешуші индикаторлар тұжырымдалынды.

Осымен бірмезгілде, дамудың процесс екендігіне байланысты ЮНДАФ-қа Қазақстандағы экономикалық, саяси немесе әлеуметтік жағдайлардың өзгерулерін бейнелеу үшін бейімделу қажет болуы мүмкін. ЮНДАФ-тың үш күтілуші нәтижелері бойынша тұрақты мониторинг және бағалау механизмдерін қамтамасыз ету үшін және нәтижеге бағдарланған басқаруға сүйене отырып, техникалық жұмыс

топтарының мәжілісі жүйелі түрде шақырылып, олар қол жеткен ілгерілеушілік, сонымен бірге мүмкіндіктер мен қиыншылықтар туралы қысқаша есептер даярлап отыратын болады. ЮНДАФ-тың нәтижелі іске асырылуын қамтамасыз ету үшін шешуші құрал жылсайынға шолушылық кездесулер өткізіліп отыру болып табылады, мұндай кездесулерді БҰҰ Елдік Командасы мен Қазақстан Үкіметі бірлесіп өткізетін болады.

Бірлескен орташа мерзімдік бағалау Үкіметтің, БҰҰ-ның және басқа да әріптестердің қатысуларымен ЮНДАФ циклінің ортасында өткізілетін болады, ол тиісті агенттіктердің Елдік бағдарламаларының орташа мерзімдік бағаларымен тұстастырылады. Мұндай бағалау ЮНДАФ-тың әрбір басымдықты бағдардағы жариаланған күтілуші нәтижелеріне байланысты қол жеткен іл-

герілеушілік туралы пікірлер алысу мақсатында өткізіледі. Ол мына мәселелерге шоғырландырылады: (1) БҰҰ-ның салыстырмалы артықшылықтары Қазақстандағы ЮНДАФ шеңберінде барынша пайдаланылады ма; (2) ұлттық басымдықтарға қол жеткізудегі агенттіктердің үлестерінің жүйелілігі; (3) таңдалынған басымдықты бағыттарда ілгерілеушілікке қол жеткізуде ЮНДАФ көмегі болды ма; (4) әлуатті күшейтуге бастамалардың ықпалы. Жалпы алғанда, бұл БҰҰ-ның 2010-2015 жылдардағы және одан кейінгі Қазақстанның ұлттық басымдықтары мен МДМ-ға шоғырлануына қажетті түзетулерді енгізуге мүмкіндік береді. Оның үстіне, қол жеткен табыстар, алған сабақтар мен озат тәжірибе кездескен проблемалармен бірге келесі ЮНДАФ-ты жасауда пайдаланылатын болады.

Қысқартулар мен қысқарған сөздер

АДБ	Азиялық даму банкі
АЖӨА	АИВ жұқпамен өмір сүруші адамдар
АИВ/ЖИТС	Адамның иммуножетімсіздік вирусы
БАҚ	Бұқаралық ақпарат құралдары
БҰҰ АҚЖКБ	БҰҰ адам құқықтары жөніндегі жоғарғы комиссарының басқармасы
БҰҰ БЖКБ	БҰҰ-ның босқындар ісі жөніндегі жоғарғы комиссарының басқармасы
БҰҰ ЕК	БҰҰ елдік командасы
БҰҰ ЕЭК	БҰҰ Еуропалық экономикалық комиссиясы
БҰҰ КЖК	БҰҰ-ның климаттың өзгеруі жөніндегі негіздемелік конвенциясы
БҰҰ ҚАД	БҰҰ қоғамдық ақпарат департаменті
БҰҰДБ	БҰҰ даму бағдарламасы
БҰҰЕ	БҰҰ Еріктілері
ГМУБ	Гуманитарлық мәселерді үйлестіру жөніндегі басқарма
ДДҰ	Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы
ЕЕТ	Екпе есірткілерді тұтынушылар
ЖЖЖЖ	Жыныс жолмен жұқтырылатын жұқпалар
ҚБ	Қоғамдық бірлестіктер
МАГАТЭ	Атом энергиясы жөніндегі халықаралық агенттік
МДМ	Мыңжылдықтың даму мақсаттары
МжБ	Мониторинг және бағалау
МИКЗ	Мультииндикаторлық кластерлік зерттеу
ОБСЕ	Еуропадағы қауіпсіздік пен ынтымақтастық ұйымы
ОШЕ	Орталық және Шығыс Еуропа
ТБ	Туберкулез
ҰЕҰ	Үкіметтік емес ұйымдар
ФАО	БҰҰ азық-түлік және ауыл шаруашылық ұйымы
ХЕҰ	Халықаралық еңбек ұйымы
ХМҰ	Халықаралық миграция жөніндегі ұйым
ХТҚҰ	Халықаралық табиғат қорғау ұйымы
ІЖӨ	Ішкі жалпы өнім
ЮНДАФ	БҰҰ-ның даму мақсатында көмек көрсету жөніндегі негіздемелік бағдарлама
ЮНЕП	БҰҰ қоршаған орта туралы бағдарламасы
ЮНЕСКО	Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымы
ЮНИДО	Өнеркәсіп дамуы жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымы
ЮНИСЕФ	БҰҰ балалар қоры
ЮНИФЕМ	БҰҰ әйелдер мүддесін дамыту қоры
ЮНФПА	БҰҰ халық саласындағы қоры
ЮНЭЙДС	БҰҰ АИВ және ЖИТС жөніндегі бағдарламасы
ЮСАИД	АҚШ халықаралық даму жөніндегі агенттігі
UNODC	БҰҰ есірткі және қылмыс жөніндегі басқармасы

ҚОСЫМША А: ЮНДАФ НӘТИЖЕЛЕРІНІҢ МАТРИЦАСЫ

1. БАРШАНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК БАҚАУАТТЫЛЫҒЫ

ҰЛТТЫҚ БАСЫМДЫҚ: Қазақстан азаматтарының өмір сүру жағдайларын, денсаулығын, білім алуын, әлеуметтік қорғау мен адам құқықтарын қамтамасыз етуді қоса, үнемі жақсартып отыру («2030 стратегиясына» сәйкес №4 ұлттық басымдық «Қазақстан азаматтарының денсаулығы, білім алуы және бақуаттылығы»).

ЮНДАФ-тың КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕСІ: 2015 жылға Қазақстан халқының, оның ішінде халықтың осал топтарының әлеуметтік, экономикалық жағдайлары мен денсаулығы жақсаратын болады.

Агенттіктердің ақырғы нәтижелері	Нәтижелері	БҰҰ агенттіктерінің/ әріптестерінің рөлі	Мақсатты ресурстар АҚШ \$-мен
1 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Осал топтардың, әсіресе әйелдердің, балалардың, мигранттардың, босқындардың, жастардың, мүмкіндіктері шектеулі адамдардың, қарттардың рыноктерге, тауарларға, қызметтерге және сапалы әлеуметтік қамтамасыз ету жүйесіне қол жеткізулерінің жақсаруы. ³	1.1. Нәтиже Халықтың мақсатты осал топтарына ерекше көңіл бөле отырып, сапалы әлеуметтік қызметтер көрсету жөніндегі бағдарламалар мен заңнаманың қабылдануы.	ЮНИСЕФ ұлттық әріптестердің мүмкіндіктерін арттыру және балаларға бағдарланған бағдарламалардың жасалуына техникалық жәрдем көрсетеді. ЮНИФЕМ бейресми сектордағы әйелдердің жағдайын жақсарту мақсатында әлеуметтік қорғау мен зейнетақымен қамтамасыз ету жүйесіне шолу жасауға және жетілдіруге көмек береді. UNODC есірткілерді тұтынушылар мен еркінен айыру орындарында ұсталушыларға, олардың ішінде АИВ/ЖИТС-тілер үшін де, олардың әлеуметтік қорғаудың сапалы қызметтеріне қол жеткізулерін қамтамасыз ету мақсатындағы бағдарламаларды жетілдіруде жәрдем береді. ЮНЕСКО көші-қон саясаты саласында шешімдер қабылдайтындар үшін зерттеулер жүргізу, мәліметтер жинау мен талдауда көмек көрсетеді. ХЕҰ әлеуметтік қорғау, оның ішінде жергілікті деңгейде де, бағдарламаларды жасауда; мигранттардың әлеуметтік құқықтары жөніндегі ақпараттық науқандар мен оқығуды өткізуде көмектеседі, кәсіподақтарға еңбек мигранттарына мүшелік беруде қолдау көрсетеді және бейресми секторда жұмыс істейтін еңбек мигранттарының жұмысқа орналасуы және еңбек жағдайларын жақсартуға бағытталған қадамдарға қолдау көрсетеді. ХЕҰ ұлттық деңгейде де, аймақтық деңгейде де нормативтік ережелердің жасалуы мен қолданылуын қолдайды. БҰҰ АҚЖКБ мүгедектердің құқықтары туралы конвенцияларды бекіту процесін қолдайтын болады. БҰҰ ЕЭК гендерлік статистиканы даярлау мен тарату, жыныстық белгісіне қарай зорлық статистикасы мен фактілерін қадағалау арқылы жыныстардың теңдігі проблемасына кешенді көзқарасты қолдауды жалғастырады. Сонымен бірге шешімдер қабылдау деңгейі мен ҰЕҰ араларында проблема бойынша орын алып отырған жағдайды жақсырақ түсінуі үшін мүгедектер бойынша халықаралық стандарттар мен ұсыныстарға сәйкес статистика жасайды. БҰҰ БЖКБ босқындарға байланысты әлеуметтік қорғауды дамыту мен әулетті күшейтуге қолдау көрсетеді.	\$ 500 000 ЮНИСЕФ \$300 000 ЮНИФЕМ \$ 50 000 UNODC \$ 120 000 БҰҰ БЖКБ \$ 100 000 ЮНЕСКО \$ 250 000 ХЕҰ \$ 25 000 БҰҰ АҚЖКБ \$ 25 000 БҰҰ ЕЭК

³ Әлеуметтік қамтамасыз ету жүйесі – бұл әлеуметтік қамтамасыз ету жөніндегі жәрдемақы, жұмыссыздық жөніндегі жәрдемақы, жалпыға бірдей медициналық қызмет көрсету, үйсідер үшін баспана, ең төмен еңбекақы және кедейлік деңгейін белгілейтін деңгейден төмен түсірмеу үшін көрсетілетін, қоғамдық көлік және басқа да мемлекет тарапынан қаржыландырылатын қызметтер жиынтығын сипаттау үшін қолданылатын термин.

	1.2. Нәтиже Мемлекеттік органдардың әлеуметтік саясатты тұжырымдау кезінде дәлелді мәліметтерді пайдалануы.	ЮНИСЕФ балалар, отбасылар және жастар жөніндегі мәліметтерді жинауды жетілдіруде. ЮНФПА ұлттық және аймақтық деңгейлерде сексуалдық және жаңғыртушылық денсаулық пен АИВ\ЖИТС сәйкес келетін көрсеткіштерді қоса мәліметтерді жинау, талдау және тарату мүмкіндіктерін жақсартуда техникалық жәрдем береді. ХЕҰ мына міндеттерге қол жеткізуге техникалық қолдау көрсетеді: ақпараттық техникалардың дидейі мен жасалуы (Орталық Азия бойынша еңбек миграциясы жөнінен 1 интерактивті веб-сайт; жобаға қатысушылар үшін 1 CD-ROM); мәліметтер жинау жүйесін үйлестіру; еңбек миграциясы туралы мәліметтерді, осы саладағы білімдерді және нормативтік ережелерді жасауды, жақсартуды және беруді жетілдіру. БҰҰ ЕЭК 2007-2008 жылдардағы жаһандық бағалауға және 2008 жылдың стратегиялық жоспарына сәйкес қазіргі талаптарға жауап бере алатын статистикалық жүйені жасауға көмектеседі. Мемлекеттік қызметкерлер мен басқа да тартылған тараптардың арасында озат тәжірибені таратуға ерекше көңіл бөлінеді. Әріптестері: Статистика жөніндегі агенттік, Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі, Денсаулық сақтау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Әділет министрлігі, Мемлекеттік қызмет жөніндегі агенттік, ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы – демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия, ҰЕҰ, Балалар құқықтарын қорғау жөніндегі комитет, Бас прокуратура, Көші-қон полицияның басқармасы, қызметкерлер мен жұмысшылардың бірлестіктері, мигранттар қауымдастықтары, миграция жөніндегі зерттеу институттары, аймақтық ұйымдар, ТМД мен аймақтағы диалог бойынша бастамалар.	\$ 900 000 ЮНФПА \$ 200 000 ЮНИСЕФ \$ 250 000 ХЕҰ \$ 35 000 БҰҰ ЕЭК
1.3. Нәтиже Ұлттық әріптестердің көрсетілген әлеуметтік қызметтерді жоспарлау, іске асыру және сапасын мониторингтеудегі әлуетін, мақсатты осал топтардың мүдделерін ескере отырып арттыру.	БҰҰДБ мүмкіндіктері шектеулі адамдар үшін бағдарламаларды жасау мен іске асыруда, сонымен бірге пилоттық негізде оралмандарға қызмет көрсетудің жаңа үлгілерін іске асыруда және оны біртіндеп кеңейтуде қолдау көрсетеді. ЮНФПА білімдерін жақсарту, мәліметтер жинау, әлуетін дамытуда көмектеседі және тұрғылықты халық мәселелері, әсіресе мүгедектер, мигранттар мен халықтың жас құрылымның өзгерулері туралы стратегиялық ақпараттың таралуын қамтамасыз етеді. ЮНЭЙДС ұлттық әріптестерге індеттерді қадағалау мен бағалау және мемлекеттік стратегия мен жаһандық бағдарламаларды іске асырудағы ілгерілеушілік мониторингін үшін стратегиялық ақпараттарды алулары мен пайдалануына көмек береді. ЮНИСЕФ ерекше қажеттіліктері бар балаларды ерте жасында анықтау, мамандарға жіберу және салауатты өмірге кірігулерін қамтамасыз етуді жетілдіруге көмектеседі. Әріптестері: Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі, Денсаулық сақтау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі, ЖИТС алдын алу және күресу жөніндегі Республикалық және облыстық орталықтар, Статистика жөніндегі агенттік, азаматтық қоғам ұйымдары мен жеке меншік ұйымдар.	\$ 700 000 ЮНФПА \$ 900 000 ЮНИСЕФ \$ 600 000 (ӨР) және \$ 1 500 000 (БР ҚРК қоса) БҰҰДБ	

	1.4. Нәтиже Экономикалық осал халық, оның ішінде ауыл тұрғындары, кедейлік шегінде өмір сүруші, өздігінен жұмыс істеушілер, әйелдер мен жастар үшін тұрақты жұмыспен қамтамасыз ету, дәстүрлі қолөнер саласын да қоса, жөніндегі жағдайды жақсарту.	БҰҰДБ және жобаның жеке меншік сектордағы әріптестері жалпы өсу бойынша бастамаларды жылжытатын болады. БҰҰДБ мен БҰҰЕ іріктелініп алынған елді мекендердің (ШҚО және басқа облыстарды қоса) дамуларына қолдау көрсетеді. ЮНИДО ұлттық әріптестерге (олардың ішінде «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қорына) әлеуметтік дамытуға, талдау жұмыстарын жүргізуге, кәсіпорындар құру мен оларды жаңғыртуға, кәсіпкерлікті дамыту мен инвестицияларды ынталандыруда қолдау көрсетеді. ЮНЕСКО инвестициялық тәсілдер мен жаңа әріптестік жобаларды ынталандыру арқылы сектордың өзін өзі қамтамасыз ету мен бәсекеге қабілеттілікке қол жеткізуі үшін дәстүрлі қолөнермен айналысатындардың әлеуетін арттыратын болады. Әріптестері: Индустрия және сауда министрлігі, Қазақстан Республикасының ЮНЕСКО және ИСЕСКО ісі жөніндегі ұлттық комиссиясы, Мәдениет және ақпарат министрлігі, Ауыл шаруашылығы министрлігі, ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы – демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия, Қазақстан халықтарының Ассамблеясы (ҚХА), жергілікті атқарушы органдар, Орталық Азиялық қолөнерді қолдау қауымдастығы, «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры, қолөнер жөніндегі аймақтық ресурстар орталықтары.	\$ 215 000 ЮНЕСКО \$ 800 000 (ӨР) және \$ 4 000 000 (БР ҚРҰК қоса) БҰҰДБ \$ 600 000 ЮНИДО
1.5. Нәтиже Осал топтардың инклюзивтік білім алуға және өмірлік қажетті дағдыларды үйренуге қол жетімділігі мен сапасын жақсарту.	ЮНИСЕФ инклюзивтік білім беру жөніндегі мемлекеттік стандарттарды жасау мен іске асыруда техникалық жәрдем көрсетеді. ЮНЕСКО білім беру қызметкерлерінің инклюзивтік білім беруді жоспарлау мен іске асыруда⁴ және АИВ/ЖИТС алдын алу мен бейресми білім беруді қоса қажетті өмірлік дағдыларға үйрету әлеуетін арттыруға қолдау көрсетеді. Әріптестері: Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі, Денсаулық сақтау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Мәдениет және ақпарат министрлігі, Республикалық білім беру жүйесі басы және ғылыми-педагогикалық кадрларының біліктілігін арттыру институты, ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы-демографиялық саясат жөніндегі комиссия, ЖИТС алдын алу және күрес жөніндегі ұлттық республикалық орталық, жергілікті қауымдастықты оқыту орталығы, ҚР ЮНЕСКО және ИСЕСКО ісі жөніндегі Ұлттық комиссиясы.	\$450 000 ЮНЕСКО \$500 000 ЮНИСЕФ	
1.6. Нәтиже Халықаралық рынокқа шығару мақсатымен шикізаттық емес сектордағы өнеркәсіптің отандық салаларының рынокта бәсекеге қабілеттілігін арттыру.	ЮНИДО санитарлық және фитосанитарлық шаралардың талаптарына сәйкес келетін және Дүниежүзілік Сауда Ұйымы шегінде сауда келісімдеріне араласуға кедергілерді жоюын тестілеу, сертификақаттау және аккредитациялаудың тиімді механизмдерін жасауда техникалық көмек көрсетеді. Әріптестері: Индустрия және сауда министрлігі, Стандарттау, метрология және сертификақаттау жөніндегі мемлекеттік комитет, «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры.	\$300 000 ЮНИДО	

⁴ Инклюзивтік білім беру барлық оқушылардың мұқтаждықтарын олардың білім алу, мәдени және әлеуметтік мәселелерге қатыстары арқылы шешу және қанағаттандыру мен оларды білім алудан шеттетуді азайту процесі ретінде анықталынады (ЮНЕСКО, 2008 ж.).

2 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Денсаулық сақтау жүйесінің жетілдірілуінің нәтижесінде әйелдердің, балалардың және жастардың өсіресе ауылдық жерлердегілердің және тәуекел топтарының медициналық қызметтерге қол жетімділіктері жақсарды.	2.1. Нәтиже Денсаулық сақтау саласындағы қаржыландыру функциялары күшейту. 2.2. Нәтиже Денсаулық сақтаудағы, фармацевтикадағы, медициналық технология және ақпарат жүйелеріндегі ресурстармен, оның ішінде адам ресурстарымен қамтамасыз ету функциясын күшейту.	ДДҰ Қазақстандағы денсаулық сақтауды қаржыландыру жүйесін реформалау жөнінде тұрақты басшылық көрсетіп отырады. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Қаржы министрлігі, Парламент, ДБ, ЮСАИД, Еуропалық Комиссия. ДДҰ медициналық білім берудің мемлекеттік стандарттары мен ережелері бойынша ұсыныстар береді және негізгі реттеушілік функцияларын озат халықаралық тәжірибеге сәйкестендіру үшін дәрі-дәрмек құралдарын стандарттау мен бақылауды реттестіруші органдардың әлуегін арттыруда жәрдем береді. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, медицина университеттері мен колледждері, Білім және ғылым министрлігі, жергілікті атқарушы органдар.	\$300 000 ДДҰ \$700 000 ДДҰ
2.3. Нәтиже Денсаулық сақтау жүйесінің алғашқы медициналық-санитарлық жәрдем саласында (алғашқы медициналық-санитарлық жәрдем саласында (алғашқы медициналық-санитарлық жәрдем көрсету мен оның сапасы) нығайтылуы.	2.3. Нәтиже Денсаулық сақтау жүйесінің алғашқы медициналық-санитарлық жәрдем саласында (алғашқы медициналық-санитарлық жәрдем көрсету мен оның сапасы) нығайтылуы.	ДДҰ алғашқы медициналық-санитарлық жәрдем қызметтерін және оның қызметтердің басқа деңгейлерімен байланысын жетілдіруде техникалық көмек көрсетеді, сонымен бірге қанды клиникалық пайдалану жөніндегі ұлттық басшылықтарға шолу мен жаңартуда қолдау көрсетеді. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, медицина университеттері, Білім және ғылым министрлігі, жергілікті атқарушы органдар.	\$700 000 ДДҰ
2.4. Нәтиже Ананың, жаңа туған сәбилердің, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын қорғау жөніндегі бағдарламалар қабылданды; іс-қимыл жоспарлары қабылданған және іске асырылуда.	2.4. Нәтиже Ананың, жаңа туған сәбилердің, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын қорғау жөніндегі бағдарламалар қабылданды; іс-қимыл жоспарлары қабылданған және іске асырылуда.	ДДҰ ана мен баланың денсаулығын сақтаудың ұзақ мерзімдік стратегиясы мен оны іске асыру жоспарын жасауда, сонымен бірге елдің барлық әкімшілік деңгейлерінде ана мен баланың денсаулығын сақтау жөніндегі қызметтердің қажетті басқару құралдарын қоса, саны мен сапасын анықтауда қолдау көрсетеді. ЮНИСЕФ халықаралық стандарттарға сәйкес ана мен баланың денсаулығын сақтау жөніндегі қызметтердің сапасы мен тәжірибесін жетілдіруде, халықтың ең осал топтарына ерекше көңіл бөле отырып, көмектеседі. ЮНФПА ананың денсаулығын қорғау жүйесін, стратегиялық ақпаратты тарату және жоспарлау, іске асыру, тиісті араласуларды жоспарлау, іске асыру, мониторинг және бағалау жөніндегі әлуегі жақсартуға көмектесу жолымен отбасын ерікті жоспарлау мен қажетсіз екіқабаттылықтың алдын алуды қоса, денсаулық сақтау жүйесін нығайтуда көмек көрсетеді.	\$1 500 000 ДДҰ \$1 200 000 ЮНИСЕФ \$1 000 000 ЮНФПА \$10 000 ХЕҰ

		ДДҰ, ЮНИСЕФ және ЮНФПА ұлттық әріптестерге ана мен баланың денсаулығын қорғау, мәліметтерді жинау, орталық және жергілікті деңгейлерде қызмет сапасын мониторингтеу мен бақылау сапасының жүйелерін күшейтуде көмек береді. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Ауыл шаруашылығы министрлігі, жергілікті органдар, ҚР Президенті жанындағы Әйелдер ісі мен отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия. ЮНФПА өз қызметін кедей, АИВ жұқтырған адамдарға және жастарға ерекше көңіл бөле отырып, отбасын ерікті жоспарлау бойынша сапалы қызметтер көрсетуде елдің әлуегін арттыруға шоғырландырады. ЮНИСЕФ елде жастарға көрсетілетін қызметтерді ұлғайтуға және көрсетілетін қызметтердің сапасы мен тұрақтылығын арттыруға көмектеседі. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Ұлттық салауатты өмір салтын қалыптастыру проблемаларының орталығы.	\$400 000 ЮНИСЕФ \$1 500 000 ЮНФПА
3 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ АИВ/ТБ/ҰЖЖЖ жөніндегі қызметтерге (алдын алу, емдеу және қолдауды қоса) жыныс және ұрпақ әкелу денсаулығына мұқтаждардың	3.1. Нәтиже Әйелдердің, жастардың, есірткі қолданушылардың, бас бостандығынан айыру орындарындағылардың және халықтың басқа да осал топтарының жыныстық және жаңғырту	ДДҰ туберкулезбен күрес жөніндегі стратегияны іске асыру жөнінде стратегиялық ұсыныстар береді. ДДҰ, ЮНЭЙДС және UNODC ұлттық әріптестердің АИВ, ТБ және есірткі тәуелділікті күту, қолдау және терін арттыру шараларына қолдау көрсетеді. ЮНИСЕФ пен ЮНФПА ұлттық әріптестермен орталық және жергілікті деңгейлерде АИВ-тың ана-дан балаға берілуінің алдын алудың тиімді шараларын өткізуде және оларды өздерінің тиімділігін дәлелдеген озат тәжірибемен сәйкестендіруде бірлесе жұмыс істейді. ЮНФПА өз қызметін аналардың денсаулығына, ал ЮНИСЕФ балалардың денсаулығына бағыттайды. ЮНФПА елге АИВ жұқтырудың алдын алу, есіресе әйелдер мен қыздардың осал топтарында, сонымен бірге жыныстық және жаңғырту денсаулығы жөніндегі қызметтерді алуға кедергілерді жою жөніндегі әлуегін арттыруға көмектеседі.	\$400 000 ЮНФПА \$200 000 ЮНИСЕФ \$100 000 UNODC \$700 000 ДДҰ

барлықтарының қолдары жетті, әсіресе халықтың осал топтарына ерекше көңіл бөлінуде.	денсаулығына, АИВ, ТБ мен нашақорлықтың алдын алу мен емдеу және оларды психологиялық қолдауға қол жеткізулерінің жақсаруы.	UNODC есірткі қолданушылар, бас бостандығынан айыру орындарындағы тұлғалар және адамдарды сауда-саттыққа салу жөніндегі осал тұлғалар үшін АИВ-тің алдын алу мен емдеу жөніндегі сапалы қызметтерге қол жеткізуді кеңейтуге жәрдемдеседі. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі, Республикалық ЖИТС алдын алу және күресу жөніндегі орталық, АЖӨА жүйесі, Ішкі істер министрлігінің есірткілермен заңсыз айналым жасаумен күрес жөніндегі комитеті, Әділет министрлігінің Қылмыстық-түзету жүйесінің комитеті, Павлодар наркология орталығы.	\$50 000 ЮНЕСКО \$10 000 БҰҰ ҚАД \$10 000 ХЕҰ \$300 000 ЮНФПА
3.2. Нәтиже Әйелдер, еркектер, жастар мен балалар ЖЖЖЖ/АИВ/ЖИТС және қажетсіз екіқабаттылықтың алдын алу мен қатерлерін азайту жөнінде сапалы ақпаратпен қамтамасыз етілген.	3.2. Нәтиже Әйелдер, еркектер, жастар мен балалар ЖЖЖЖ/АИВ/ЖИТС және қажетсіз екіқабаттылықтың алдын алу мен қатерлерін азайту жөнінде сапалы ақпаратпен қамтамасыз етілген.	ЮНЭЙДС өз әрекетін әріптестерінің қатерлі мінез-құлықтың өзгеруін насихаттаудағы, дүниежүзілік ЖИТС пен күрес күні ақпараттық-түсіндіру науқанын өткізудегі және ЖИТС-пен күрес жөніндегі ҰЕҰ форумына қолдау көрсетудегі әлуетін арттыруға шоғырландырады. ЮНЭЙДС және БҰҰ ҚАД әріптестерге АЖӨА-ға төзімдікті арттыруға бағдарланған ұлттық ақпараттық көзқарастарды даярлау мен іске асыруға қолдау көрсетеді. ЮНЕСКО, ЮНЭЙДС және БҰҰ ҚАД журналистерді АИВ/ЖИТС жағдайын шындықты, бұрмалаусыз және білікті баяндау жөнінде оқыту өткізеді. ЮНФПА гендерлік проблеманы және қажетті өмір дағдыларын ескере отырып, жастардың әлуегі мен көшбасшылық сапаларын ашу үшін оларға АИВ/ЖИТС жөніндегі мектептен тыс білім беруді қоса, жыныстық және жаңғырту денсаулығы жөніндегі білім беру бағдарламаларын өткізуде қолдау көрсетеді. ХЕҰ АИВ/ЖИТС жөніндегі ережелер Кодексін және басқа құжаттарды насихаттау мен пайдалануда көмек көрсетеді. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Республикалық ЖИТС алдын алу және күрес жөніндегі орталық, ҚР Президенті жанындағы Әйелдер ісі және отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия, АЖӨА желісі, ҰЕҰ.	\$50 000 ЮНЕСКО \$10 000 БҰҰ ҚАД \$10 000 ХЕҰ \$300 000 ЮНФПА
4 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Жұқпалы емес науқастардың алдын алу мен жүргізуді жақсарту және Қазақстан халқының арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру.	4.1. Нәтиже Жұғымды микрорганизмдердің тапшылығының алдын алу мен жұқпайтын ауруларды емдеу принциптері денсаулық сақтау саясатының мемлекеттік бағдарламалары мен жоспарларына енгізілген.	ДДҰ жұқпалы емес аурулардың алдын алу жөніндегі біріккен жүйенің шегінде алдын алушылық шаралардың бағалауын өткізеді және денсаулықты насихаттау мен негізгі жұқпалы емес аурулардың алдын алудың мемлекеттік бағдарламалары мен шараларын жасауда көмек көрсетеді. ЮНИСЕФ жұғымды микрорганизмдердің тапшылығының алдын алуға жәрдем береді. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, медициналық университеттер, жергілікті атқару органдары, Салауатты өмір салтын қалыптастыру проблемаларының орталығы, ҰЕҰ.	\$300 000 ДДҰ \$200 000 ЮНИСЕФ

	4.2. Нәтиже Зорлық-зомбылықтар мен жарақаттарды болдырмау жөніндегі мемлекеттік бағдарламаларды одан әрі жетілдіруі.	ДДҰ елде жарақаттануды болдырмау бағдарламасын жасауда және іске асыруда қолдау көрсетеді, ЖКО нәтижесіндегі жарақаттануларға ерекше назар аударады. ЮНИСЕФ келешектегі ұсыныстарды жасау үшін соқтығу мен жарақаттардан болған өлімдердің бағаламын шығарады. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Әділет министрлігі, жер-гілікті органдар, Парламент, ҰЕҰ, ҚР Президенті жанындағы Әйелдер ісі мен отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия.	\$100 000 ДДҰ \$100 000 ЮНИСЕФ
	4.3. Нәтиже Темекімен күрес жөніндегі мемлекеттік стратегияны ДДҰ темекімен күрес жөніндегі негіздемелік конвенциясына сәйкестілікке келтіру.	ДДҰ мыналарда техникалық жәрдем береді: темекі шегуді бақылау мен мониторинг; темекі өнімдеріне салық және баға саясатына шолу; темекіні бақылау жөніндегі заңнаманың орындалуын қолдау, орталық және төменгі деңгейлерде түтінсіз қоршаған ортаны насихаттау мен Бүкілдүниежүзілік темекісіз күн өткізу әлеуетін арттыру. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Әділет министрлігі, жер-гілікті органдар, Парламент, ҰЕҰ.	\$300 000 ДДҰ
	4.4. Нәтиже Ядролық әдістемелерді қолданумен оларды ертерек диагностикалау арқылы рак және басқа сырқаттарды басқаруды жақсарту.	МАГАТЭ Қазақстанда радионуклидтік диагностикалаудың қалыптасуына жәрдемдеседі және тиісті білімдер береді. Әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Атом энергетикасы жөніндегі комитет.	\$500 000 МАГАТЭ

ЮНДАФ 1 НӘТИЖЕСІ – жалпы саны: \$23 900 000

II. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ

Ұлттық басымдық: антропогендік және табиғи апаттар туындаған жағдайда табиғи экосжүйелерді, адам құқықтарын және қоғамның мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету.

ЮНДАФ-тың НҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕСІ: 2015 жылға экологиялық тұрақтылыққа қол жеткізу, табиғи және адам қызметінің нәтижесінде туындайтын апаттарға дайындықты, қарсы тұру мен салдарларын жоюды қамтамасыз ету мақсаттарында халық пен орталық және жергілікті мемлекеттік органдар араларындағы қарым-қатынасты қамтамасыз етудің нәтижелі механизмдерінің болуы.

Агенттіктердің ақырғы нәтижелері	Нәтижелері	БҰҰ агенттіктерінің / әріптестерінің рөлі	Мақсатты қорлар, АҚШ \$-мен
1 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Үкіметтің, оқытушылардың, қауымдастықтардың, азаматтық қоғам және ғылыми топтардың ұлттық және трансшекаралық келешекте табиғи ресурстарды басқаруға ортақ көзқарасты қолдануы.	1.1. Нәтиже Қазақстандағы қоршаған орта жағдайының мониторингі үшін статистикалық мәліметтерді қолданатын жүйелі және тұрақты механизмдер жасалатын болады.	БҰҰ ЕЭК тұрақты экологиялық мониторинг жоқ жерлердегі үздіксіздік пен тұрақтылықты қамтамасыз ететін экологиялық статистикада жүйелік көзқарасты жасауға жәрдемдеседі. МАГАТЭ Қазақстандағы радиологиялық қауіп жөнінде хабардарлықты жақсарту үшін экологиялық мониторинг бағдарламаларына қолдау көрсетеді. Әріптестері: Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, Атом энергетикасы жөніндегі комитет.	\$60 000 БҰҰ ЕЭК \$50 000 МАГАТЭ
1.2. Нәтиже Биологиялық әртүрлілікті қорғауға мемлекеттік бюджеттен және басқа да көздерден бөлінетін қаржыландыру көлемін арттыру мақсатымен қоршаған ортаны қорғау мақсаттарын тұрақты қаржыландыру механизмдерін енгізу.	1.2. Нәтиже Биологиялық әртүрлілікті қорғауға мемлекеттік бюджеттен және басқа да көздерден бөлінетін қаржыландыру көлемін арттыру мақсатымен қоршаған ортаны қорғау мақсаттарын тұрақты қаржыландыру механизмдерін енгізу.	БҰҰДБ Қоршаған ортаны қорғау министрлігі мен Орман және аңшылық шаруашылығы комитетіне биологиялық әртүрлілікті сақтаудың трастық қорын капиталдандыруда, ауылдық жерлерде шағын не-сие беру сұлбаларын жасауда және қаржы тарту үшін құралдарды анықтауда көмек көрсетеді. Әріптестері: Қоршаған ортаны қорғау министрлігі мен Орман және аңшылық шаруашылығы комитеті, Жанандық экология қоры (ЖЭҚ).	\$400 000 (ӨР) \$4 000 000 (БР) БҰҰДБ

1.3. Нәтиже Биліктің орталық және жергілікті органдарының тұрақты су бағдарламаларын бағалау, басқару және қол жеткізу жөніндегі экожүйелік көзқарасқа негізделген құралдары мен әдіснамаларын қолдануы.	ЮНЕП елдің экожүйелерді басқару әдістерін бағдарламаларды жасау мен жоспарлауға енгізудегі әлуетін арттыруға көмектеседі. БҰҰДБ Ауыл шаруашылығы министрлігінің Су ресурстары жөніндегі комитетіне, Қоршаған ортаны қорғау министрлігіне және алаптық кеңестердің жұмысын ұйымдастыруда, ұлттық деңгейде және өзен алаптары деңгейлерінде су ресурстарын бірлесіп басқару жөніндегі жоспарларды іске асыруда, сонымен бірге халықтың су ресурстарын басқаруға қатысуында қолдау көрсетеді. БҰҰ ЕЭК Аралды құтқарудың халықаралық қоры, Орталық Азияның мемлекет аралық су шаруашылық «Сырдария» ұйымы сияқты ұлттық институттарға су ресурстарын аймақтық басқару үшін нормативтік-құқықтық негізді жаңғырту және институциялық құрылымдарды күшейтудің аймақтық бағдарламасын іске асыруда қолдау көрсетеді. БҰҰ ЕЭК қоршаған ортаны қорғау және су ресурстар ұлттық институттарына су ресурстарын бірлесіп басқарудағы судың сапасы мәселелеріне байланысты тиімді және келісілген рәсімдерді жасауға көмектеседі. БҰҰ ЕЭК тоғандардың қауіпсіздігінің нормативтік-құқықтық және институционалдық мәселелерін күшейтуде, сонымен бірге тоғандардың қауіпсіздігі жөніндегі ынтымақтастықтың аймақтық механизмдерін нығайтуда қолдау көрсетеді. ЮНИДО экологиялық таза технологияларды (TEST) беру мен ағын суларды ағызуды азайтудың тиімділігін көрсету мақсатымен жобалары іске асыратын болады. ЮНЕСКО мемлекеттік және трансшекаралық су ресурстары жөнінен ғылыми-техникалық ынтымақтастыққа жәрдем береді. ФАО балық аулау шаруашылықтарында ресурстарды бірлесіп басқару тәжірибесін құру үшін Каспий және Арал теңіздерінде балық аулау шаруашылықтарының әлуегін арттыруға қолдау көрсетеді және Орталық Азия елдерінің жер ресурстарын басқару жөніндегі бастамасының шеңберінде жер қорларын тұрақты басқару жөніндегі зерттеулерді және білімдерді басқару жөніндегі шараларды қолдайтын болады. Әріптестері: Су қорлары жөніндегі комитет, Орман және аңшылық шаруашылығы комитеті, Балық шаруашылығы комитеті/Ауыл шаруашылығы министрлігі, Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, ҚР ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі ұлттық комиссиясы, Қазақ геология институты, Жаһандық экологиялық қор (ЖЭҚ), БҰҰДБ, Дүниежүзілік банк, АДБ, университеттер, Халықаралық Аралды құтқару қоры, Орталық Азия су шаруашылығын ұйымдастыру жөніндегі халықаралық комиссия және «Сырдария» алаптық су шаруашылық ұйымы.	\$100 000 ЮНЕП \$ 2 050 000 (БР) БҰҰДБ \$75 000 ЮНЕСКО \$200 000 ЮНИДО \$750 000 ФАО \$130 000 БҰҰ ЕЭК
1.4. Нәтиже Ұлттық және трансшекаралық табиғи және мәдени мұраны күзету және қорғау жөніндегі	ЮНЕСКО ұлттық және трансшекаралық табиғи және мәдени мұраны күзету мен бақылауға көмектесетін болады. Әріптестері: ҚР ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі ұлттық комиссиясы, Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, Мәдениет және ақпарат министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі, Қазақстанның биологиялық әртүрлілігін сақтау қауымдастығы, Ұлттық ғылым	\$215 000 ЮНЕСКО

	академиясының археология институты, Көшпенділердің мәдени мұрасының проблемалары жөніндегі қазақ ғылыми-зерттеу институты, ҚАЗ реставрация – Қазақстанның ескерткіштері мен көзтартарлық жерлерінің мәселелері жөніндегі ұлттық комитет, Халықаралық табиғат қорғау одағы. БҰҰДБ Орман және аңшылық шаруашылығы комитетіне, Ауыл шаруашылығы министрлігіне, Жер қорларын басқару жөніндегі агенттікке және облыстық әкімдіктерге олардың дала аймақтарын ландшафтық жоспарлау мен жайылым жерлерді басқару және күзету жөніндегі әлеуетін арттыруға жәрдемдеседі. Әріптестері: Орман және аңшылық шаруашылық комитеті/Ауыл шаруашылығы министрлігі, Жер қорлары жөніндегі агенттік және облыстық әкімдіктер, Жаһандық экологиялық қор (ЖЭҚ).	\$2 250 000 (БР) БҰҰДБ
1.5. Нәтиже Жер ресурстары жөніндегі органдардың жер ресурстарын жоспарлау мен басқару және дала ландшафты мен жайылымдарды сақтаудың тиімді үлгілерін енгізуі.	1.6. Нәтиже Органикалық ауыл шаруашылығын және мутагенезді пайдалану арқылы ауыл шаруашылық дақылдарының сапасын тұрақты жақсарту.	\$400 000 ФАО \$150 000 МАГАТЭ ФАО Ауыл шаруашылығы министрлігімен осы бағытта әлеует құрау, технологиялар және «ноу-хау» мен қамтамасыз етуде жұмыс істейді. МАГАТЭ Биология және биотехнология проблемалары институтына жүгері мен бидайдың генетикалық көптүрлілігін жақсартуға көмектеседі. Әріптестері: Ауыл шаруашылығы министрлігі, Құрғақшылық аймақтарын ауыл шаруашылық зерттеулер жөніндегі халықаралық орталық (ICARDA), Жүгері мен бидайды жақсарту жөніндегі халықаралық орталық (GUMMIT), Атом энергетикасы жөніндегі комитет, Биология және биотехнология проблемалары институты.
1.7. Нәтиже Білім беру жүйесі мен БАҚ қызметкерлерінің тұрақты даму мәселелерін өздерінің жұмысына енгізуге мүмкіндіктері бар.	ЮНЕСКО тұрақты даму саласындағы ақпаратқа, білімге және коммуникацияға қолдау көрсетеді. ЮНИСЕФ төтенше жағдайлар оқиғаларына даярлық стратегиясын жасауға және іске асыруға көмек береді. ФАО орман шаруашылығы саласындағы білім беру мен университеттерде, тұрмыста және кәсіби деңгейде, сонымен бірге аймақтарда тренинг үшін мүмкіндіктерді дамытуға қолдау көрсетіп, орман және табиғи қорларды тұрақты басқару тәжірибесін бірлескен және тиімді жоспарлау мен ендіруге ерекше назар аударатын болады. Әріптестері: Білім және ғылым министрлігі, педагогикалық институттар, халыққа білім беру орталықтары, ЮНЕСКО қауымдастырылған мектептерінің желісі, БАҚ, Ауыл шаруашылығы министрлігі, Балық шаруашылығы комитеті, Орман және аңшылық комитеті/Ауыл шаруашылығы министрлігі, Жаһандық экология қоры (ЖЭҚ), БҰҰДБ, Дүниежүзілік банк, АДБ, университеттер, Орман шаруашылығының біліктілікті арттыру институттары.	\$140 000 ЮНЕСКО \$100 000 ЮНИСЕФ

2 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Үкіметтің, әртүрлі салалық кәсіпорындардың және азаматтық қоғамның энергия тиімділігін арттыру жөніндегі шаралар қабылдауы.	2.1. Нәтиже Мемлекеттік даму жоспарларына климаттың өзгеруі жөніндегі жан-жақты мемлекеттік бағдарламаларды жаппай енгізу; мұндайда экожүйелердің осалдықтары мен климаттың өзгерулеріне бейімделудің қажеттілігін ескере отырып, экономиканың ең осал секторларына ерекше назар аудару қажет.	БҰҰДБ климаттық өзгерулерінің салдарларын жеңілдету бағдарламаларын жасауда қолдау көрсетеді және оған бейімделу мен Киото хаттамасы бойынша міндеттемелерді сақтау жөніндегі әрекеттерді қолдайды. ЮНЕП климаттық өзгерулерінің Қазақстандағы экологиялық, әлеуметтік және экономикалық бауаттылыққа әсерін бағалауды өткізуде қолдау көрсетеді, сонымен бірге климаттың өзгерулеріне бейімделу жөніндегі жан-жақты стратегияларды жасауда жәрдемдеседі. ЮНЕСКО сарапшыларға тиісті салаларда климаттың өзгеруінің әсерін бағалау мен зерттеу және жұмыс нәтижелері туралы тиімді хабардар ету жөніндегі қажетті білімдер мен дағдыларды игеруде/жеңілдіруде қолдау көрсетеді. Әріптестері: Қоршаған ортаны қорғау министрлігі мен бағынышты мекемелері, ҚР ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі ұлттық комиссиясы, ЮНЕСКО-ның халықаралық Ғылыми және технологиялық желісінің ұлттық комитеттері мен мүшелері.	\$385 000 (ӨР) \$1 000 000 (БР) БҰҰДБ \$50 000 ЮНЕП \$100 000 ЮНЕСКО
2.2. Нәтиже Бәсекеге қабілетті өнеркәсіп өндірісі мен экологиялық проблемалар араларындағы алшақтықты жою мақсатымен біріктірілген қызметтерді дамыту.	2.2. Нәтиже Бәсекеге қабілетті өнеркәсіп өндірісі мен экологиялық проблемалар араларындағы алшақтықты жою мақсатымен біріктірілген қызметтерді дамыту.	ЮНИДО дайын өнімді алғанға дейінгі барлық кезеңдерде материалдарды, энергияны және суды тиімді пайдаланудың нәтижесінде ластану мен қалдықтарды өндірістің барлық циклі бойынша азайтуда ұлттық әріптестерге жәрдемдеседі. Әріптестері: Климаттың өзгерулері жөніндегі үйлестіру орталығы.	\$500 000 ЮНИДО
2.3. Нәтиже Мемлекеттік органдар мен энергия тұтынушыларды CO₂ шығару деңгейі жоғары салаларда энергия тиімділігі жөніндегі шаралар, жаңғыртылушы энергия рыногін реттестіру жөніндегі білімдермен,	2.3. Нәтиже Мемлекеттік органдар мен энергия тұтынушыларды CO₂ шығару деңгейі жоғары салаларда энергия тиімділігі жөніндегі шаралар, жаңғыртылушы энергия рыногін реттестіру жөніндегі білімдермен,	БҰҰДБ Индустрия және сауда министрлігіне, Қоршаған ортаны қорғау министрлігіне, Табиғи монополияларды реттестіру жөніндегі агенттікке CO₂ шығаруының деңгейін азайту мүмкіндіктерін көрсету мақсатында энергия тиімділігі, техникалық шешімдері мен құралдарын, табиғи пилоттық жобаларын іске асыруды қамтамасыз ету жөніндегі жаңа ережелер мен бағдарламаларды жасауда қолдау көрсетеді. ЮНИДО жергілікті өнеркәсіптік энергетика жүйелерінің оңтайландыруда жергілікті әлуатті арттыруда техникалық жәрдем береді. БҰҰ ЕЭК энергия тиімділік рыногін құру үшін республикалық және аймақтық деңгейлерде әлуат құруға техникалық жәрдем көрсетеді. Шығыс еуропалық энергия тиімділігі қорының жәрдемімен БҰҰ ЕЭК климаттың өзгерулеріне бейімделу инвестицияларын ынталандыратын болады.	\$13 000 000 (БР) БҰҰДБ \$500 000 ЮНИДО \$50 000 БҰҰ ЕЭК

3 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Мемлекеттік органдар мен халықтың табиғи және антропогендік апаттарға қарсы тұруына нәтижелірек даярлануы.	бағдарламалармен және пилоттық жобалармен жабдықтау. 3.1. Нәтиже Үкіметтің апаттарға халық деңгейінде даярлануы мен қарсы тұруы, сонымен бірге апаттарды басқару жөніндегі халықаралық және аймақтық ынтымақтастыққа қатысу әлуепінің күшеюі.	Әріптестері: Индустрия және сауда министрлігі, Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, Табиғи монополияларды реттестіру жөніндегі комитет, Қлиматтың өзгеруі жөніндегі үйлестіруші орталық, Энергия үнемдеу және энергия тиімділік жөніндегі ұлттық орталық, Жаһандық экология қоры (ЖЭҚ). БҰҰДБ Төтенше жағдайлар жөніндегі министрлікке халықты төтенше табиғи жағдайларға даярлау жөніндегі мемлекеттік бағдарламаларды жасауда көмек береді. ЮНЕСКО Қазақстандағы табиғи апаттар қатерін азайту жөніндегі материалдар мен техникалық құжаттамаларды аударуға жәрдемдеседі. БҰҰ ГМУБ мен БҰҰ Резидент-үйлестірушісі Қазақстанның төтенше оқиғалар жағдайларында аймақтық даярлығы мен қарсы тұру механизмін жасау мен қолдау жөніндегі жоспарларының және құрылған гуманитарлық көмектің халықаралық жүйесіне қосылуын іске асыруға техникалық көмек береді. Көмек сонымен қатар озат шетелдік тәжірибені ескере отырып, гуманитарлық көмек саласындағы ағымдағы заңдарға шолу жасау жөніндегі кеңестерді де біріктіреді. БҰҰ БЖКБ төтенше оқиғалар жағдайында мәжбүрлі көшу шараларын қоса, даярлық пен қарсы тұруды арттыруда Үкіметке техникалық қолдау көрсетеді. Әріптестері: Төтенше жағдайлар жөніндегі министрлік, жергілікті атқарушы органдар, Орталық Азияның басқа мемлекеттік институттары.	\$350 000 (ӨР) \$600 000 (БР) БҰҰДБ \$10 000 ЮНЕСКО \$10 000 БҰҰ БЖКБ
3.2. Нәтиже Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің, өнеркәсіп орындарының және биліктің жергілікті органдарының қауіпті қалдықтарды басқару, қауіпсіздік шаралары және көму, сонымен бірге озон бұзушы заттарды қысқарту жөніндегі техникалық әлуепінің артуы.	БҰҰДБ Қоршаған ортаны қорғау министрлігіне ПХБ тізімін алу және жою жоспарын жасау мен іске асыруда көмек береді және радиоактивтік қалдықтарды көму жөніндегі техникалық шешімдерді табу жөнінде ұсыныстар береді. БҰҰДБ Қазақстанда Монреаль хаттамасының орындалуы жөнінен ынтымақтастықты жалғастыра береді және Үкіметке Қазақстанның хаттама бойынша өзіне алған міндеттемелерін орындай алуы үшін ГХФК өндіру мен пайдалануды біртіндеп қысқарту жөнінде көмек көрсетеді. БҰҰДБ Қазақстан Үкіметіне мұздаққаш қондырғыларды демонтаждауды Жаһандық экологиялық қор (ЖЭҚ) қаржыландыру үшін жобаларды тұжырымдау мен іске асыруда қолдау көрсетеді. Бұл жобалар сонымен бірге тұтынушылар деңгейінде энергия тұтынуды азайту және хлорфторкөміртектің жиналып қалған қорларын Монреаль хаттамасының талаптарына сәйкес жою мәселелерін қарастырады. БҰҰДБ ЖЭҚ қолдауымен Стокгольм конвенциясының шеңберінде СО3 – құрамды пестицидтер және басқа да химиялық заттар жөніндегі жобаларды жасау мен іске асыруда жәрдем береді. ЮНИДО төзімді органикалық ластаушыларды көму жөніндегі жанбайтын технологияларды беру мен Монреаль хаттамасы бойынша міндеттемелерді сақтауды іске асыру жөніндегі Мемлекеттік жоспарды даярлау мен іске асыруда көмек көрсетеді. Әріптестері: Климаттың өзгеруі жөніндегі үйлестіру орталығы, Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, Ауыл шаруашылығы министрлігі, Жаһандық экология қоры (ЖЭҚ).	\$200 000 (ӨР) \$3 000 000 (БР) БҰҰДБ \$1 400 000 ЮНИДО/ ГЭФ	

ЮНДАФ 2 НӘТИЖЕСІ – жалпы саны: \$32 225 000

III. МЕМЛЕКЕТТІК НӘТИЖЕЛІ БАСҚАРУ

ҰЛТТЫҚ БАСЫМДЫҚ: біздің басымдықты мақсаттарға қол жеткізуімізде іске берілген және халықтың өкілдері ретінде әрекет етуге қабілетті Қазақстанның мемлекеттік қызметкерлердің қазіргі әрі нәтижелі корпұсы мен құрылымдарын құру («Қазақстан-2030»).

ЮНДАФ-тың КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕСІ: 2015 жылға барлық деңгейлердегі мемлекеттік органдар мен азаматтық қоғамның халықтың, әсіресе осал топтардың, құқықтары мен мұқтаждарын қамтамасыз ету жөніндегі әлуетін арттыру және есеп берушілігін күшейту.

Агенттіктердің ақырғы нәтижелері	Нәтижелері	БҰҰ агенттіктерінің / әріптестерінің рөлі	Мақсатты қорлар, АҚШ \$-мен
1 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Мемлекеттік институттардың адамның құқықтарын қорғау және баршаның әділ сотқа қол жеткізулерін қамтамасыз ету әлуетін арттыру.	1.1. Нәтиже Ұлттық заңнаманың және құқық қолдау құралдарының халықаралық стандарттарға сәйкес жетілдірілуі.	ЮНЕСКО мәдени құқықтарды сақтау және мәдени өртүрлілікті қолдау жөніндегі нормативтік базаны жетілдіруде қолдау көрсетеді (ЮНЕСКОның 1970 ж., 2003 ж. және 2005 ж. конвенцияларын мақұлдау және іске асыру арқылы). БҰҰ БЖКБ босқындар туралы ұлттық заңнаманы жасау мен БҰҰ азаматсыздық туралы халықаралық конвенцияларына қосылуда қолдау көрсетеді. UNODC заңсыз есірткі айналымымен, қылмыс және лаңкестікпен күресте халықаралық құқықтық құралдарды, сонымен бірге қылмысты болдырмау мен қылмыстық әділсот жөніндегі ЕО стандарттары мен нормаларын қолдануда көмек береді. БҰҰ АҚЖКБ Қазақстан 2008 жылдың қазанында мақұлданған БҰҰ азаптауға қарсы конвенциясының факультативтік хаттамасының шеңберінде ұлттық алдын алу механизмін жасауда қолдау көрсетеді. БҰҰ АҚЖКБ ҚР Адам құқықтары жөніндегі уәкілдің кеңсесінің жұмысын Адам құқықтары жөніндегі ұлттық институттар үшін Париж принциптеріне сәйкестендіруде қолдау көрсетеді. БҰҰ ЕЭК әкімшілік есептегіштерді пайдалану және құпиялықты сақтауға көбірек көңіл бөле отырып, статистика саласында жаңартылған, БҰҰ-ның ресми статистика жөніндегі іргелі принциптеріне сәйкес келетін заңнама жасауға көмектеседі. Сонымен бірге статистика заңнамасын ұлттық заңнаманың басқа бағыттарымен жақсырақ үйлестіру үшін көмек көрсететін болады. Әріптестері: Ішкі істер министрлігі/Есірткілерді бақылау жөніндегі мемлекеттік комиссия (Есірткілерді бақылау жөніндегі агенттік), Әділет министрлігі/Қылмыстық-атқару жүйесі комитеті, Жоғарғы сот, Бас прокуратура, Кеден бақылау комитеті, Мемлекеттік шекара қызметі, Құқық академиясы, Ішкі істер министрлігінің академиясы, ҚТЖК академиясы, ҚР Президенті жанындағы адам құқықтары жөніндегі комиссия, Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі, Парламент, ҚР ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі ұлттық комиссиясы.	\$75 000 ЮНЕСКО \$112 000 БҰҰ БЖКБ \$70 000 UNODC \$50 000 БҰҰ АҚЖКБ \$20 000 БҰҰ ЕЭК

	1.2. Нәтиже ҚР Президентінің жанындағы адам құқықтары жөніндегі комиссия мен ҚР Адам құқықтары жөніндегі уәкіл адам құқықтарын қорғау жөніндегі әрекеттер жоспарын іске асыру және оның мониторинг жөнінде қажетті әлеуетіне иелік етеді.	БҰҰДБ мен ЮНЕСКО ҚР Президенті жанындағы Адам құқықтары жөніндегі ұлттық комиссияға БАҚ туралы ақпараттар мен заңнамаларға қол жеткізуді қоса техникалық сараптама мен кеңестер береді. БҰҰДБ Адам құқықтары жөніндегі уәкілдің кеңсесіне техникалық жәрдем көрсетеді. ЮНИСЕФ Адам құқықтары жөніндегі уәкілге және ҚР Президенті жанындағы Адам құқықтары жөніндегі комиссияға балалардың құқықтарын насихаттауда және мониторингінде техникалық қолдау көрсетеді. Әріптестері: ҚР Президентінің жанындағы Адам құқықтары жөніндегі комиссия, Мәдениет және ақпарат министрлігі, Адам құқықтары жөніндегі халықаралық және ұлттық ҰЕҰ және сарапшылар.	\$ 200 000 (ӨР) және \$ 400 000 (БР, ҚРҰК қоса) БҰҰДБ \$ 135 000 ЮНЕСКО \$ 300 000 ЮНИСЕФ
1.3. Нәтиже Бенефициарларды барынша көп қамту және Гендерлік стратегияны іске асыру жөніндегі Әрекет жоспарларының барынша толығымен іске асырылуы.	БҰҰДБ ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссияға оның бенефициарларды көбірек қамту және жалпы әлеуетін арттыруда жәрдем береді. ЮНФПА комиссияға жаңғырту құқықтарын сақтау мен жыныстық және жаңғырту денсаулығын қорғауға ерекше көңіл бөле отырып, гендерлік зорлық-зомбылықпен күрес жөніндегі әрекет жоспарын іске асыруда жәрдемдеседі. ЮНИФЕМ комиссияға үй ішіндегі зорлық-зомбылық мәселелерін шешуде және гендерлік теңдік туралы заңды орындауда қолдау көрсетеді. БҰҰ ЕЭК статистикалық мәліметтерді даярлауда жыныс теңдігі проблемаларына кешенді көзқарасты қолдануға көмек көрсетеді, әйелдерге қарсы зорлық-зомбылық жөнінде Гендерлік статистика мен сапалы статистикалық ақпараттың көбірек таралуын қамтамасыз етеді. Әріптестері: ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі мен отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия.	\$ 300 000 (ӨР) \$ 700 000 (БР, ҚРҰК қоса) БҰҰДБ \$ 100 000 (ӨР) ЮНИФЕМ \$ 400 000 (ӨР) ЮНФПА \$ 30 000 БҰҰ ЕЭК	
1.4. Нәтиже Сыбайлас жемқорлықпен күрестің тиімді механизмдерін енгізе отырып, сот жүйесінің мүмкіндіктерін арттыру арқылы халықтың әділ сот жүйесі мен ақпаратқа қол жеткізуін жақсарту.	БҰҰДБ Жоғарғы сотпен және басқа да әріптестерімен ақпарат пен әділ сотқа қол жеткізуді қамтамасыз ету жөнінде бірлесіп жұмыс жасайтын болады. ЮНИСЕФ және UNODC ювеналдық соттың мемлекеттік жүйесінің ішіне қорғау және бақылау механизмдерін жасау мен енгізуде қолдау көрсетеді. UNODC Бас прокуратурамен, Қаржы полициясымен, Дүниежүзілік Банкпен және басқа да донорлармен бірлесіп, сот жүйесі мен заңды орындауға, сыбайлас жемқорлық пен ақшаны жылыстатумен күрес жөніндегі әсерлі мемлекеттік механизмдерді енгізу бойынша жұмыс жүргізеді. Әріптестері: Әділет министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Ішкі істер министрлігі, Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі, Құқық академиясы, ІІМ академиясы.	\$ 400 000 (ӨР) + \$ 500 000 (БР, ҚРҰК қоса) БҰҰДБ \$ 400 000 ЮНИСЕФ \$ 80 000 UNODC	

2 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Парламенттің, жергілікті өкілетті органдардың және азаматтық қоғам ұйымдарының саясатты тұжырымдауда, сайлау және заңшығарушылық процесстерде диалог пен ынтымақтастық үшін есерлі механизмдерді қолдануы.	2.1. Нәтиже Парламенттің, жергілікті өкілетті органдар мен азаматтық қоғам ұйымдарының мүмкіндіктерін арттыру және талдау мен ақпаратты диалог пен ынтымақтастық мақсаттарына қолдануы.	БҰҰДБ Парламентаризм институтымен, Парламентпен, сайланған мәслихаттармен және азаматтық қоғамның әртүрлі ұйымдарымен адамның дамуы мәселелері мен үрдістері мәселелерінде диалог пен ынтымақтастықтың жаңа үлгілерін енгізу әлуетін және хабардарлықты арттыру жөніндегі шараларды іске асыру жөніндегі пилоттық жобаларға қолдау көрсетуде бірлесіп жұмыс істейді (адам дамуы жөніндегі және басқа да талдаушылық құжаттары бойынша). Әріптестері: Парламентаризм институты, Парламент.	\$300 000 (ӨР) + \$800 000 (БР) БҰҰДБ
2.2. Нәтиже Ақпарат, оның ішінде БАҚ, мамандарының саясатты тұжырымдау процесінде ақпаратқа, диалог және ынтымақтастыққа қол жеткізуге байланысты қызметтерін орындау жөніндегі әлуеті арттырылуы.	2.3. Нәтиже Азаматтық қоғамды жергілікті халықты жұмылдыруға және қызметтер көрсетуге белсенді қатысуға тарту.	ЮНЕСКО ақпарат және БАҚ саласындағы мамандарға ақпаратқа қол жеткізу, саясатты тұжырымдауда диалог пен ынтымақтастық орнатуға қолдау көрсетеді. БҰҰ ЕЭК ресми мәліметтерді өндірушілер мен БАҚ өкілдерінің араларында байланыстарды орнатуға көмектеседі және статистикалық ақпарат пен МДМ индикаторларын тарату жөніндегі озат тәжірибені енгізуде қолдау көрсетеді. Әріптестері: ақпарат, оның ішінде БАҚ ұйымдары мен қызметкерлері.	\$115 000 ЮНЕСКО \$25 000 БҰҰ ЕЭК
		БҰҰЕ Мәдениет және ақпарат министрлігімен еріктілік қызметін мемлекеттік бағдарламаларға кіріктіру және азаматтық қоғамды дамыту механизмдерін енгізу мақсаттарында бірлесіп жұмыс істейді. БҰҰДБ және БҰҰЕ азаматтық қоғам ұйымдарының халықты жұмылдыру және пилоттық негізде жаңа қызметтер көрсету жөніндегі әлуетін күшейтуде көмектеседі. Әріптестері: жергілікті атқару органдары.	\$500 000 БҰҰЕ \$300 000 (БР) БҰҰДБ

3 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Биліктің орталық және жергілікті органдарының нәтижелілігінің, ашықтығы мен есеп берушіліктерінің артуы.	3.1. Нәтиже Ұлттық және жергілікті деңгейлердегі стратегиялық жоспарлауды, нәтижеге бағдарланған бюджет жоспарлау процесінде және тікелей және жанама түрде балаларға қатысты әлеуметтік-экономикалық басқару әлуегін арттыру.	ЮНИСЕФ орталық және жергілікті деңгейлердегі балалардың әл-ауқаттылығын жақсартуға бағытталған әлеуметтік-экономикалық саясат саласындағы бастамаларға қолдау көрсетеді. ЮНИФЕМ Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігімен, Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігімен, ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссиямен, парламентарийлармен, азаматтық қоғам ұйымдарымен соңғылардың әлеуметтік қорғау саласындағы гендерлік проблемаларды ескере отырып, бюджетті талдау және қалыптастыру процесіне қатысуларын күшейту жөнінде жұмыс жүргізеді. Әріптестері: Білім және ғылым министрлігі, Балалардың құқықтарын қорғау жөніндегі комитет, Мемлекеттік қызмет жөніндегі агенттік, Мемлекеттік басқару академиясы, Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі, Қаржы министрлігі, Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі, Денсаулық сақтау министрлігі, жергілікті атқару органдары, тиісті салалық министрліктер, ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия, парламентарийлар, азаматтық қоғам ұйымдары.	\$900 000 ЮНИСЕФ \$50 000 (ӨР) ЮНИФЕМ
3.2. Нәтиже Аймақтық ынтымақтастықты қоса орталық деңгейдегі мемлекеттік органдардың әлуегін арттыру.	БҰҰДБ таңдалынған мемлекеттік органдарға олардың әлуегін арттыру жөніндегі бастамаларды іске асыруға жәрдем береді. Әріптестері: Сыртқы істер министрлігі, ҚР Мемлекеттік қызмет ісі жөніндегі агенттігі.	БҰҰДБ таңдалынған мемлекеттік органдарға олардың әлуегін арттыру жөніндегі бастамаларды іске асыруға жәрдем береді. Әріптестері: Сыртқы істер министрлігі, ҚР Мемлекеттік қызмет ісі жөніндегі агенттігі.	\$500 000 (ӨР) \$1 500 000 (БР) БҰҰДБ
3.3. Нәтиже Шекара және кеден органдарының бақылаушылық және қадағалау қызметтерін жақсарту мақсатында олардың әлуегін арттыру.	БҰҰДБ Қазақстанға Еуропалық комиссия қаржыландырып отырған шекараларды басқару жөніндегі аймақтық бастамаларды іске асыруға қолдау көрсетеді. Әріптестері: Ішкі істер министрлігі, Кедендік бақылау комитеті.	БҰҰДБ Қазақстанға Еуропалық комиссия қаржыландырып отырған шекараларды басқару жөніндегі аймақтық бастамаларды іске асыруға қолдау көрсетеді. Әріптестері: Ішкі істер министрлігі, Кедендік бақылау комитеті.	\$4 000 000 (БР) БҰҰДБ
Нәтиже 3.4. Мемлекеттік органдардың орталық және жергілікті деңгейлердегі заңсыз есірткі айналымдары мен есірткі	UNODC әртүрлі ұлттық және халықаралық әріптестеріне ЦАРИКЦ бағдарламаларды жасау мен тиімдірек пайдалануда қолдау көрсетеді.	UNODC әртүрлі ұлттық және халықаралық әріптестеріне ЦАРИКЦ бағдарламаларды жасау мен тиімдірек пайдалануда қолдау көрсетеді.	\$10 000 000 UNODC

	саудасына байланысты қылмыстармен күрес жөніндегі, дәйекті мәліметтерге негізделінген және адам құқықтарын сақтаушы бағдарламаларды жасау мен іске асыру, сонымен бірге тиісті аймақтық ұйымдардың қолдаушылық мүмкіндіктерін пайдалану жөніндегі әлуетін арттыру.	Әріптестері: Интерпол, Европол, Бүкілдүниежүзілік кеден ұйымы, байланыс офицерлерінің желісі, екіжақты донорлар, Ішкі істер министрлігі/ Есірткі бақылау жөніндегі мемлекеттік комиссия, Әділет министрлігі/Қылмыстық-атқару жүйесі комитеті, Жоғарғы сот, Бас прокуратура, Кедендік бақылау комитеті, Ұлттық қауіпсіздік комитеті, Мемлекеттік шекара қызметі, Құқық академиясы, ІІМ академиясы, ҚАЖК академиясы, ҚР Президентінің жанындағы Адам құқықтары жөніндегі комиссия.

ЮНДАФ 3 НӘТИЖЕСІ – жалпы саны: \$23 262 000

ЮНДАФ БАРЛЫҒЫ: \$79 387 000

ҚОСЫМША Б:

ЮНДАФ МОНИТОРИНГІ МЕН БАҒАЛАУ БАҒДАРЛАМАСЫ

1. БАРШАНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК БАҚАУАТТЫЛЫҒЫ

ЮНДАФ-тың күтілетін нәтижелері	Индикатор(лар) мен Базалық көрсеткіштер	Тексеру құралдары	Топшыламалар мен тәуекелдер
ЮНДАФ-тың КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕСІ 2015 жылға Қазақстан халқының, оның ішінде халықтың осал топтарының да әлеуметтік, экономикалық жағдайлары мен денсаулығы жақсаратын болады.	ИНДИКАТОР: туған кездегі күтілетін өмір сүру ұзақтығы. Базалық көрсеткіш (2005 ж.): 65,9 жас. Мақсатты көрсеткіш: анықтауға жатады. ИНДИКАТОР: аналар өлімінің деңгейі. Базалық көрсеткіш: 100 000 адамға 46,8 (Денсаулық сақтау министрлігі, 2007 ж.); 100 000 адамға 70 (МИКЗ, 2006 ж.). Мақсатты көрсеткіш: 14% қысқарту. ИНДИКАТОР: балалар өлімінің деңгейі (5 жасқа дейінгі). Базалық көрсеткіш: 1 000 тірі туғанға 17 (Денсаулық сақтау министрлігі, 2007 ж.); 1 000 тірі туғанға 36 (МИКЗ, 2006 ж.). Мақсатты көрсеткіш: 25% қысқарту. АДИ: 0,79. Мақсатты көрсеткіш: анықтауға жатады.	Дерек көздері: статистикалық әржылдық (СА), МДМ есептері, адам дамуы туралы жаһандық және ұлттық есептер, МИКЗ, ДБ «Doing Business» есебі.	
1 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Осал топтардың, әсіресе әйелдердің, балалардың, мигранттардың, босқындардың, жастардың, мүмкіндіктері шектеулі адамдардың, қарттардың рыноктерге, тауарларға, қызметтерге және сапалы әлеуметтік	ИНДИКАТОР: тұрған жерлерінде дамудың инклюзивтік қызметтеріне қолдары жететін ерекше қажеттіліктері бар балалардың үлесі. Базалық көрсеткіш: 30%. Мақсатты көрсеткіш: 40%. ИНДИКАТОР: тәрбие мекемелеріне орналастырылған, ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балалардың үлесі. Базалық көрсеткіш: 36,1%. Мақсатты көрсеткіш: 25%. ИНДИКАТОР: инклюзивтік білім беру және өмірлік дағдыларды үйрету бағдарламаларымен қамтылған 15 пен 24 жастың арасындағы жұмыссыз халықтың үлесі. Базалық көрсеткіш: 7,3% (Білім беру жүйесінің даму деңгейі туралы Білім және ғылым министрлігінің ұлттық есебі, 2008 ж.). Мақсатты көрсеткіш: 50%.	Дерек көздері: Денсаулық сақтау министрлігі, Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі деректері, Статистика жөніндегі агенттіктің есептері мен шолулары. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Білім және ғылым министрлігі, Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі, Денсаулық сақтау министрлігі, Ішкі істер министрлігі, ЮНЕСКО, ЮНЭЙДС, ЮНИСЕФ, КХҰ, БҰҰ БЖКБ	Топшыламалар: Үкімет әлеуметтік сектордың жарияланған реформаларын жалғастырады. Әлеуметтік қызметтерді жақсарту мен арттыруға мемлекет жеткілікті қаржы бөледі.

қамтамасыз ету жүйесіне қол жеткізулерінің жақсаруы.	ИНДИКАТОР: 15 тен 24 жастағылар арасындағы жұмыссыздардың деңгейі. Базалық көрсеткіш: 11% (2006 ж.). Мақсатты көрсеткіш: 9%. ИНДИКАТОР: АИВ жұқтыру және оның алдын алу тәсілдерін білетін 15 тен 24 жасқа дейінгілердің үлесі. Базалық көрсеткіш: 19,4% (UNGASS 2007 ж.). Мақсатты көрсеткіш: ЖИТС-пен күрестің 2010-2015 жылдарға арналған жаңа ұлттық бағдарламасына сәйкес. ИНДИКАТОР: әлеуметтік бірігу жөнінде және азаматтық алуға жәрдем көрсетілуші босқындардың саны. Базалық көрсеткіш: 2009 ж. анықталуға жатады. Мақсатты көрсеткіш: анықталуға жатады. ИНДИКАТОР: медициналық және әлеуметтік қызметтерге қолдары еркін жететін 60 және одан үлкен жастардағы халықтың пайызы. Базалық көрсеткіш: 60% (2008 ж. ұлттық зерттеу). Мақсатты көрсеткіш: 75 %. ИНДИКАТОР: мүгедектер мәртебесінің мүгедектер үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етудің стандартты ережелеріне сәйкестілігі (Бас Ассамблеяның 1993 жылдың 20 желтоқсанындағы 48/96 қарары). Базалық көрсеткіш: анықталуға жатады. Мақсатты көрсеткіш: мүгедектердің құқықтары туралы конвенцияның талаптарына сәйкес.	Тәуекелдер: Реформаларды іске асыруда дәйектілік жоқ, жеткілікті саяси және қаржылай қолдау көрсетілмейді. Өмірлік дағдыларды үйретудің инклюзивтік бағдарламалары жөніндегі мәліметтердің жоқтығы. Көші-қон мәселелерін ведомствоаралық үйлестірудің жоқтығы. Жұртшылықтың мигранттар мен босқындарға теріс көзқарасы олардың әлеуметтік кіріс-гүі жөніндегі ұсыныстардың ендірілуіне кедергі келтіруде.	
1.1. Нәтиже Халықтың мақсатты осал топтарына ерекше көңіл бөлетінін, сапалы әлеуметтік қызметтер көрсету жөніндегі бағдарламалар	ИНДИКАТОР: 2010 жылдан 2015 жылға дейінгі аралықтарда қабылданған баланың мүдделеріне сәйкес келетін стратегиялық құжаттар мен нормативтік-құқықтық актілердің саны. Базалық көрсеткіш: (2007 ж.) баланың бақуаттылығы бойынша 2010 жылдан 2015 жылға дейінгі аралықта даярлануға тиісті нормативтік-құқықтық және стратегиялық құжаттар. Мақсатты көрсеткіш: 2010 жылдан 2015 жылға дейінгі аралықта қабылданған стратегиялық құжаттар мен нормативтік-құқықтық актілер баланың мүдделеріне толық сәйкес келеді.	Дерек көздері: Парламенттің ресми ақпараты; CEDAW және Баланың құқықтары жөніндегі комитеттің ұлттық есептері; БҰҰ экономикалық, әлеуметтік және мәдени құқықтар жөніндегі комитетіне ұлттық есептер; Әмбебап кезеңдік шолудың ұсыныстарының орындалуы жөніндегі ұлттық есеп; Статистика жөніндегі агенттіктің	Топшыламалар: Ұлттық саясат пен заңнамада институтсыздандыру мен инклюзивтік тәсіл көрініс тапқан. Мемлекеттің гендерлік теңдікке қол жеткізуге жоғарғы деңгейлі пейілі-ділігі. Үкіметтің әртүрлі топтарды әлеуметтік

мен заңнаманың қабылдануы.	ИНДИКАТОР: Экономиканың бейресми секторында жұмыс істеуші мигранттар мен әйелдердің мәселелерін шешу туралы стратегиялық құжаттар мен нормативтік-құқықтық актілерді қарау кезінде министрліктер мен Парламентке тапсырылған ұсыныстардың саны. Базалық көрсеткіш: Бейресми секторда істейтін еңбек мигранттары мен әйелдердің әлеуметтік қамтамасыз етуде шешуші мұқтаждықтарын анықтау жөніндегі шолу есептері/ талдаулардың жоқтығы. Мақсатты көрсеткіш: Кем дегенде бес гендерлік мәселені, бейресми сектордағы мигранттар пен қызметкерлердің проблемаларын есепке алушы ұсыныс стратегиялық құжаттар мен нормативтік-құқықтық актілерге енгізілетін болады. ИНДИКАТОР: БҰҰ мүгедектердің құқықтары туралы конвенциясының мақұлданыуы (Иә/Жоқ).	мәліметтері, агенттіктердің есептері. Жауапты агенттіктер/ әріптестері: Білім және ғылым министрлігі, Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі, Денсаулық сақтау министрлігі, ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия, Статистика жөніндегі агенттік, Республикалық ЖИТС алдын алу және күрес орталығы, ЮНИСЕФ, БҰҰ БЖКБ, ЮНИФЕМ, UNODC, ЮНЭЙДС, ЮНЕСКО.	қамтамасыз етуді жақсартуға пейілділігі. Тәуекелдер: жер-гілікті деңгейде реформаларға қарсылық көрсету, ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссияның мәртебесі мен мандаты.
1.2. Нәтиже Мемлекеттік органдардың әлеуметтік саясатты тұжырымдау кезінде дәлелді мәліметтерді пайдалануы.	ИНДИКАТОР: баланың құқықтары жөніндегі ұлттық деректердің халықаралық стандарттарға сәйкестілігі. Базалық көрсеткіш: TransMONEE 2009 ж. деректер базасы. Мақсатты көрсеткіш: баланың бақуаттылығы туралы деректер TransMONEE индикаторларына сәйкес іске асырылады. ИНДИКАТОР: шешімдер қабылдау, дамудың ұлттық жоспарларын бағалаудың мониторингі үшін шашыраңқы деректерді жинайтын мемлекеттік органдардың/ институттардың саны. Базалық көрсеткіш: анықталуға жатады. Мақсатты көрсеткіш: анықталуы тиісті. ИНДИКАТОР: АИВ/ЖИТС жөніндегі деректер базасының қолданылуы (эпидемиологиялық, клиникалық, CRIS, қаржылық). Базалық көрсеткіш: CRIS (Жауап шаралардың мониторингтік ақпараттық жүйесі) елдік деңгейде қолданылмайды. Мақсатты көрсеткіш: АИВ/ЖИТС жөніндегі ұлттық деректер базалары (эпидемиологиялық, клиникалық, GRIS, қаржылық) шешімдер қабылдау үшін пайдаланылады.	Дерек көздері: ұлттық статистикалық мәліметтер, TransMONEE, агенттіктердің есептері. Жауапты агенттіктер/ әріптестері: Статистика жөніндегі агенттік, Білім және ғылым министрлігі, Республикалық ЖИТС алдындағы және күрес жөніндегі орталық, ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия, ЮНФПА, ЮНИСЕФ, ЮНЭЙДС.	Топшыламалар: Үкімет деректердің сапасын арттыру мақсатына пейілді және қажетті қаржы ресурстарын бөліп отырады. Тәуекелдер: экономикалық және әлеуметтік басымдықтардың елеулі өзгеруі, кейбір индикаторлар бойынша деректер жинауға және деректер жинау жөніндегі әдіснамаларды үйлестіруге қарсылық көрсетілуі.

1.3. Нәтиже Ұлттық әріптестердің көрсетілген әлеуметтік қызметтерді жоспарлау, іске асыру және сапасын мониторингтеудегі әлуетін, мақсатты осал топтардың мүдделерін ескере отырып әртіру.	ИНДИКАТОР: Іріктелініп алынған аймақтардағы ерекше қажеттіліктері бар балалар мен ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балаларға көрсетілетін қызметтердің саны мен түрлері. Базалық көрсеткіш: 3 стандарт (үйдегі күтім, күндізгі күтім, психоневрологиялық көмек). Арнайы әлеуметтік қызметтер туралы заң (2008). Мақсатты көрсеткіш: 7 стандарт (отбасы мүшелеріне психологиялық көмек көрсету және оқыту, науқас адамды күтуші адамдар үшін демалу және қалпына келтіру бағдарламасы, үйден тыс күтім, қалпына келтіру). ИНДИКАТОР: Оралмандар үшін үлгідегі қызметтерді ұдайы қайта өндіру жөніндегі аймақтар саны. Базалық көрсеткіш: Оралмандардың бейімделулері мен әлеуметтік сіңісуі жөніндегі мамандандырылған орталықтар Қарағандыда, Шымкентте және Ақтауда ашылды. Мақсатты көрсеткіш: 2015 ж. соңына кем дегенде 4 аймақта ШҚО үлгісі бойынша бейімдеу жөніндегі орталықтар ашылады. ИНДИКАТОР: халықтың өзекті мәселелері бойынша жан-жақты талдау зерттеулерінің бар екендігі (Иә/Жоқ).	Дерек көздері: әлеуметтік қызметтердің тиімділігі мен сапасын бағалау, қажеттіліктерді бағалау, Парламенттің ресми деректері, АДҰЕ деректері (2008); тұрғын халық мәселелері туралы жобалар есептері, зерттеулер, Республикалық ЖИТС алдын алу және күрес жөніндегі орталықтың мәліметтері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі, Статистика жөніндегі агенттік, ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі мен отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия, Республикалық ЖИТС алдын алу және күрес жөніндегі орталық, жергілікті атқару органдары, аймақтық үкіметаралық органдар, ЮНИСЕФ, БҰҰДБ, ЮНФПА, КХҰ, ХЕҰ, ОБСЕ.	Топшыламалар: сапалы қызметтер көрсету үш жылдық стратегиялық жоспарларға енгізілген. Тәуекелдер: жергілікті деңгейде реформалауға қарсылық көрсету. Сапалы қызметтер көрсету үшін адам әлуетінің тапшылығы.
1.4. Нәтиже Экономикалық осал халық, оның ішінде ауыл тұрғындары, кедейлік шегінде өмір сүруші, өздігінен жұмыс істеушілер, әйелдер	ИНДИКАТОР: мақсатты салаларда, олардың арасында мақсатты топтар үшін ашылған жұмыс орындарының саны. Базалық көрсеткіш: анықталуға жатады. Мақсатты көрсеткіш: анықталуға жатады. ИНДИКАТОР: 1 000 кісіге шаққандағы ШОБ субъектілерінің саны. Базалық көрсеткіш: 79,6. Мақсатты көрсеткіш: 90.	Дерек көздері: Статистика жөніндегі агенттіктің деректері, ДБ «Doing Business» есебі, Индустрия және сауда министрлігінің ресми деректері, қолөнер жәрмеңкелері/фестивалдарында «Award of Excellence» марапаты жөніндегі жылсайынғы бағалаулар мен есептер; мәдени өзіндік көрсету формаларының әр түрлілігін қорғау және қолдау туралы	Топшыламалар: Үкімет елдегі іскери ортаны жақсартуға, CSR және Global Compact тәжірибесін дамытуға мүдделі. Экономиканы әртараптандыруға мүдделілік сақталады. Үкіметтің мәдени әртүрлілікті қорғау және қолдау мақсаттарына бейімділігінің сақталуы.

мен жастар үшін тұрақты жұмыспен қамтамасыз ету, дестүрлі қолөнер саласын да қоса, жөніндегі жағдайды жақсарту.	ИНДИКАТОР: ЮНЕСКО «Award of Excellence» марапаты берілген Қазақстан қолөнер өнімдерінің саны. Базалық көрсеткіш: 2007 жылы 8 өтініш берілген және 2 өнім марапатталған; 2008 жылы 5 өтініш беріліп, 1 өнімнің марапатталуы субаймақтық орташа көрсеткіштермен салыстырғанда қолөнер өнімдерінің сапасы мен маркетингінгі сәйкессіздігін білдіреді. Мақсатты көрсеткіш: екі жылда бір мәрте өткізілетін әрбір марапаттау салтанатына 30 дейін өтініш берілуі және 10 марапат алынуы тиіс. ИНДИКАТОР: қолдау алушы қолөнер ресурстары орталықтарының саны. Базалық көрсеткіш: 0. Мақсатты көрсеткіш: 3 (Қазақстанның оңтүстігінде, батысында және шығысында).	конвенцияның ұлттық мәртебесі және осыған байланысты стратегиялық құжаттар, «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры. Жауапты агенттіктер/өріптестері: Индустрия және сауда министрлігі, Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі, ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі ұлттық комиссия, Мәдениет және ақпарат министрлігі, жергілікті атқару органдары, БҰҰДБ, ЮНИДО, ЮНЕСКО, Қолөнерге қолдау көрсету жөніндегі Орталық Азиялық қоғамдастық, ҰЕҰ, аймақтық қолөнер ресурстар орталықтары, «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры.	Тәуекелдер: ШОБ салықтық жүктеме артады, бұл кәсіпкерлік қызметке кедергі жасайды; CSR және бизнесті тіркеу үшін рәсімдердің санын қысқартуға ынталандыру жоқ. Ұлттық заңнама халықаралық конвенцияларға сәйкес жаңартылып отырып қолөнер өндірісін мойындау мен қаржыландырудың жетімсіздігі.
1.5. Нәтиже Осал топтардың инклюзивтік білім алуға және өмірлік қажетті дағдыларды үйренуге қол жетімділігі мен сапасын жақсарту.	ИНДИКАТОР: инклюзивтік білім стандарттарын қолданатын мектепке дейінгі және мектеп мекемелерінің пайызы. Базалық көрсеткіш: 0. Мақсатты көрсеткіш: 30%. ИНДИКАТОР: ресми және бейресми оқытылған, білім алушылардың қажеттіліктерін жақсы түсінуге стратегиялық тұрғыдан қарайтын білімдері бар мамандардың саны. Базалық көрсеткіш: 2009: 0. Мақсатты көрсеткіш: 600. ИНДИКАТОР: Өмірлік қажетті, әсіресе АИВ/ЖИТС алдын алу жөніндегі дағдыларға оқыту принциптерін білетін оқытушылардың саны. Базалық көрсеткіш: 0. Мақсатты көрсеткіш: 6 x 20 оқытушы.	Дерек көздері: ұлттық статистика деректері және есептері, білім беру секторының даму жағдайы туралы деректер; бағалау нәтижелері туралы есептер. Жауапты агенттіктер/өріптестері: ЮНИСЕФ, ЮНЕСКО, Білім және ғылым министрлігі, Денсаулық сақтау министрлігі, Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі, Мәдениет және ақпарат министрлігі, Республикалық білім беру жүйесінің басшы және ғылыми-педагогикалық кадрларының біліктілігін арттыру институты, Республикалық ЖИТС алдын алу және күрес жөніндегі орталық, жергілікті білім беру орталықтары.	Топшыламалар: Мемлекет тарапынан барлық білім алушылардың әртүрлі қажеттіліктерін қанағаттандыруға пейілділік, жауапты құрылымдардың әулеті, қызметкерлердің уәждемелері. Тәуекелдер: жұртшылық ерекше қажеттілікті балалардың енгізілуін қолдамайды. Ерекше қажеттіліктері бар балаларды енгізу үшін жергілікті деңгейдегі білім беру жүйесінің икемсіздігі.

1.6. Нәтиже Халықаралық рынокқа шығару мақсатымен шикізаттық емес сектордағы өнеркәсіптің отандық салаларының бәсекеге қабілеттілігін арттыру.	ИНДИКАТОР: сапаны басқару лабораторияларында тренингтен өткен жергілікті сарапшылардың саны. Базалық көрсеткіш: 0. Мақсатты көрсеткіш: 20. ИНДИКАТОР: ұлттық стандарттарды келісу жөніндегі тренингтен өткен жергілікті сарапшылардың саны. Базалық көрсеткіш: 0. Мақсатты көрсеткіш: 20. ИНДИКАТОР: саудадағы техникалық кедергілер мен санитарлық және фитосанитарлық шараларды зерттеу жөніндегі тренингтен өткен жергілікті сарапшылардың саны. Базалық көрсеткіш: 0 Мақсатты көрсеткіш: 20	Дерек көздері: жобаларды бағалау жөніндегі тексерулер мен есептер. Жауапты агенттік-тер/әріптестері: ЮНИДО, техникалық реттестіру мен метрология жөніндегі комитет (kazmetst), Индустрия және сауда министрлігі.	Топшыламалар: жергілікті әріптестердің даярлық кезеңі үшін оқудан өтуге кандидатураларды ұсыну және оқытуға жәрдемдесу жөніндегі міндеттемелері; жобалаудың келесі кезеңдері үшін қорлардың бар екендігі. Тәуекелдер: метрологияны дамыту және халықаралық талаптарға сәйкес өлшем бірлігін қамтамасыз ету мақсатында шамалар бірліктерінің үлгі базасын жетілдіру жөніндегі жұмыстар күткеннен баяу жүргізілуде. Жобаның қызметінің мониторингі мен бағалау механизмдерінің жоқтығы немесе сәйкессіздіктері.
2 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Денсаулық сақтау жүйесінің жетілдірілуінің нәтижесінде әйелдердің, балалардың және жастардың әсіресе ауылдық жерлердегілердің және тәуекел топтарының	ИНДИКАТОР: денсаулық сақтау секторын мемлекеттік бюджеттен қаржыландыру. Базалық көрсеткіш (2007 ж.): ІЖӨ 2,3%. Мақсатты көрсеткіш: ІЖӨ 4%. ИНДИКАТОР: ана мен баланың денсаулығы үшін сапалы қызметтер алатын халықтың (қалалық/ауылдық) үлесі. Базалық көрсеткіш: қол жеткізілу деректер 2010 ж. алынбақшы. Мақсатты көрсеткіштер: 25 % арттыру.	Дерек көздері: денсаулық сақтау жүйесін бағалау жөніндегі шолулар мен зерттеулер, денсаулық сақтау саласындағы жаңа ұлттық бағдарлама, зерттеу мәліметтері (ЮНИСЕФ, Тамақтану академиясы). Жауапты агенттіктер/әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, ЮНИСЕФ, ЮНФПА, ДДҰ «Қазақстан ұн өндірушілері» қауымдастығы, ЮНЭЙДС.	Топшыламалар: денсаулық сақтау саласындағы келесі мемлекеттік бағдарлама денсаулық сақтау жүйесінің, мониторинг пен бағалауды қоса, міндеттері ескеріліп жалғалынады. Стратегиялық құжаттардағы, мемлекеттік бюджеттегі және оның орындалуындағы басымдық бағыт әйелдердің, балалардың

медициналық қызметтерге қол жетімділіктері жақсарды.	ИНДИКАТОР: отбасын жоспарлауда білімнің жеткіліксіздігі. Базалық көрсеткіш: деректер 2010 жылы алынбақшы. Мақсатты көрсеткіштер: 2010-2015 жылдарға арналған Ұлттық бағдарламаға сай. ИНДИКАТОР: белсенді жыныстық өмір сүруші 15-49 жас араларындағы әйелдердің қазіргі контрацептивтерді қолдануының таралымдығы. Базалық көрсеткіш: 49 %. Мақсатты көрсеткіштер: 75%.		және жастардың денсаулығы болмақшы. Тәуекелдер: атқарушы органдар ұлттық деңгейде медициналық қызметтерге жүйелі және жүйелендірілген түрде қол жеткізуді қамтамасыз ете алмайды.
2.1. Нәтиже Денсаулық сақтау саласындағы қаржыландыру функцияларын күшейту.	ИНДИКАТОР: ақысыз медициналық көмектің базалық көлемі осал топтардың қажеттіліктеріне сәйкес келеді (Иә/Жок). ИНДИКАТОР: денсаулық сақтауға жұмсалған тікелей шығындардың деңгейі. Базалық көрсеткіш: 35,8% (2005, ДДҰ). Мақсатты көрсеткіш: 25%.	Дерек көздері: Үкіметтің аралық есептері, денсаулық сақтау жүйесінің тиімділігі туралы есеп (НСРА). Жауапты агенттіктер/әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, ДДҰ.	Топшыламалар: Денсаулық сақтаудың 2011-2020 ж.ж. арналған ұлттық бағдарламасы мүдделі тараптардың қатысуларымен жасалған және іске асырылуда, әрі оның анық стратегиялық мақсаттары бар. Үкімет денсаулық сақтау секторында қаржы реформасын жасауға пейілді. Үкімет халықтың табыстары бойынша топтарын да күрделі науқастарға жұмсалған тікелей (қолма-қол ақшасыз) шығындар бойынша зерттеулер жүргізуде (отбасы бюджетінің зерттеу нәтижелері). Тәуекелдер: Экономикалық өсу қарқынының төмендеуіне байланысты денсаулық сақтау секторын қаржыландыру бұрынғы деңгейде қалдырылады.

2.2. Нәтиже Денсаулық сақтаудағы, фармацевтикадағы, медициналық технология және ақпарат жүйелеріндегі ресурстармен, оның ішінде адам ресурстарымен қамтамасыз ету функциясын күшейту.	ИНДИКАТОР: медициналық білім беру сапасындағы ұлттық стандарттар мен нұсқауларды жетілдіру (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: дәрі-дәрмек құралдарын стандарттау мен бақылау органдары жөніндегі ұлттық құжаттар мен стратегиялардың халықаралық озат тәжірибеге сәйкестілігі (Иә/Жоқ).	Дерек көздері: медициналық білім беру жөніндегі ұлттық стандарттар мен басшылықтар; Денсаулық сақтау министрлігі есептері, есіртілерді бақылау органдары бойынша стратегиялар, медициналық білім берудің сапасын арттыру жөніндегі еуропалық стандарттар, дәрі-дәрмек құралдарын стандарттау және бақылау органдары жөніндегі ДДҰ басшылықтары. Жауапты агенттіктер/әріптестері: ДДҰ, ЮНФПА.	Топшыламалар: Денсаулық сақтау министрлігі дәрі-дәрмек құралдарын стандарттау және бақылау органдарының реттестіруші қызметтерін озат халықаралық тәжірибемен сәйкестендіруге келісті. Үкімет медициналық білім беру саласында ДДҰ-ның ұлттық стандарттар мен басшылықтар жөніндегі нұсқауларын басшылыққа алады. Тәуекелдер: мұқтаж медицина мекемелеріне жаңа кадрлар жіберілмейді.
2.3. Нәтиже Денсаулық сақтау жүйесінің алғашқы медициналық-санитарлық жәрдем саласында (алғашқы медициналық-санитарлық жәрдем көрсету мен оның сапасы) нығайтылуы.	ИНДИКАТОР: алғашқы медициналық-санитарлық жәрдем (АМСЖ) басқа қызметтер деңгейлерімен байланыстырылған; қазіргі жүйенің күшті және осал тұстары анықталған және ұсыныстар жасалған (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: халықтың сапалы алғашқы медициналық-санитарлық жәрдеммен қамтылуы. Базалық көрсеткіш (2003 ж.): 60 %. Мақсатты көрсеткіш: 80%. ИНДИКАТОР: АМСЖ жөніндегі клиникалық және практикалық басшылықтардың бар екендігі және қолданылуы. Базалық көрсеткіш: 20%. Мақсатты көрсеткіш: 80%.	Дерек көздері: АМСЖ сапасын жақсарту Денсаулық сақтаудың 2011-2020 жылдарға арналған ұлттық бағдарламасының негізгі құраушысы болып табылады. АМСЖ жөніндегі клиникалық және практикалық басшылықтар сақталуына сай қанды пайдалану жөніндегі басшылық пен хаттамаларды жаңалауға пейілді. Жауапты агенттіктер/әріптестері: ДДҰ, Денсаулық сақтау министрлігі, ДБ, NIVEL, Ұлттық салауатты өмір салтын қалыптастыру проблемаларының орталығы.	Топшыламалар: АМСЖ сапасын жақсарту Денсаулық сақтаудың 2011-2020 жылдарға арналған ұлттық бағдарламасының негізгі құраушысы болып табылады. АМСЖ жөніндегі клиникалық және практикалық басшылықтар кеңінен қолданылады. Үкімет ДДҰ соңғы ұсыныстарына сай қанды пайдалану жөніндегі басшылық пен хаттамаларды жаңалауға пейілді. Тәуекелдер: өзгерістерді іске асыру үшін әлуат жеткіліксіз.

2.4. Нәтиже Ананың, жаңа туған сәбилердің, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын қорғау жөніндегі бағдарламалар қабылданды; іс-қимыл жоспарлары қабылданған және іске асырылуда.	ИНДИКАТОР: ананың, жаңа туғандардың, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын қорғау жөніндегі стратегияларды жасау мен іске асыру үшін дәлелдеме деректердің бар болуы (Бар/Жоқ). ИНДИКАТОР: Тиісті министрліктердің салалық стратегиялары мен іс-қимыл жоспарлары және шығыстарының орташа мерзімдік шегі ананың, жаңа туғандардың, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын қорғау жөніндегі іс-қимыл жоспарларын көрсетеді (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: екіқабаттылықты, босануды және босанғаннан кейінгі кезеңді жүргізуде дәлелденген тәсілдерді ұстанушы аналықты қорғау жөніндегі мекемелердің пайызы. Базалық көрсеткіш: 2009 жылы анықталынады. Мақсатты көрсеткіш: анықталуға тиіс.	Дерек көздері: Денсаулық сақтау министрлігінің деректері, тиісті министрліктердің ортамерзімдік стратегиялары, ананың, жаңа туғандардың, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын қорғау жөніндегі зерттеулердің деректері, заңнамалық база, Еуропалық ДДҰ ана мен баланың денсаулығы туралы жоба есептері, агенттіктердің/жобалардың есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі, Қаржы министрлігі, Ауыл шаруашылығы министрлігі, Ана мен баланың денсаулығын қорғау жөніндегі ұлттық орталық, Ұлттық акушерлік, гинекология және неонатология орталығы, жергілікті атқару органдары, ЮНИСЕФ, ДДҰ, ЮНФПА.	Топшыламалар: Үкімет нәтижеге бағдарланған бюджеттер мен дәлелдемелі басқару қолданады және медецина мекемелеріне құрал-жабдық, көлік алу мен қызметкерлерді оқытуға жететін ресурстар бөледі. Тәуекелдер: Біріктірілген салааралық әдістерді өмірбойы қолданудың күрделілігі; басымдықтардағы өзгерістер мен ресурстардың тапшылығы; инфляцияның жоғарғы деңгейінің бағдарламаны іске асыруға залалын тигізуі.
2.5. Нәтиже Ұлттық қызметтерді жеткізіп берушілер, ең алдымен ана мен баланың денсаулығын қорғау саласындағы, осал топтарға, ауыл	ИНДИКАТОР: оқытылған медицина қызметкерлерінің саны. Базалық көрсеткіш: анықталуы тиіс. Мақсатты көрсеткіш: орталық деңгейдегі от басын жоспарлау мекемесінде кем дегенде 5, ал облыстық деңгейде – 3 оқудан өткен қызметкер болуы керек (Бар/Жоқ). ИНДИКАТОР: оқу бағдарламасы барлық жоғарғы және орта медицина оқу орындарының оқу жоспарларына енгізілген (Иә/Жоқ).	Дерек көздері: Денсаулық сақтау министрлігінің деректері, ұлттық стратегиялар мен жоспарлар, БДҰ басшылықтары, салауатты өмір салты жөніндегі 2008-2016 жылдарға арналған Ұлттық бағдарламаны іске асыру жөніндегі статистикалық есептер, жобалардың берген есептері.	Топшыламалар: барлық тараптар институционалдық және техникалық әлуаттің дамуына мүдделілікті қолдайды. Үкімет жастарды қолдауға бағытталған қызметтерге қолдау көрсету үшін адам және қаржы ресурстарын бөледі.

тұрғындарына және кедейлерге ерекше назар аударып, өздерінің отбасын жоспарлау мен халықтың қалың тобының жаңғыртушы денсаулығы жөнінде сапалы қызметтер көрсету жөніндегі жұмысын жақсарту алады.	ИНДИКАТОР: жастар үшін достық сипатта сертификатталынған қызметтер үлесі. Базалық көрсеткіш (2008 ж.): 0%. Мақсатты көрсеткіш: жастар орталығының 70% жастарға достық қызметтер көрсету орталықтары ретінде сертификатталған.	Жауапты агенттіктер/еріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Ана мен баланың денсаулығын қорғау жөніндегі Ұлттық орталық, Ұлттық акушерлік, гинекология және неонатология орталығы, ЮНФПА, ЮНИСЕФ, ДДҰ, жергілікті атқару органдары.	Тәуекелдер: денсаулық сақтау секторындағы саясат жаңғырту денсаулығына баршаның қол жеткізуін мақсат етіп қоймайды. Ұлттық саясат пен жоспарларды іске асыру барысында аймақтық деңгейлердегі іс-қимылдар түріндегі қиыншылықтардың көрініс табуы.
3 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ АИВ/ТБ/ЖЖЖЖ жөніндегі қызметтерге (алдын алу, емдеу және қолдауды қоса) жыныс және ұрпақ әкелу денсаулығына мұқтаждардың барлықтарының қолдары жетті, әсіресе халықтың осал топтарына ерекше көңіл бөлінуде.	ИНДИКАТОР: АИВ-жағымды екіқабат әйелдерді антиретровирустық профилактикалық терапиямен қамту. Базалық көрсеткіш (2006 ж.): 86%. Мақсатты көрсеткіш: 95%. ИНДИКАТОР: антиретровирустық терапиядан (АРТ) өтуші ересек халықтың үлесі. Базалық көрсеткіш: 41% (UNGASS 2007). Мақсатты көрсеткіш: ересек халықтың 70% (ЖИТС-пен күрестің жаңа ұлттық бағдарламасы). ИНДИКАТОР: 1 000-ға есептегенде 16-18 жастағы қыздардың босану жиілігі. Базалық көрсеткіш: 22. Мақсатты көрсеткіш: 10.	Дерек көздері: Денсаулық сақтау министрлігі деректері мен зерттеулері, Республикалық ЖИТС алдын алу және күрес жөніндегі орталықтың зерттеулерінің мәліметтері. Жауапты агенттіктер/еріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Республикалық ана мен баланың денсаулығын қорғау орталығы, Ұлттық акушерлік, гинекология және неонатология орталығы, ЮНЭЙДС, UNODC, ЮНИСЕФ, ЮНФПА.	Топшыламалар: ARV терапиясын мемлекеттік бюджеттен және жаһандық қордан қаржыландыру іске асырылған. ЕЕТ араларында АИВ алдын алудың дәлелдеме шараларының қабылдануы. Тәуекелдер: стра-тегиялар мен басымдықтарда бірізділіктің жоқтығы. АИВ/ЖИТС мемлекеттік басымдық болып табылмайды. Есірткіні заңсыз тұтынуға қарама-қайшы көзқарас; саяси есептер ауыстырушы терапияны енгізуді қолдамайды.

3.1. Нәтиже Әйелдердің, жастардың, есірткі қолданушылардың, бас бостандығынан айыру орындарындағылардың және халықтың басқа да осал топтарының жыныстық және жаңғырту денсаулығына, АИВ, ТБ мен нашақорлықтың алдын алу мен емдеу және оларды психологиялық қолдауға қол жеткізулерінің жақсаруы.	ИНДИКАТОР: алдын алу мен емдеу қызметтеріне қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін рәсімдер мен механизмдердің бар екендігі (Бар/Жоқ). ИНДИКАТОР: АИВ-тың алдын алу және емдеу жөніндегі ДДҰ стандартты пакетімен қамтамасыз ету (2008). Базалық көрсеткіш: ағымдағы қамту туралы сенімді деректер жоқ. Мақсатты көрсеткіш: қол жеткізу ДДҰ ұсынған (2008) ауқымға жеткенше кеңейтілген.	Дерек көздері: зерттеулер мен Денсаулық сақтау министрлігі деректері; Республикалық ЖИТС алдын алу және күрес жөніндегі орталықтың зерттеулерінің деректері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Ана мен баланың денсаулығын қорғау жөніндегі ұлттық орталық, Ұлттық акушерлік, гинекология және неонатология орталығы, Республикалық ЖИТС алдын алу және күрес жөніндегі орталық, Ішкі істер министрлігі ЕКК, Әділет министрлігінің қылмыстық-атқару жүйесі комитеті, ДДҰ, ЮНЭЙДС, UNODS, ЮНИСЕФ, ЮНФПА.	Топшыламалар: жетілдірілген рәсімдер мен қызметтер көрсетуді енгізу үшін күшті қолдау және үйлестіру бар. Тәуекелдер: жаңа аспаптар мен механизмдер қабылданбаған және тұрақты емес.
3.2. Нәтиже Әйелдер, еркектер, жастар мен балалар ЖЖЖ-АИВ/ЖИТС және қажетсіз екіқабаттылықтың алдын алу мен қатерлерін азайту жөнінде сапалы ақпаратпен қамтамасыз етілген.	ИНДИКАТОР: АИВ және ЖИТС туралы хабардарлықты арттыру жөніндегі науқандардың ұйымдастырылуы мен ауқымы (ЖИТС күрестің бүкілдүниежүзілік күні, ЖИТС қайтыс болғандарды еске түсіру күні т.б.). Базалық көрсеткіш: науқандар сирек өткізіледі және ауқымы тар. Мақсатты көрсеткіш: науқандар тұрақты бүкіл ел көлемінде өткізіліп отырылады. ИНДИКАТОР: БАҚ журналистері мен қызметкерлерінің АИВ және ЖИТС проблемаларын БАҚ құралдарында дәйекті, салиқалы және хабардарлық тұрғыдан баяндаулары. Базалық көрсеткіш: 2009 жылға – 60. Мақсатты көрсеткіш: 2015 жылға – 180. ИНДИКАТОР: Y-PEER⁵ халықаралық желісіне қосылған ел аймақтарының %. Базалық көрсеткіш: 12 %. Мақсатты көрсеткіш: 75 %.	Дерек көздері: ұлттық және халықаралық ұйымдардың есептері, БҰҰ жобалау және басқа да есептері, БАҚ-тың АИВ және ЖИТС мәселелері жөніндегі хабарламалары. Жауапты агенттіктер/әріптестері: ЮНЭЙДС, ЮНЕСКО, БҰҰ ҚАД, Республикалық ЖИТС алдын алу және күрес жөніндегі орталық, ЖИТС қызметі ҮЕҰ, халықаралық донор ұйымдары, бұқаралық ақпарат құралдарының электрондық және баспа құралдары мен медиа ҮЕҰ, АИВ және ЖИТС орталықтары.	Топшыламалар: мемлекеттік және жеке меншік әріптестер АИВ/ЖИТС алдын алу бағдарламаларын қолдайды. Тәуекелдер: әріптестердің міндеттемелерінің деңгейлерінің төмендігі, біріккен бюджеттен және ЮНЭЙДС жұмыс жоспарынан (UBW funding) қорлар бөлінбейді.

⁵ Y-PEER – жастарды жыныстық тәрбиелеу мен жыныстық денсаулығы саласындағы ақпараттық - білім берушілік жоба.

4 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Жұқпалы емес науқастардың алдын алу мен жүргізуді жақсарту және Қазақстан халқының арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру.	ИНДИКАТОР: 65 жасқа дейінгі өлім оқиғаларын азайту нәтижесінде туғаннан кейінгі өмір сүру ұзақтығының қысқаруы Базалық көрсеткіш: 12,32 жас (ДДҰ, 2006). Мақсатты көрсеткіш: 2015 жылға 10 жас.	Дерек көздері: Денсаулық сақтау министрлігінің деректері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, ЮНИСЕФ, ДДҰ.	Топшыламалар: саясатты жетілдіру туралы орталық органдардың міндеттемелері. Тәуекелдер: іске асыруға ресурстардың тапшылығы.
4.1. Нәтиже Жұғымды микро-элементтердің тапшылығының алдын алу мен жұқпайтын ауруларды емдеу принциптері денсаулық сақтау саясатының мемлекеттік бағдарламалары мен жоспарларына енгізілген.	ИНДИКАТОР: анемиядан азап шегуші жаңғырту жасындағы әйелдердің үлесі Базалық көрсеткіш: 45,7% (МИКЗ, 2006 ж.). Мақсатты көрсеткіш: 15% азайту.	Дерек көздері: ДДҰ ақпарат материалдары/басшылықтары, зерттеу материалдары (ЮНИСЕФ, Тамақ академиясы), Денсаулық сақтау министрлігінің есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: ДДҰ, Денсаулық сақтау министрлігі, Салауатты өмір салтын қалыптастыру жөніндегі ұлттық орталық, ЮНИСЕФ, Ауыл шаруашылығы министрлігі, «Қазақстан ұн өндірушілері» қауымдастығы.	Топшыламалар: Үкімет мектеп оқушыларының нәрлі тамақтануына ерекше көңіл бөледі. Үкімет ана мен бала өлімінің деңгейін төмендету үшін олардың тамақтану жағдайын жақсартудың маңызын түсінеді. Тәуекелдер: азық-түлік өнімдерін күшейтуге күшті қарсылық.
4.2. Нәтиже Зорлық-зомбылықтар мен жарақаттарды болдырмау жөніндегі мемлекеттік бағдарламаларды одан әрі жетілдіру.	ИНДИКАТОР: зорлық-зомбылық пен денеге жарақат түсірудің алдын алу жөніндегі ұлттық саясат (Иә/Жоқ).	Дерек көздері: Денсаулық сақтау министрлігінің деректері, агенттіктердің есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Әділет министрлігі, жергілікті атқару органдары, Парламент, ҰЕҰ.	Топшыламалар: саясатты іске асыру үшін қолайлы ортаның тууы. Тәуекелдер: саясатты іске асыру үшін ресурстардың жеткіліксіздігі.

4.3. Нәтиже Темекімен күрес жөніндегі мемлекеттік стратегияны ДДҰ темекімен күрес жөніндегі негіздемелік конвенциясына сәйкестілікке келтіру.	ИНДИКАТОР: темекі өнімдері жөніндегі ұлттық саясат пен салық мөлшерлерінің озат халықаралық тәжірибеге сәйкестілігі (темекімен күрес жөніндегі ДДҰ негіздемелік конвенциясы) (Иә/Жок).	Дерек көздері: ұлттық салық салу саясаты, ұлттық құқық нормалары; Темекімен күрес жөніндегі негіздемелік конвенция; ДДҰ ұсыныстары. Жауапты агенттіктер/әріптестері: ДДҰ, Денсаулық сақтау министрлігі, Қаржы министрлігі, Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі; ДБ; «Темекі түтінінен азат Қазақстан үшін» ұлттық коалициясы.	Топшыламалар: Үкімет темекімен күрес жөніндегі мемлекеттік саясаттың темекімен күрес жөніндегі негіздемелік конвенциясымен сәйкестенуін қамтамасыз етуге ұмтылады. Тәуекелдер: қаржының жеткілісіз бөлінуі.
4.4. Нәтиже Ядролық әдістемелерді қолданумен оларды ерте-рек диагностика-калау арқылы рак және басқа сырқаттарды басқаруды жақсарту.	ИНДИКАТОР: Қазақстан аумағының көпшілік бөлігінде қазіргі деңгейдегі радионуклидтік диагностиканы қолдану. Базалық көрсеткіш: ұсыныстар өте шектеулі немесе мүлдем жоқ. Мақсатты көрсеткіш: кем дегенде радионуклидтік диагностиканың бір бөлімшесінде қазіргі деңгейдегі құрал-жабдықтар орналастырылған.	Дерек көздері: Денсаулық сақтау министрлігінің деректері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Денсаулық сақтау министрлігі, МАГАТЭ.	Топшыламалар: үкіметтің тиісті ұлттық бағдарламаларға қолдау көрсетуі. Тәуекелдер: даярлау үшін жергілікті қызметкерлердің жетімсіздігі.

II. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ

ЮНДАФ-тын күтілетін нәтижелері	Индикатор(лар), базалық және мақсатты көрсеткіштер	Тексеру құралдары	Топшылаамалар мен тәуекелдер
ЮНДАФ-ТЫҢ КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕСІ 2015 жылға экологиялық тұрақтылыққа қол жеткізу, табиғи және адам қызметінің нәтижесінде туындайтын апаттарға дайындықты, қарсы тұру мен салдарларын жоюды қамтамасыз ету мақсаттарында халық пен орталық және жергілікті мемлекеттік органдар араларындағы қарым-қатынасты қамтамасыз етудің нәтижелі механизмдерінің болуы. 1 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Үкіметтің, оқытушылардың, қауымдастықтардың, азаматтық қоғам және	ИНДИКАТОР (ЦРТ): таза ауыз суға тұрақты қолдары жетпейтін халықтың үлесі. Базалық көрсеткіш: 1999 ж. – 24,9%, 2006 ж. – 23,2%. Мақсатты көрсеткіш (2015 ж.): екі есе азайту (12,5%). МДМ 9 міндеті: тұрақты даму принциптерін елдік саясат пен бағдарламаларға енгізу және табиғат ресурстарының шығындарын болдырмау. Базалық көрсеткіш (МДМ жөніндегі 2007 ж. есеп): табиғат қорлары шығындарын азайтуда ілгерілеушілік өте баяу. Мақсатты көрсеткішке қосымша күш жұмсаусыз қол жеткізу екіталай. ИНДИКАТОР: энергия жұмсағыштық индикаторы (ІЖӨ 1 долл. өндіру үшін энергияның мөлшері). Базалық көрсеткіш: ІЖӨ 1 долл. 2,8 квт/с. Мақсатты көрсеткіш: анықталуға жатады.	Дерек көздері: МДМ туралы есептер, Қоршаған ортаны қорғау министрлігі мен Статистика жөніндегі агенттіктің деректері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Тұрақты даму жөніндегі кеңес, Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, Төтенше жағдайлар жөніндегі министрлік, Ауыл шаруашылығы министрлігі, БҰҰ агенттіктері.	Топшылаамалар: Үкімет, жеке алғанда, Су ресурстары жөніндегі комитет экожүйелік көзқарастарын жылжытуға мүдделі. Елде саяси деңгейде
	ИНДИКАТОР: алаптық басқару жөніндегі экожүйелік принциптерге негізделінген құқықтық және институционалдық механизмдердің саны. Базалық көрсеткіш: қазіргі кезде бекітілген экожүйелік басқару принциптеріне сәйкес келетін құқықтық және институционалдық механизмдер жоқ.	Дерек көздері: Қоршаған ортаны қорғау министрлігі және Ауыл шаруашылығы министрлігінің Орман және аңшылық шаруашылығы комитетінің деректері.	

ғылыми топтардың ұлттық және трансшекаралық келешекте табиғи ресурстарды басқаруға ортақ көзқарасты қолдануы.	Мақсатты көрсеткіш: Үкімет кем дегенде, трансшекаралық алап пен институт деңгейіндегі екі келісімді бекітеді және олар бойынша шекаралас мемлекеттермен келісімдер жүргізеді. ИНДИКАТОР: тұрақты даму үшін білім беру принциптерінің оқытушыларды оқыту саясаты мен тәжірибесіне кірігу дәрежесі. Базалық көрсеткіш: тұрақты даму үшін білім беру тұжырымдамасы білім беру стратегиясына енбеген. Мақсатты көрсеткіш: тұрақты даму үшін білім беру тұжырымдамасы білім беру стратегиясына енгізілген.	Су ресурстары комитеті мен Ауыл шаруашылығы министрлігінің алаптық кеңестердің деректері. Қабылданған қаулылар мен бұйрықтар, БАҚ-ғы ақпарат. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Тұрақты даму жөніндегі кеңес, Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, Төтенше жағдайлар жөніндегі министрлік, Ауыл шаруашылығы министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, БҰҰ агенттіктері.	өзгерістер енгізу үшін қаржы жеткілікті. Трансшекаралық диалог саяси деңгейде келіссөздерге даяр және шекаралас мемлекеттердің үкіметтерінің тараптарынан Қазақстанмен әріптестік және ынтымақтастық қарым-қатынастар орнатуға деген осы деңгейде ниеттілік бар. Тәуекелдер: экожүйелік басқаруды өндіруде Су ресурстары комитетінің ынталандырушы өзгерістері Үкімет тарапынан қолдау таппайды. Аймақтағы геосаяси жағдайдың өзгеруі трансшекаралық ынтымақтастық туралы келісімге әсер етуі мүмкін.
1.1. Нәтиже Қазақстандағы қоршаған орта жағдайының мониторингі үшін статистикалық мәліметтерді қолданатын жүйелі және тұрақты механизмдер жасалатын болады.	ИНДИКАТОР: Қазақстан аймағын радиоэкологиялық мониторингпен қамтудың жақсаруы. Базалық көрсеткіш: анықталуға жатады. Мақсатты көрсеткіш: анықталуға жатады. ИНДИКАТОР: экологиялық статистикалық деректер жыл сайын даярланады. Базалық көрсеткіш: экология жөніндегі статистикалық ақпарат өте шектеулі және жүйесіз. Мақсатты көрсеткіш: ақпарат тұрақтылығы (жылдық) және экологиялық статистика индикаторлары.	Дерек көздері: Статистика жөніндегі агенттік, Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің деректері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, Статистика жөніндегі агенттік.	Топшыламалар: мемлекеттік агенттіктердің мүдделілігі. Тәуекелдер: бұл салыстырмалы жаңа бағытты дамыту мен кеңейту үшін қаржы ресурстарының жетімсіздігі.

1.2. Нәтиже Биологиялық әртүрлілікті қорғауға мемлекеттік бюджеттен және басқа да көздерден бөлінетін қаржыландыру көлемін арттыру мақсатымен қоршаған ортаны қорғау мақсаттарын тұрақты қаржыландыру механизмдерін енгізу.	ИНДИКАТОР: биоәртүрлілікті сақтаудың трастық қорын капиталдандыру мақсатында қаржыландыру көлемінің ұлғаюы. Базалық көрсеткіш: республикалық бюджеттен қаржылар бөлінбейді. Мақсатты көрсеткіш: биоәртүрлілікті сақтаудың трастық қоры үшін әртүрлі көздерден 4,5 млн. доллар шоғырландырылды.	Дерек көздері: қоршаған ортаны қорғауға мемлекет шығындары туралы Қоршаған ортаны қорғау министрлігі мен Орман және аңшылық шаруашылығы комитетінің есебі. Биологиялық әртүрлілікті сақтаудың трастық қорының қамқорлық кеңесінің мәжілістеріндегі есебі, қоғамдық жиналыстар, БАҚ. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, БҰҰДБ.	Топшыламалар: қоршаған ортаны қорғау мен биоәртүрлілікті сақтауға мемлекет шығындарының үнемі өсіп отыруы. Тәуекелдер: созыл-малы экономикалық дағдарыс пен тоқырау мемлекеттік шығыстардың едәуір қысқаруына алып келеді.
1.3. Нәтиже Биліктің орталық және жергілікті органдарының тұрақты су бағдарламаларын бағалау, басқару және қол жеткізу жөніндегі экожүйелік көзқарасқа негізделген құралдары мен әдіснамаларын қолдануы.	ИНДИКАТОР: СРББ бойынша жасалынған алаптық жоспарлардың саны. Базалық көрсеткіш: СРББ бойынша ресми бекітілген алаптық жоспарлардың жоқтығы. Мақсатты көрсеткіш: алаптық ұйымдардың немесе алаптық кеңестердің кем дегенде СРББ жөніндегі екі алаптық жоспарды бекітуі. ИНДИКАТОР: топырақтың тозуын бағалау жүйесінің бар екендігі. Базалық көрсеткіш: топырақтың тозуын бағалаудың ұлттық механизмінің жоқтығы. Мақсатты көрсеткіш: топырақтың тозуын бағалау жүйесін дамыту және қолдау үшін әлуат құру. ИНДИКАТОР: ұлттық заңнаманы жасауда қолданылатын немесе көрші мемлекеттермен бөлісетін трансшекаралық сулар мен экожүйелер мәселелері бойынша ғылыми және техникалық есептеуде жергілікті және халықаралық сарапшылар жасаған қорытындылардың саны. Базалық көрсеткіш (2009 ж.): 0. Мақсатты көрсеткіш: 6.	Дерек көздері: жауапты мемлекеттік органдар қол қойған заң құжаттары, алаптық ұйымдар мен алаптық кеңестер, ауыл әкімдіктерінің есептері, трансшекаралық су ресурстарының тізімін алу, ғылыми-техникалық есептер. Жауапты агенттіктер/әріптестері: ҚР ЮНЕСКО мен ИСЕСКО істері жөніндегі ұлттық комиссиясы, Қазақ геология институты, ЮНЕП, БҰҰДБ, ЮНИДО, ЮНЕСКО, Ауыл шаруашылығы министрлігі, т.б. агенттіктер, АДБ.	Топшыламалар: жергілікті органдар мен ұйымдардың тартылуларының жоғарғы деңгейі. Су ресурстарының сапасы, саны мен көздері қоршаған ортаға жүктемені ескере отырып, сумен жабдықтау және санитария қызметтеріне қол жеткізуге жетерлік. Тәуекелдер: жергілікті әкімшілік мүдделі емес-тігіне, сыбайлас жемқорлыққа және мемлекет тарапынан қосарлама қаржыландырудың жоқтығына байланысты сумен жабдықтау мен санитария қызметтеріне

	ИНДИКАТОР: сумен жабдықтау және санитария қызметтеріне жақсартылған қол жеткізушілікпен қамтамасыз етілген елді мекендердің саны. Базалық көрсеткіш: ауылдық елді мекендердің 77% жуығы суға қол жеткізген. Мақсатты көрсеткіш: елдің ең су ресурстары аз аймақтарының ірік-телініп алынған ауылдық елді мекендерінің кем дегенде 50% әрбір ұй шаруашылығы деңгейінде сумен жабдықтау және санитария қызметтеріне қол жеткізген.		кол жеткізу деңгейін арттыруға бағытталған жобаларға кедергілер келтіреді. Сумен жабдықтау және санитария қызметтерін техникалық қамтамасыз ету үшін инфрақұрылым бойынша жұмыстардың құнының қымбаттылығы.
1.4. Нәтиже Ұлттық және трансшекаралық табиғи және мәдени мұраны күзету және қорғау жөніндегі ұлттық әріптестердің әлуетін арттыру.	ИНДИКАТОР: Бүкілдүниежүзілік мұра объектілерінің санына ұсынылған объектілер саны. Базалық көрсеткіш: табиғат мұрасының бір объекті (Сарыарқа: Солтүстік Қазақстанның далалары мен көлдері) және мәдени мұраның екі объекті ғана (Тамғалы археологиялық ландшафтының петроглифтері мен Қожа Ахмет Ясауи кесенесі) Бүкілдүниежүзілік мұра тізіміне енгізілген. Мақсатты көрсеткіш: Бүкілдүниежүзілік мұра объектілерінің тізіміне енгізу үшін кем дегенде екі объектіні даярлау, бағалау және жөндеу, ұсыну құжаттамасын даярлау және ұсыну, ең болмағанда оның біреуі жөнінде Бүкілдүниежүзілік мұра Комитетінен оң шешім алу. ИНДИКАТОР: балық аулау шаруашылықтарының араларындағы ресурстарды бірлесіп басқару және ол үшін не қажеттігі туралы хабардарлықтарының дәрежесі. Базалық көрсеткіш: ФАО балық аулау шаруашылықтарының өкілдерімен ресурстарды бірлесіп басқару нұсқаларын талқылау үшін жиын өткізеді. Мақсатты көрсеткіш: Каспий және Арал теңіздері алаптары бойында балық аулау шаруашылықтарының ресурстарын бірлесіп басқарудың кем дегенде бір үлгісі құрылады және әрекет етеді.	Дерек көздері: Қазақстандағы Бүкілдүниежүзілік мұра объектілерінің болжам тізімі, атаулар мәртебесін анықтау үшін Бүкілдүниежүзілік мұра орталығы, Бүкілдүниежүзілік мұра жөніндегі комитеттің құжаттары; балық аулау шаруашылықтарында бірлесіп басқару жөніндегі кездесу/семинарлардың есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі Ұлттық комиссия, Мәдениет және ақпарат министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, Ұлттық ғылым академиясы жанындағы археология институты, Көшпенділердің мәдени мұрасы жөніндегі қазақ ғылыми-зерттеу институты, Казреставрация - Қазақстанның ескерткіштері мен тарихи орындарын сақтау жөніндегі ұлттық комитет, Халықаралық табиғат қорғау қоғамы, ЮНЕСКО.	Топшыламалар: Үкіметтің табиғи және мәдени мұра мен әртүрлілікті сақтау мен қорғау мақсаттарына пейілділігінің сақталуы. Тәуекелдер: Бүкілдүниежүзілік мұра объектілерінің жоба тізімінің дер кезінде жаңартылмауы; объектілерді ұсыну құжаттарының толық еместігі және кешіктірілуі; аумақтарды басқару жөніндегі жоспарлардың іске асырылмауы және объектілерді тиісті жағдайларда ұстауға қабілетсіздік.

1.5. Нәтиже Жер ресурстары жөніндегі органдардың жер ресурстарын жоспарлау мен басқару және дала ландшафты мен жайылымдарды сақтаудың тиімді үлгілерін енгізуі.	ИНДИКАТОР: ландшафтық деңгейде қорғау мен жоспарлау үшін құралдарды жасау және оларды мүдделі тараптардың саясаты мен тәжірибесіне енгізу (Иә/Жоқ). Базалық көрсеткіш: тірі табиғат дәлізінің жоқтығы, ландшафтық жоспарлау құралдарының жоқтығы.	Дерек көздері: мемлекеттік және жергілікті органдардың ресми қаулылары, мүдделі тараптардың есептері; ерекше қорғауға алынған республикалық мәртебеге ие табиғи аумақтардың басқару жоспарлары, қабылданған мемлекеттік саясаттың тиісті бөлімдері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Ауыл шаруашылығы министрлігі, Жер қорларын бақылау жөніндегі агенттік, Орман және аңшылық шаруашылығы комитеті, БҰҰДБ.	Топшыламалар: табиғи қорлардың тиімді пайдаланылуы қажеттілігін өкілетті мемлекеттік органдардың түсінулері мен білуі. Тәуекелдер: жетілдірілген саясат көзқарасын мемлекеттік органдар мен ұйымдар іске асыруға қабылдамай, ол БҰҰДБ ұсынысы ретінде қалды.
1.6. Нәтиже Органикалық ауыл шаруашылығын және мутагенезді пайдалану арқылы ауыл шаруашылық дақылдарының сапасын тұрақты жақсарту.	ИНДИКАТОР: тұрақты ауыспалы егіс, егіннің түсімділігі, жаңа генетикалық тұқымдар, тәжірибесін енгізу, оқытылған фермерлер мен мамандардың саны.	Жауапты агенттіктер/әріптестері: Ауыл шаруашылығы министрлігі, Қуаңшылық аймақтарды ауыл шаруашылық зерттеулер жөніндегі халықаралық орталық (ICARDA), Жүгері мен бидайды жақсарту жөніндегі халықаралық орталық (СУММТ).	Топшыламалар: ФАО-ның бұл саладағы тәжірибесін Үкімет мойындайды. Тәуекелдер: бұл технологияны енгізу үшін қолайсыз климат жағдайлары (құрғақшылық) нәтижеге әсер етулері мүмкін.
1.7. Нәтиже Білім беру жүйесі мен БАҚ қызметкерлерінің тұрақты даму мәселелерін өздерінің жұмысына енгізуге мүмкіндіктері бар.	ИНДИКАТОР: тұрақты даму жөніндегі білім беру бағдарламаларын іске асырушы біліктілігін арттыру жөніндегі институттардың/жоғарғы оқу орындарының саны. Базалық көрсеткіш: 0. Мақсатты көрсеткіш: 6. ИНДИКАТОР: ана тіліндегі ақпараттық ресурстарға сүйене отырып, тұрақты даму мәселелерін орындау баяндауға қабілетті журналистердің саны. Базалық көрсеткіш: 2010 жылға 15 журналист оқытылып шығарылды. Мақсатты көрсеткіш: 3x10 журналист.	Дерек көздері: тұрақты даму үшін білім беру, стратегиялар мен бағдарламалар, қауымдас-тықтар, ұйымдар және бұқаралық ақпарат құралдарының желісі, біліктілікті арттыру институттардың бағдарламаларының есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Білім және ғылым министрлігі, біліктілікті арттыру институттары, ЮНЕСКО-ның қауымдастырылған мектептерінің желісі, оқу орталықтары, БАҚ, ЮНЕСКО, ЮНИСЕФ.	Топшыламалар: тұрақты даму стратегиясының енгізілуіне Үкімет тарапынан қолдау, біліктілік арттыру институттары мен оқытушылар тарапынан тұрақты даму үшін білімге қызығушылықтың жалғасуы; редакциялық саясат тұрақты даму мәселелерін БАҚ-та баяндауға ықыласты. Тәуекелдер: әріптестер тараптарынан тұрақты

2 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Үкіметтің, әртүрлі салалық кәсіпорындардың және азаматтық қоғамның энергия тиімділігін арттыру жөніндегі шаралар қабылдау арқылы климат өзгеруіне бейімдеу және олардың әсерін жұмсарту жөніндегі шараларды қабылдауы.	ИНДИКАТОР: климаттың өзгеруі туралы хабардарлықтың деңгейі. Базалық көрсеткіш: 2009 жылы анықталуға тиіс. Мақсатты көрсеткіш: 30% арттыру.	Дерек көздері: Статистика жөніндегі агенттіктің деректері, Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің деректері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Энергетика және минералды ресурстар министрлігі, Қоршаған ортаны қорғау министрлігі.	даму үшін білімге инвестиционалдық қолдау мен қызығушылықтың жоқтығы. Топшыламалар: БАҚ жұртшылықты климаттың өзгеруі мен тұрақты даму мәселелерін хабардар ету ниеті. Тәуекелдер: климаттың өзгеру тақырыбы экономикалық проблемалар аясында аса өзекті болып табылмайды.
2.1. Нәтиже Мемлекеттік даму жоспарларына климаттың өзгеруі жөніндегі жан-жақты мемлекеттік бағдарламаларды жасап енгізу; мұндайда экожүйелердің осалдықтары мен климаттың өзгерулеріне бейімделудің қажеттілігін ескере отырып, экономиканың ең осал секторларына ерекше назар аудару қажет.	ИНДИКАТОР: климаттың өзгеруіне бейімделу жөніндегі салалық және аймақтық стратегиялар бекітілген (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: климаттың өзгеру мәселелері қоршаған ортаны қорғау және тұрақты дамудың ұлттық стратегиялық жоспарларына енгізілген (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: шешімдер қабылдау үшін климаттың өзгерімділігі мен өзгерулерінің әсерлерін зерттеу және бағалау үшін жергілікті әріптестердің қолдары жететін ғылыми ақпараттық ресурстар орталықтарының саны. Базалық көрсеткіш (2009 ж.): 0. Мақсатты көрсеткіш: 6.	Дерек көздері: Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің деректері, жоба есебі. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, климаттың өзгеруі жөніндегі үйлестіру орталығы, ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі ұлттық комиссия, ұлттық комитеттер мен ЮНЕСКО халықаралық ғылыми-техникалық желілерінің мүшелері, БҰҰДБ, ЮНЕП, ЮНЕСКО.	Топшыламалар: стратегияларды бекіту мен іске асыру үшін саяси ниеттің бар екендігі. Қажетті қаржыларды жұмылдыру және басқа әріптестерді қолдау көрсетуге тарту. Тәуекелдер: климаттың өзгеруі жөніндегі стратегиялар жасалынған, бірақ олар ұлттық жоспарларға енгізілмеген.

2.2. Нәтиже Бәсекеге қабілеті өнеркәсіп өндірісімен экологиялық проблемалар араларындағы алшақтықты жою мақсатымен біріктірілген қызметтерді дамыту.	ИНДИКАТОР: хабардарлықты арттыру жөніндегі семинарларға қатысушы және таза өндіріс тұжырымдамасын енгізуші компаниялардың саны (ЮНИДО) Базалық көрсеткіш: 0. Мақсатты көрсеткіш: 100.	Дерек көздері: әржылдық жобалық есептер. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, климаттың өзгеруі жөніндегі үйлестіру орталығы, «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры.	Топшылаамалар: ШОБ таза өндіріс енгізуге міндеттейтін және ын-таландыратын заңнама қабылданған. Ескірген құрал-жабдықтарды таза өндіріс жүйелерімен ауыстыру үшін қаржы ресурстары бар. Өнеркәсіп таза өнімді инвестициялауға әзір. Тәуекелдер: жергілікті әріптестер тарапынан қолдау жоқ немесе жеткіліксіз; таза техно-логиялар мен өндірісті енгізу үшін ынталан-дыру жоқ; ескі құрал-жабдықтарды алмасты-ру үшін ресурстар жоқ немесе жеткіліксіз.
2.3. Нәтиже Мемлекеттік органдар мен энергия тұтынушыларды CO₂ шығарылу деңгейі жоғары салаларда энер-гия тиімділігі жөніндегі шаралар, жаңғыртылушы энергия рыно-ғын реттестіру жөніндегі білім-дермен, бағдар-ламалармен	ИНДИКАТОР: энергия шығындарының деңгейі. Базалық көрсеткіш: энергия шығындарын азайтуды ынталандыру жүйесін енгізуді қолдаушы саясаттың, құралдарының және энергия тиімділігі практикасының жоқтығы. Мақсатты көрсеткіш: энергия шығындарының салалар бойынша өлшемді азаюы. ИНДИКАТОР: азаматтық қоғам мен халықты жергілікті және ұлттық деңгейлерде табиғат апаттарына қарсы тұру және даярлықты қамтамасыз ету жөніндегі жоспарларды жасау, сынау және іске асыруға тарту. Базалық көрсеткіш: тарту механизмдері жоқ. Мақсатты көрсеткіш: жұртшылықтың қатысуын қамтамасыз ету үшін механизм жасалынды және жұмыс істеп тұр.	Дерек көздері: Дерек көздері: Энергетика және минералды ресурстар министрлігінің рес-ми мәліметтері, Статистика жөніндегі агенттіктің деректері, БҰҰ климат өзгеру жөніндегі конвенцияның есептері, БҰҰ агенттіктерінің қолдауымен жүргізілетін есептер мен зертте-улер. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Энергетика және минералды ресурстар министр-лігі, ҚР табиғи монополияларды реттестіру агенттігі.	Топшылаамалар: Үкімет энергия тиімділік саласында стратегиялар мен жоспарларды жа-сау мен іске асыру үшін жеткілікті ресурстар бөледі. Министрліктер деңгейінде саяси ерік және бірізділік бар, жеке секторды ынта-ландыру үшін тиісті құралдар даярлануда. Тәуекелдер: баста-маларын қолдау және іске асыру үшін Үкімет жеткілікті қаржы бөле алмайды.

және пилоттық жобалармен жабдықтау.	3 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Мемлекеттік органдар мен халықтың табиғи және антропогендік апаттарға қарсы тұруына нәтижелірек даярлануы.		ИНДИКАТОР: азаматтық қоғам мен халықты жергілікті және ұлттық деңгейлерде табиғат апаттарына қарсы тұру және даярлықты қамтамасыз ету жөніндегі жоспарларды жасау, сынау және іске асыруға тарту. Базалық көрсеткіш: тарту механизмдері жоқ. Мақсатты көрсеткіш: жұртшылықтың қатысуын қамтамасыз ету үшін механизм жасалынды және жұмыс істеп тұр.		Дерек көздері: Төтенше жағдайлар министрлігінің деректері, БҰҰ ГМУБ есептері, агенттіктердің есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Төтенше жағдайлар министрлігі, БҰҰ ГМУБ, БҰҰ Резидент-үйлестірушісі.		Топшыламалар: орталық және аймақтық мемлекеттік органдардың қатысу механизмі жасауда ынтымақтастыққа пейілділігі. Тәуекелдер: экологиялық (аймақтық ынтымақтастық пен жергілікті жоспарлар жасауға ресурстардың жетіспеушілігі) және саяси (аймақтық ынтымақтастықтың даму қарқынының баяулығы).
3.1. Нәтиже Үкіметтің апаттарға халық деңгейінде даярлануы мен қарсы тұруы, сонымен бірге апаттарды басқару жөніндегі халықаралық және аймақтық ынтымақтастыққа қатысу әлуетінің күшеюі.	ИНДИКАТОР: Кем дегенде табиғат апаттарына ұшыраған екі аудан үшін табиғи апаттарды басқару жөніндегі стратегиялар мен табиғи апаттарға даярлықты қамтамасыз ету жоспарларын жасау және үнемі жаңартып отыру (Иә/Жоқ). Базалық көрсеткіш: кезеңнің басында мониторинг жоқ (оқыту материалдары үшін). ИНДИКАТОР: жауап қатудың халықаралық механизмдерін халықтың даярлығын қамтамасыз ету тәжірибесін ескере отырып, табиғат апаттарына даярлықты қамтамасыз етудің ұлттық жоспарларына енгізу (Иә/Жоқ). Базалық көрсеткіш: жоспарға халықаралық жауап қату механизмдері енгізілмеген.		Дерек көздері: Төтенше жағдайлар министрлігі, БҰҰ ГМУБ, БҰҰ Резидент-үйлестірушісі, БҰҰ БЖКБ, ЮНЕСКО.	Топшыламалар: орталық мемлекеттік органдар тарапынан апаттарды басқару мақсаттарында үйлестіру, жоспарлау және қаржыландырудың анық механизмдері мен рәсімдерін жасауға пейілділік бар. Тәуекелдер: Қызметкерлердің ауысуы пейілділік пен әлуеттің әлсіреулеріне алып келеді.			

3.2. Нәтиже Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің, өнеркәсіп орындарының және биліктің жергілікті органдарының қауіпті қалдықтарды басқару, қауіпсіздік шаралары және көму, сонымен бірге озон бұзушы заттарды қысқарту жөніндегі техникалық әлуетінің артуы.	ИНДИКАТОР: ең озат экологиялық қызмет пен ең озат қолда бар технологияларға сәйкес келетін қатерлі қалдықтарды басқару жүйесінің бар екендігі (ВЕР/ВАТ) (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: қатерлі қалдықтарды жою жөніндегі жағуға балама қондырғылардың саны. Базалық көрсеткіш: 0. Мақсатты көрсеткіш: 2. ИНДИКАТОР: Төзімді органикалық ластанушыларды (ТОЛ) жою немесе қысқарту жөніндегі іс-шаралардың ұлттық жоспарын жасау және бекіту (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: қатерлі қалдықтарды жою жөніндегі жағу балама қондырғылардың саны. Базалық көрсеткіш: 0. Мақсатты көрсеткіш: 2.	Дерек көздері: министрліктердің деректері, жобалық есептер. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Қоршаған ортаны қорғау министрлігі, БҰҰДБ, ЮНИДО, климаттың өзгеруі жөніндегі үйлестіру орталығы.	Топшыламалар: тартылған қызметкерлердің тұрақтануы қамтамасыз етілген. ТОЛ-ды жою жөніндегі қондырғыға коммерциялық негізде иелік етуге және пайдалануды іске асыруға ниетті жергілікті әріптес бар. Тәуекелдер: ұсынылушы техникалық шешімдер қымбат әрі іске асырылмайды. Жағуға балама қатерлі қалдықтарды жою технологиясын ендіруге қаржы қоры жоқ. ТОЛ жою қондырғысына иелік етіп, оны пайдалануға ниетті жергілікті әріптестер де жоқ.

III. МЕМЛЕКЕТТІК НӘТИЖЕЛІ БАСҚАРУ

ЮНДАФ-тын күтілетін нәтижелері	Индикатор(лар), базалық және мақсатты көрсеткіштер	Тексеру құралдары	Топшыламалар мен тәуекелдер
2015 жылға барлық деңгейлердегі мемлекеттік органдар мен азаматтық қоғамның халықтың, әсіресе осал топтардың, құқықтары мен мұқтаждарын қамтамасыз ету жөніндегі әлуегін арттыру және есеп берушілігін күшейту.	ИНДИКАТОР: Ғаламдық бәсеке қабілеттілік индексі (ВЭФ). Базалық көрсеткіш: (2008-2009 жж. үшін есеп): 66. Мақсаттық көрсеткіш (2015 ж.): 50. ИНДИКАТОР: мемлекеттік басқарудың нәтижелілігі бойынша балл (мемлекеттік басқарудың нәтижелілігінің көрсеткіштері, Кауфман). Базалық көрсеткіш (2007 ж. деректері): -0,57 (деректер сериялары – 2,5 ден 2,5 дейін. Мағынасы неғұрлым жоғары болған сайын мемлекеттік басқару солғұрлым нәтижелі). Мақсаттық көрсеткіш: (2015 ж.): +1.	Дерек көздері: Жаһандық бәсеке қабілеттілік индексінің деректері (ВЭФ есептері) және «Governance Matters» (мемлекеттік басқару мәселелері) нәтижелілігінің көрсеткіштері.	
1 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Мемлекеттік институттардың адам құқықтарын қорғау мен әділ сотқа баршаның қолын жеткізуді қамтамасыз ету саласындағы әлуегін арттыру.	ИНДИКАТОР: халықаралық стандарттарға сәйкестендірілген нормативтік-құқықтық актілері мен құралдардың саны. Базалық көрсеткіш: нәтижелерге сәйкес. Мақсаттық көрсеткіш: нормативтік құралдарды мақұлдау; заңдарды жасау және қабылдау. ИНДИКАТОР: ағымдағы заңдар мен оларды іс жүзінде орындау араларындағы «алшақтық» (Жаһандық адалдық индексі). Базалық көрсеткіш (2007 ж.): 44 пункт. Мақсаттық көрсеткіш: ағымдағы заңнама мен оның орындалуының араларындағы «алшақтықты» екі есе қысқарту.	Дерек көздері: БҰҰ БЖКБ әр жылдық есептері және агенттіктер мен Үкіметтің есептері, Жаһандық адалдық индексі жөніндегі есептер, БҰҰ комиссияларына тапсырылатын Ұлттық кезеңдік есептер. Жауапты агенттіктер/әріптестері: ҚР Президентінің жанындағы Адам құқықтары жөніндегі ұлттық комиссия, салалық министрліктер, ЮНЕСКО, БҰҰ БЖКБ, UNODC, БҰҰДБ, ЮНФПА, ЮНИФЕМ, БҰҰЕ, адам құқықтары жөніндегі ҰЕҰ.	Топшыламалар: Үкімет адам құқықтарын қорғау және әділ сотқа қол жеткізуді қамтамасыз ету саясатын іске асыру мен жетілдіруге бейлді. Үкімет адам құқықтарын қорғау мен заңның үстемдігіне негізделінген қауіпсіздік пен әділеттілікті қамтамасыз ету жөніндегі өз мүмкіндіктеріне байыппен қарайды. Өзгертілген нормативтік құжаттарды іске асыруға мемлекеттік ресурстар жеткілікті.

1.1. Нәтиже Ұлттық заңнаманың және құқық қолдау құралдарының халықаралық стандарттарға сәйкес жетілдірілуі.	ИНДИКАТОР: мәдениет саласындағы конвенцияларды мақұлдау. Базалық көрсеткіш: Қазақстан ЮНЕСКО-ның мәдениет саласында нормаларды белгілейтін тоғыз нормативтік стандарттық құралынан екі конвенцияны (1954 жылғы Гаага конвенциясын және 1972 жылғы Бүкілдүниежүзілік мұраны қорғау жөніндегі конвенцияны) мақұлдады. Мақсатты көрсеткіш: Кем дегенде бір конвенцияны мақұлдау. Басқа шешуші конвенцияларды мақұлдау процесі және соған байланысты заңнаманың жаңалануы. ИНДИКАТОР: босқындар туралы арнайы заңның қабылдануы (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: 1954 ж. және 1961 ж. конвенцияларды мақұлдау; нормативтік-құқықтық актілерге қосымшалар мен өзгертулер енгізу (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: Құқық қолдану саласы мен қылмыстық сот жүргізу жүйесіндегі БҰҰ-ның адам құқықтары мен заңның жоғарылығы саласындағы нормаларына сәйкес келетін заңдардың/заңға бағынатын актілердің және стандарттардың саны. Базалық көрсеткіш: анықталуы тиіс. Мақсатты көрсеткіш: анықталуы тиіс.	Тәуекелдер: саяси ықыластың және тиісті қаржыландырудың жоқтығы. Топшыламалар: Қазақстан Үкіметі конвенцияларды мақұлдауға және ұлттық заңнаманы халықаралық нормаларға сәйкестілікке келтіруге ұмтылады. Тәуекелдер: мақұлдау процесінің аса баяулығы; кадрлардың едәуір жаңартылуы саясатты жасау мен іске асыруды тежеуілетеді.
	Дерек көздері: 1972 жылғы конвенцияның іске асырылу барысы туралы кезеңдік есептер (Бүкілдүниежүзілік мұраның объектілерінің сақталу жағдайы және заңнамалық-әкімшілік ережелерді қоса); Бүкілдүниежүзілік мұра объектілерінің тізімі; қабылданған заңдар мен мақұлданған конвенциялар туралы Парламенттің ресми ақпараты. Адамның құқықтары жөніндегі әмбебап кезеңдік шолудың (ӘКШ) ұсыныстарының іске асырылуы туралы ұлттық есеп. Жауапты агенттіктер/еріптестері: Парламент, салалық министрліктер, ЮНЕСКО мен ИСЕСКО істері жөніндегі ұлттық комиссия, ЮНЕСКО, БҰҰ БЖКБ, БҰҰ АҚЖКБ, UNODC, Мәдени саясат және өнертану институты.	

Нәтиже 1.2. ҚР Президентінің жанындағы адам құқықтары жөніндегі комиссия мен ҚР Адам құқықтары жөніндегі уәкіл адам құқықтарын қорғау жөніндегі әрекеттер жоспарын іске асыру және оның мониторинг жөнінде қажетті әлеуетіне иелік етеді.	ИНДИКАТОР: адам құқықтарын қорғау жөніндегі әрекеттердің ұлттық жоспарының (АҚҚӘЖ) жиілігі және мониторингін қатысу. Базалық көрсеткіш: (2008 ж.): АҚҚӘЖ даярланған. Мақсатты көрсеткіш: АҚҚӘЖ мониторингі кем дегенде, әр жылдық негізде жүргізіледі (ашық мәжілістер өткізу арқылы), мониторинг барысында азаматтық қоғам ұсыныстары ескеріледі. ИНДИКАТОР: ақпарат туралы саясат немесе оған қол жеткізу жөніндегі саясат халықаралық стандарттарға сәйкес келеді (Иә/Жоқ). Базалық көрсеткіш: заңның жоқтығы. ИНДИКАТОР: жала/абыройына нұқсан келтіру қылмыстық іс емес, азаматтық іс ретінде қаралады (Иә/Жоқ). Базалық көрсеткіш: жала/абыройына нұқсан келтіру қылмыстық кодексте. ИНДИКАТОР: цифрлы кітапхананы пайдаланушы кітапханалар мен ақпарат орталықтарының саны. Базалық көрсеткіш: 100. Мақсатты көрсеткіш: 200.	Дерек көздері: ҚР Президентінің жанындағы адам құқықтары жөніндегі комиссияның әржылдық есептері мен тәжірибесі, тәуелсіз есептер (Shadow Reports). Жауапты агенттіктер/еріптестері: ҚР Президентінің жанындағы адам құқықтары жөніндегі ұлттық комиссия, ҚР адам құқықтары жөніндегі уәкілдің кеңсесі, ҮЕҰ, БҰҰДБ, ЮНЕСКО, ЮНИСЕФ, Мәдениет және ақпарат министрлігі.	Топшыламалар: АҚҚӘЖ іске асыру үшін саяси және әкімшілік қолдау бар. Үкімет сандық кітапхананы қолдауға және жақсартуға бейілді және оған жұртшылық тарапынан сұраныс бар. Тәуекелдер: орталық мемлекеттік әкімшілік пен сот жүйесі АҚҚӘЖ енгізілген шараларды, сандық кітапхананы қамтамасыз ету мен оны жаңартуды қоса, іске асыру үшін жеткілікті ресурстар бөлмей отыр.
Нәтиже 1.3. Бенефициарларды барынша көп қамту және Гендерлік стратегияны іске асыру жөніндегі Іс-қимыл жоспарларының барынша толығымен іске асырылуы.	ИНДИКАТОР: гендерлік теңдік стратегиясын іске асыруға қолдау ретінде қабылданған заңдардың (Гендерлік теңдік туралы заңның (ГТЗ), Тұрмыстық зорлық-зомбылық туралы заңның (ТЗЗ)) және заңға бағынатын актілердің саны. Базалық көрсеткіш: (2008 ж.) ГТЗ мен ТЗЗ қабылданған жоқ. Мақсатты көрсеткіш: гендерлік теңдік стратегиясын қолдау ретінде кем дегенде 2 заң және 5 заңға бағынатын акт қабылданған.	Дерек көздері: CEDAW есептері, гендерлік теңдік стратегиясын іске асырудың барысы туралы ұлттық артоқсандық және жылдық есептер, гендерлік теңдік стратегиясын іске асырудың барысы туралы ұлттық артоқсандық және әржылдық тыңдаулар, салалық министрліктердің есептері. Жауапты агенттіктер/еріптестері: ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі мен отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия.	Топшыламалар: елдің гендерлік теңдікті жыл-жытуға аса бейілділігі. Гендерлік теңдік стратегиясын іске асыруға мемлекеттік бюджет қаржыларын бөлу. Тәуекелдер: гендерлік теңдіктің ұлттық стратегиясын іске асыру үшін жауапты ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы-демография саясат жөніндегі ұлттық комиссияның мәртебесі мен мандаты.

Нәтиже 1.4. Сыбайлас жемқорлықпен күрестің тиімді механизмдерін енгізе отырып, сот жүйесінің мүмкіндіктерін арттыру арқылы халықтың әділ сот жүйесі мен ақпаратқа қол жеткізуін жақсарту.	ИНДИКАТОР: Заң бұзған және түрмеге қамаудың баламасы қолданылған кәметке толмағандардың үлесі. Базалық көрсеткіш: 30%. Мақсатты көрсеткіш: 50%. ИНДИКАТОР: ұлттық саясаттың, заңдар мен заңға бағынатын актілердің БҰҰ-ның сыбайлас жемқорлыққа (қылмыстардың алдын алу, халықаралық ынтымақтастық және активтерді қайтару аяларында) қарсы тұру талаптарына сәйкестілігі (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: сот мәжілістері материалдарының бар болуы. Базалық көрсеткіш (2008 ж.): сот мәжілістерінің материалдары магнит лентасына жазылған немесе басылған. Мақсатты көрсеткіш: сот мәжілістерінің материалдары жаңа технологияларды қолдану арқылы жасалынған және сандық кітапханалар (электрондық тасымалдаушылар) арқылы жалпы жұртшылық үшін қол жетімді.	Дерек көздері: Статистика жөніндегі агенттіктің, Бас прокуратураның, Әділет министрлігінің, Білім және ғылым министрлігінің деректері. Ұлттық бағдарламалардың жылдық және орташа мерзімдік талдаулары, құқық қолдану жүйесі және заңдар мен нормалардың нақтылы іске асырылуы жөніндегі тексерулер мен зерттеулер, аймақтық органдардың қаржы шараларын жасау жөніндегі (ФАТФ) 40+9 жұмысшы тобының ұсыныстарына сәйкестілігін ФАТФ (FSRB) типі бойынша бағалау. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Ішкі істер министрлігі, Әділет министрлігі, Білім және ғылым министрлігі, Бас прокуратура, Қаржы полициясы, ДБ.	Топшыламалар: қолайлы жағдай Үкіметті ағымдағы ювеналдық сот жүйесін талдауға және баланы қорғау тәжірибесіне, отбасылық қолдаудың, институттандырудың баламасының, қалпына келтіру мен ұмыттыруға тәжірибесінің басымдығын ынталандыруға ниеттендіреді. БҰҰ-ның сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру жөніндегі конвенциясын, ФАТФ және Еуразиялық топтың (EAG) ұсыныстарын іске асыруға саяси ерік пен қорлардың бар екендігі. Тәуекелдер: әлеуметтік қолдау/ әлеуметтік қайта кірігу/қалпына келтіру жөніндегі кешенді тәсілді қамтитын отбасылық бағдарламаларды іске асыру үшін ұлттық әлуеттің жеткіліксіздігі. Ақшаны жылысты-румен күрес туралы заңды қабылдаудың кешеуілдетілуі Қазақстанды ФАТФ-тың ынтымақтастықтан бас тартушы елдер туралы ресми мәлідемесіне енгізуге алып келуі мүмкін.

2 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Парламенттің, жергілікті өкілетті органдардың және азаматтық қоғам ұйымдарының саясатты тұжырымдауда, сайлау және заңшығарушылық процестерде диалог пен ынтымақтастық үшін әсерлі механизмдерді қолдануы.	ИНДИКАТОР: Парламентте өкілдігі бар саяси партиялардың саны. Базалық көрсеткіш: бір партия. Мақсатты көрсеткіш: үш партия. ИНДИКАТОР: жалпы тіркелген ҮЕҰ санындағы белсенді ҮЕҰ үлесі. Базалық көрсеткіш: (2007 ж): 20% (5800 ҮЕҰ). Мақсатты көрсеткіш: 30%.	Дерек көздері: Парламенттің, Әділет министрлігінің ресми деректері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Парламент, Парламентаризм институты, Мәдениет және ақпарат министрлігі, Әділет министрлігі.	Топшыламалар: одан әрі демократиялау процестерін іске асыру үшін ортаның қолайлылығы мен саяси еріктің бар екендігі. Тәуекелдер: азаматтық қоғам ұйымдарының қатысу үшін әлуеті жеткіліксіз.
2.1. Нәтиже Парламенттің, жергілікті өкілетті органдар мен азаматтық қоғам ұйымдарының мүмкіндіктерін арттыру және талдау мен ақпаратты диалог пен ынтымақтастық мақсаттарына қолдануы.	ИНДИКАТОР: ұлттық сайлау заңнамасының ОБСЕ стандарттарына сәйкестілігі. Базалық көрсеткіш: ОБСЕ соңғы есебіне сай 19 бап бойынша сәйкессіздік орын алып отыр. Мақсатты көрсеткіш: барлық ұлттық заңнама ОБСЕ стандарттарына сәйкес келеді. ИНДИКАТОР: барлық партиялар мен азаматтық қоғамның басқа да шешуші ұйымдарының диалог платформаларына қатысулары (БҰҰДБ) (Иә\Жоқ). Базалық көрсеткіш: 2008 ж. 1 саяси клуб құрылған және жұмыс істеді, 10 партия тіркелген.	Дерек көздері: ОБСЕ мониторинг мен есептері, Агенттіктер мен жобалар тараптарының есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Парламентаризм институты, Парламент, БҰҰДБ.	Топшыламалар: саяси диалог үшін жағдай қолайлы. Статистика жөніндегі агенттік пен басқа да мемлекеттік органдар АДЕ даярлауға қатысуда және деректерге аса жауапкершілікпен қарауда. Тәуекелдер: саяси диалог үлгілері тұрақты емес. Ұлттық ұйымдар тарапынан АДЕ даярлауға қызығушылықтың жоғалуы.

2.2. Нәтиже Ақпарат, оның ішінде БАҚ, мамандарының саясатты тұжырымдау процесінде ақпаратқа, диалог және ынтымақтастыққа қол жеткізуге байланысты қызметтерін орындау жөніндегі әлуеті арттырылуы.	ИНДИКАТОР: ЮНЕСКО жасаған журналистика бойынша оқу жоспарын пайдаланушы жоғарғы оқу орындарының саны. Базалық көрсеткіш (2009 ж.): 0. Мақсатты көрсеткіш: 1. ИНДИКАТОР: ақпаратқа және шешім қабылдау деңгейіндегі диалогқа қол жеткізуді жылжыту үшін құралдары мен тәсілдері бар ақпарат пен коммуникациялар саласындағы кәсіби мамандардың саны. Базалық көрсеткіш (2009 ж.): 0. Мақсатты көрсеткіш: 300 оқытылған маман.	Дерек көздері: жобалардың есептері, БАҚ даму деңгейінің халықаралық индикаторлары. Жауапты агенттіктер/әріптестері: университеттердің журналистика бөлімдері, бұқаралық ақпарат құралдарының қауымдастықтары, ұйымдары мен желілері, ЮНЕСКО, БҰҰ ЕЭК, БҰҰ ҚАД.	Топшыламалар: ақпарат пен коммуникация секторын дамытуға жағдай қолайлы. Тәуекелдер: қажетті ауқымдағы жұмысқа қол жеткізу үшін қаржының тапшылығы; журналистика факультеттеріндегі оқу бағдарламаларының артық жүктелгендігі.
2.3. Нәтиже Азаматтық қоғамды жергілікті халықты жұмылдыруға және қызметтер көрсетуге белсенді қатысуға тарту.	ИНДИКАТОР: «еріктілік қызметі» ұғымының ұлттық саясатқа енгізілуі (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: әлуетті арттыру жөніндегі бастамаларға қатысушы азаматтық қоғам ұйымдарының саны. Базалық көрсеткіш: анықталуға тиіс. Мақсатты көрсеткіш: 300 ұйым.	Дерек көздері: агенттіктердің есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Мәдениет және ақпарат министрлігі, азаматтық қоғам ұйымдары, жергілікті атқару ұйымдары, БҰҰЕ.	Топшыламалар: азаматтық қоғам ұйымдарына қызметтер көрсетуге қатысу үшін қолайлы жағдайлар тудырылған. Тәуекелдер: азаматтық қоғам ұйымдарының бастамаларын қаржыландыру көлемінің қысқаруы.
3 АҚЫРҒЫ НӘТИЖЕ Биліктің орталық және жергілікті органдарының нәтижелілігінің, ашықтығы мен есеп берушіліктерінің артуы.	ИНДИКАТОР: Үкіметтің нәтижелілігіне жұртшылықтың көзқарасының өзгеруі. Базалық көрсеткіш: анықталуға тиіс. Мақсатты көрсеткіш: анықталуға тиіс. ИНДИКАТОР: мемлекеттің шекараларды басқару жөніндегі стратегиясының жаңаруы (Иә\Жоқ).	Дерек көздері: ресми құжаттарды талдау, мемлекеттік органдармен сұхбаттар. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Сыртқы істер министрлігі, Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі, Ішкі істер министрлігі, Кедендік бақылау комитеті, басқа орталық және жергілікті органдар.	Топшыламалар: тиісті орталық органдар одан әрі жетілдіру мақсаттарына пейілді. Тәуекелдер: бастамалардың тұрақсыздығы.

3.1. Нәтиже Ұлттық және жергілікті деңгейлердегі стратегиялық жоспарлау-ды, нәтижеге бағдарланған бюджет жоспарлау процесінде және тікелей және жанама түрде балаларға қатысты әлеуметтік-экономикалық басқару әлуетін арттыру.	ИНДИКАТОР: ұлттық және жергілікті деңгейлерде қабылданған балаларға бағдарланған тиісті бағдарламалар мен стратегиялардың саны. Базалық көрсеткіш: 0 Мақсатты көрсеткіш: барлық қабылданған тиісті стратегиялар мен бағдарламалар балаларға бағдарланған. ИНДИКАТОР: бюджетті құрастыруда гендерлік проблемаларды ескеретін құралдарды қолданып, экономиканың бейресми секторындағы әйелдердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсаттарына қайта бөлінген жергілікті бюджеттің үлесі. Базалық көрсеткіш: жергілікті бюджет экономиканың бейресми секторындағы әйелдердің қажеттіліктерін жеткілікті мөлшерде қанағаттандырмайды. Мақсатты көрсеткіш: азаматтық қоғам ұйымдарының бастамаларының, кем дегенде 30%, бюджетті гендерлік проблемаларды ескеріп құрастыру құралдарын қолдану арқылы экономиканың бейресми секторындағы әйелдердің қажеттіліктерін (әлеуметтік қорғауын) қанағаттандыру мақсаттарында қайта бөлуге алып келеді.	Дерек көздері: балалардың жағдайы туралы ұлттық және аймақтық есептер, CEDAW тұрақты есептері, гендерлік теңдікті іске асыру жөніндегі ұлттық есептер. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттік, Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі, жергілікті атқару органдары, Президент әкімшілігі, ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер ісі және отбасы-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия.	Топшыламалар: Үкімет саясат жоспарлау мен басқаруда балаларға бағдарланған нәтижелер мен стратегияларға сүйенетін бюджеттік процестері қолдануға пейілді. Гендерлік саясатты іске асыруға бюджет қаржыларының бөлінуі. Тәуекелдер: барлық деңгейлерде нәтижелерге бағдарланған бюджеттік процестер мен басқаруды тиімді іске асыру үшін әлуеттің жетімсіздігі.
3.2. Нәтиже Аймақтық ынтымақтастықты қоса орталық деңгейдегі мемлекеттік органдардың әлуетін арттыру.	ИНДИКАТОР: нәтижеге және әлует арттыру құралдарына бағдарланған басқаруды қолданумен ұйымдастырылған бірлескен бастамалардың саны. Базалық көрсеткіш: 0. Мақсатты көрсеткіш: 3.	Дерек көздері: агенттіктердің есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Сыртқы істер министрлігі, ҚР Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігі.	Топшыламалар: ұлттық әріптестердің міндеттемелері. Тәуекелдер: қаржының тапшылығы/жоқтығы.
3.3. Нәтиже Шекара және кеден органдарының бақылаушылық және қадағалау қызметтерін жақсарту мақсатында олардың әлуетін арттыру.	ИНДИКАТОР: шекараларды басқару жөніндегі шаралардың стратегиялары мен жоспарлары даярланды (Иә/Жоқ). ИНДИКАТОР: шекарада жұмыс істеу тәжірибесі реформаланды.	Дерек көздері: агенттіктер есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: кеден және шекара органдары.	Топшыламалар: мүдделі органдардың пейілділіктері сақталған. Тәуекелдер: жаңа білімдер мен дағдылар ұлттық/жергілікті жүйелер мен механизмдерге енгізілмеген.

3.4. Нәтиже Мемлекеттік органдардың орталық және жергілікті деңгейлердегі заңсыз есірткі айналымдары мен есірткі саудасына байланысты қылмыстармен күрес жөніндегі, дәйекті мәліметтерге негізделінген және адам құқықтарын сақтаушы бағдарламаларды жасау мен іске асыру, сонымен бірге тиісті аймақтық ұйымдардың қолдаушылық мүмкіндіктерін пайдалану жөніндегі әлуетін арттыру.	ИНДИКАТОР: ЦАРИКЦ мәртебесі. Базалық көрсеткіш: ЦАРИКЦ құру туралы келісім, ынтымақтастық туралы екіжақты және көпжақты келісімдер. Мақсатты көрсеткіш: ЦАРИКЦ құру туралы келісімді, кем дегенде, төрт елдің парламенттерінің мақұлдаулары. Орталық құру және оның іске кірісуі, ұлттық құзыретті органдарының ЦАРИКЦ ынтымақтастығы.	Дерек көздері: мемлекеттік органдардың ресми құжаттары мен есірткілердің заңсыз айналымдарының үзілген тізбегі бойынша агенттіктердің бірлесіп жасаған шаралары туралы есептері. Жауапты агенттіктер/әріптестері: Ішкі істер министрлігі, Ұлттық қауіпсіздік комитеті, Әділет министрлігі/ТЖБК, Жоғарғы сот, Бас прокуратура, кеден органдары, мемлекеттік шекара комитеті.	Топшыламалар: Үкімет ЦАРИКЦ -пен ынтымақтастықты толығымен қолдайды. ЦАРИКЦ келісімі мен қолдаушы жақтың келісімі дер кезінде қол қойылып, мақұлданған. Тәуекелдер: негіздемелік келісімдерді мақұлдауда ілгерілеушілік баяу. Орталықтың ұлттық құзыретті органдармен ынтымақтастығы жеткіліксіз. Ұлттық және аймақтық деңгейлердегі әр түрлі құқық қорғаушы органдар араларындағы бәсеке мен сенімсіздік.